

Aarhus, 7. marts 2019

**Bilagssamling til Åben dagsorden
til møde i bestyrelsen for Midttrafik
den 15. marts 2019 kl. 09.30
Søren Nymarks Vej 3
8270 Højbjerg**

Bilag 1

Budget 2019 2. behandling

Beløb i 1.000 kr.

Alle bestillere		Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Busdrift						
	Kørselsudgifter	1.401.194	1.386.459	1.432.961	1.406.814	20.355
	Flexbus	2.320	2.343	2.054	4.327	1.984
	Bus-IT og øvrige udgifter	13.810	18.488	19.092	19.242	754
	Rejsekort busser	51.431	51.000	51.952	52.079	1.079
	Indtægter	-735.182	-683.000	-715.883	-710.831	-27.831
	Kompensation til vognmænd	0	0	0	10.000	10.000
	Negativ budgetregulering	0	0	-46.316	0	0
	Mellemløst finansiering	0	0	0	-12.100	-12.100
	I alt	733.573	775.290	743.860	769.531	-5.759
Flextrafik (excl. administration)						
	Handicapkørsel	34.103	36.140	36.330	36.683	543
	Flexture	11.037	11.810	13.112	12.715	906
	Kommunal kørsel	183.176	172.682	178.677	185.366	12.684
	I alt	228.317	220.632	228.119	234.764	14.133
Letbane						
	Buserstatningskørsel	27.207	3.800	0	0	-3.800
	Letbanedrift	27	142.700	180.600	180.600	37.900
	Rejsekort letbane	508	6.004	6.124	6.036	32
	Letbanesekretariatet	993	1.016	1.016	1.016	0
Togdrift						
	Togdrift	19.553	19.852	20.212	20.212	360
Administration						
	Trafikselskabet inkl. handicap adm	119.393	118.694	121.543	119.312	618
	Billetkontrol	8.087	9.250	1.782	1.782	-7.468
	Tjenestemandspensioner	1.390	1.722	1.811	1.800	78
	Total - netto	1.419.246	1.592.909	1.592.704	1.622.689	29.781

Regnskab 2017 til afregning i 2019 **	-42.928

** Positiv = skyldigt beløb - negativ = til godehavende

Budgetprocessen for budget 2019

I henhold til bestyrelsens godkendte tidsplan for budget 2019 har administrationen i maj 2018 fremsendt budgetoplæg til administrativ høring ved bestillerne. På baggrund af tilbagemeldingerne er der foretaget justeringer i materialet, som er indarbejdet i dette budgetforslag.

Budgetforslaget var planlagt behandlet på møde i Midttrafiks Bestyrelse den 14. december 2018, men blev udsat på grund af den daværende proces om regionale besparelser på busdriften og kommunernes mulige overtagelse af dele af kørslen.

I det nu fremlagte budgetforslag er der indregnet effekt af de regionale besparelser, ligesom aftalte udgifter til kommunernes overtagelse af dele af kørslen er indregnet. Det skal bemærkes, at der i 2019 kun er tale om halvårseffekt af ændringerne, da besparelserne træder i kraft i forbindelse med køreplansskiftet sommeren 2019.

Samlet medfører de regionale besparelser i budgetforslaget for 2019 følgende ændringer i nettoudgifter:

- Regionale mindreudgifter: 32,5 mio. kr.
- Kommunale merudgifter: 11,5 mio. kr.

Der er følgende ændringer i kørselsomfang:

- Regional mindrekørsel: 63.671 timer
- Kommunal merkørsel: 22.606 timer

Regionale besparelser - overblik

Beløb i 1.000 kr.

Regional besparelse	Budget 2019 1. behandling	Budget 2019 2. behandling	Difference
Kørselsudgifter	1.432.961	1.406.814	-26.147
Indtægter	-715.883	-710.831	5.052
Flexbus	2.054	4.327	2.273
Rejsekort	58.076	58.115	39
Trafikselskab	121.543	119.312	-2.231
I alt	898.751	877.737	-21.014
Kommunerne	621.394	632.919	11.525
Kommunale køreplantimer	1.199	1.222	23
Region Midtjylland	277.357	244.818	-32.539
Regionale køreplantimer	727	663	-64

* Inklusiv høringsændringer

Budget 2019 2. behandling sammenfattet

Sammenligningsgrundlaget for budget 2019 2. behandling er det godkendte budget for 2018 samt budget 2019 1. behandling. Regnskabsresultatet for 2017 fremgår af tabellerne for en yderligere perspektivering af budgetforslaget.

For kørselsudgifter er budget 2019 øget med 20,4 mio. kr. i forhold til budget 2018. Merforbruget skyldes hovedsageligt en stigning i omkostningsindekset, som isoleret set har givet en effekt på 56,5 mio. kr. Derudover er konsekvenserne af de regionale besparelser blevet indregnet i budgettet, hvilket har medført en reduktion i køreplantimer med en effekt på 26,1 mio. kr.

For busindtægter er indtægterne i budget 2019 opskrevet med 27,8 mio. kr. Det skyldes dels, at konsekvenserne af de regionale besparelser er blevet indregnet i budgettet, og at de negative konsekvenser af Letbanens indførelse og omlægning af busdriften i Aarhus har været mindre end oprindeligt forventet.

For Aarhus Letbane er budget 2019 øget med 37,9 mio. kr. i forhold til budget 2018, hvilket dels skyldes, at budget 2018 kun omfattede 11 måneder, og dels at Aarhus Letbane I/S for 2019 forventer stigende driftsudgifter.

For Kommunal kørsel er budget 2019 opskrevet med 12,7 mio. kr., sammenholdt med budget 2018. Dette skyldes primært en stor vækst i Siddende patientbefordring, hvor centralisering af behandling til supersygehuse, og hjemmebehandling i forbindelse med dialyse er ikke blevet implementeret i så høj en grad som ventet.

For Billetkontrol er budget 2019 reduceret med 7,5 mio. kr. i forhold til budget 2018, da aftalen om overførsel af ubetalte kontrolafgifter til Aarhus Kommune til opkrævning og inddrivelse via SKAT ophører efter 2018. Fordringerne vil derfor fremadrettet stå i Midttrafiks

regnskaber, så det fremgår tydeligt hvor store udestående Midttrafik har på ubetalte kontrolafgifter.

Inklusive ændringer på de øvrige forretningsområder er det samlede budget for 2019 øget med ca. 29,8 mio. kr. i forhold til det vedtagne budget for 2018.

Økonomien for de forskellige forretningsområder gennemgås i de følgende afsnit.

Busdrift

Kørselsudgifter

Budgettet for 2019 er baseret på køreplanen fra køreplansskiftet i sommeren 2018. Budgetberegningen foretages i Midttrafiks køreplanssystem for regional-, lokal- og bybusruter. Rabatruterne er beregnet ud fra aktuelle køreplaner.

I budgettet er der indregnet effekter af udbud til og med det 50. udbud vedrørende bybus-, lokal- og rabatruter i Østjylland (Djursland, Randers og Horsens). Der er ikke indregnet konsekvenser af den nye bonusmodel, der blev vedtaget på Midttrafiks bestyrelsesmøde den 16. maj 2018. Bonusmodellen skal sikre, at busselskaber med høj kundetilfredshed belønnes. Bonusniveauet er fastsat til maksimalt 3 % af den samlede kontraktsum og vedrører kommende udbud af A-kontrakter på mere end 15.000 køreplantimer. Påvirkningen på budgettet for 2019 må formodes at være begrænset, da det kun er en meget lille andel af Midttrafiks kørsel, der udbydes i 2019, og samtidig kan muligheden for bonusbetaling medføre et fald i busselskabernes tilbudspriser.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland har haft mulighed for at komme med ændringer i forbindelse med både den administrative og politiske høring. Den administrative høring har ført til nogle justeringer, primært i form af ønsker om at opskrive budgettet til at afspejle højere dieselpriser, mens der kun er foretaget mindre rettelser i forbindelse med den politiske høring.

Budgettet for 2019 er beregnet ud fra Trafikselskaberne i Danmarks juni-indeks. Dette giver følgende fremskrivninger fra 2018 til 2019 for de tre indeks:

Indeks	År	Budget 2019
Omkostningsindeks	2018-2019	+1,6 %
Omkostningsindeks u/diesel	2018-2019	+1,4 %
Gasindeks	2018-2019	+1,4 %

Efter juni-indekset blev offentliggjort, var særligt dieselprisen stigende, hvorfor kommuner og region, i forbindelse med den administrative høring, blev tilbudt at hæve indeksfremskrivningen. Dette valgte 8 ud af 19 bestillere at afsætte midler til. De 8 bestillere er Holstebro, Horsens, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Struer, Aarhus og Region Midtjylland. På nuværende tidspunkt er indekset fortsat behæftet med stor usikkerhed, idet brændstofpriserne har været meget volatile hen mod slutningen af 2018 og i starten af 2019.

Udgifterne til kørsel er i budget 2019 sat til 1.406,8 mio. kr. Dette er en stigning på 5,6 mio. kr. i forhold til regnskab 2017. I forhold til budget 2018 er det en stigning på 20,4 mio. kr. Stigningen skyldes hovedsageligt det stigende omkostningsindeks, hvor udviklingen siden 2017 har været på ca. 4 %. Målt på antallet af køreplantimer er budget 2019 2 % lavere end budgettet for 2018 på grund af de regionale besparelser. Der er samlet reduceret 40.756

køreplantimer i 2019 i forhold til 1. behandling svarende til en besparelse på kørselsudgifter på 26,1 mio. kr.

En detaljeret oversigt over de regionale besparelser er samlet i bilag 2.

Budget 2019 2. behandling - Kørselsudgifter

Kørselsudgifter	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Kørselsudgifter	1.401.194.375	1.386.459.000	1.432.961.000	1.406.814.000	20.355.000
Køreplantimer	1.992.300	1.924.014	1.925.345	1.884.589	-39.425

Flexbus

I forhold til budget 2018 opskrives budget 2019 med 2 mio. kr. Dette skyldes hovedsageligt de ekstra midler, der er tilføjet som følge af de regionale besparelser. Derudover har Odder kommune fået tilført en række ekstra ruter som følge af en tilføjelse af yderpuljemidler.

Som følge af de regionale besparelser har flere kommuner i samarbejde med Midttrafik lavet et estimat på merudgiften til dækning af kommende nye Flexbusruter, som skal erstatte nedlagte regionale ruter. Beløbene er stadig usikre, hvorfor det ikke er indregnet i den allerede fastlagte vognmandsbetaling og tilhørende administrationsomkostning. Samlet set er der afsat 1,9 mio. kr., som er tilført siden 1. behandling af budgettet.

Bestillernes samlede udgifter til Flexbus budgetteres i 2019 til 4,3 mio. kr., hvoraf de 0,4 mio. kr. vedrører administrative omkostninger.

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2017 samt 1. kvartal 2018 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Kørselsomkostningerne reguleres med omkostningsindeks på 1,6 %.

Administrationsomkostninger til Flextur og Flexbus harmoniseres og reguleres på begge områder til en ensrettet pris på 25,50 kr. pr. tur, da tidsforbruget i forbindelse med oprettelse og drift af de to kørselstyper er stort set identisk. Flexbus sættes ned fra 33 kr. til 25,50 kr. svarende til en nedgang på 22 %. Derudover påvirkes administrationsomkostninger også af ekstra omkostninger forbundet med udviklingen af bestillingssystemet. Det må forventes, at der i 2020 vil komme yderligere omkostninger forbundet med udvikling af bestillingssystemet.

De forventede nye Flexbusruter og dermed flere køreplantimer på området vil medføre en merudgift for kommuner til dækning af planlægningen og oprettelsen af de nye ruter. Niveauet er ikke endeligt afklaret, og omkostninger hertil er derfor ikke indregnet i administrationsbudgettet på nuværende tidspunkt men vil blive indregnet i budget 2020.

Budget 2019 2. behandling - Flexbus

Flexbus	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Flexbus					
Vognmandsbetaling	2.136.375	2.130.000	1.923.000	2.293.000	163.000
Ekstra kørsel sfa. Regionens besparelser (ikke endelig)	0	0	0	1.847.000	1.847.000
Indtægter	-241.256	-228.000	-171.000	-189.000	39.000
Kommunens vognmandsbetaling	1.895.119	1.902.000	1.752.000	3.951.000	2.049.000
Administrationsomkostninger	424.540	441.000	302.300	376.000	-65.000
Kommunens samlede udgift	2.319.659	2.343.000	2.054.300	4.327.000	1.984.000

Bus-IT og øvrige udgifter

Budget 2019 er på 19,2 mio. kr. for drift af bus-IT, billettering, kunde- og holdepladsfaciliteter samt rejsegaranti, hvilket er en opskrivning på 0,8 mio. kr. sammenlignet med det godkendte budget for 2018.

I forhold til 1. behandlingen af budget 2019 er budgettet til bus-IT opskrevet med 0,2 mio. kr., da Randers Kommunes sær aftaler vedrørende Wi-Fi i skolebusser er indarbejdet i budgettet, mens det er besluttet at installere automatisk tælleudstyr i 180 af Busselskabet Aarhus Sporvejenes Busser i Aarhus Kommune, i stedet for kun 150 som hidtil forudsat.

Konsekvenserne af Region Midtjyllands besparelser er indarbejdet i budgettet. Ændringerne ventes kun at få marginal effekt for Midttrafiks udgifter i 2019. Det betyder overordnet set, at Region Midtjylland har fået en lavere andel af de samlede udgifter, mens de fleste af de øvrige bestillere har fået en højere andel, og der er derfor ikke ændret i budgettet samlet set. Bestillerfordelingen af bus-IT er opdateret med halvårseffekt i 2019 med ændringer i fordelingsnøglerne i forhold til de regionalt finansierede busser, der fremover overtages af kommunerne, ligesom fordelingen af gebyrer ved billet salg samt drift af Midttrafik app er opdateret med det reviderede indtægtsbudget.

Sammenholdt med budget 2018, er der en stigning i udgifterne til bus-IT på 1,1 mio. kr., primært fordi der installeres automatisk tælleudstyr i hovedparten af alle by- og regionalbusser i Midttrafik. Investeringsudgiften byrdefordales for størstedelen af bestillerne først i 2020, men til gengæld er der indregnet ekstraudgifter til årlig drift 0,7 mio. kr. i budgettet fra og med 2019.

Udgifterne til drift af realtid og Wi-Fi i busserne opskrives netto med i alt 0,5 mio. kr., idet området var underbudgetteret. Der er lavere udgifter til drift af tælleudstyr i Aarhus Kommune på 1 mio. kr., idet kommunen er skiftet til Midttrafiks standardløsning, hvilket giver en betydelig besparelse i driftsudgifterne.

På vegne af Aarhus Kommune er der desuden indgået en aftale med Busselskabet Aarhus Sporveje om kompensation i forbindelse med flytning af busudstyr, hvilket forventes at koste 0,9 mio. kr. i 2019.

For billettering er udgifterne blevet nedjusteret med 0,9 mio. kr. i forhold til budget 2018. Estimatet for 2019 er dog usikkert, og afhænger af kundernes valg af billetteringsplatform.

Endelig forventes udgifterne til rejsegarantien at stige med 0,2 mio. kr.

Budget 2019 2. behandling - Bus-IT og øvrige udgifter

Bus-IT og øvrige udgifter	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Bus-IT, herunder Realtidsløsning, Wi-Fi, tælleløsninger	7.012.754	6.578.000	7.534.000	7.684.000	1.106.000
Billettering, herunder Midttrafik App og billetgebyrer	4.759.759	8.434.000	7.584.000	7.584.000	-850.000
Kunde- og holdepladsfaciliteter samt diverse	2.037.197	2.927.000	3.206.000	3.206.000	279.000
Rejsegaranti	0	549.000	768.000	768.000	219.000
Bus-IT og øvrige udgifter i alt	13.809.710	18.488.000	19.092.000	19.242.000	754.000

Rejsekort – busser og letbane

Budgettet for 2019 er på i alt 58,1 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,1 mio. kr. sammenlignet med budget 2018.

Budgettet for udstyrsdrift er blevet opskrevet en smule i forhold til 1. behandling af budget 2019, da der er indarbejdet driftsudgifter til Silkeborg Kommunes rabatrutebusser som medio 2019 skal have installeret rejsekortudstyr.

Region Midtjyllands besparelser er indarbejdet i budgettet, og fordelingen af udgifter til udstyrsdrift er opdateret med ændringer i fordelingsnøgler med halvårseffekt i 2019, ligesom bestillerfordelingen af abonnementsbetaling og kunderelaterede udgifter er opdateret med det reviderede indtægtsbudget. Det betyder overordnet set, at Region Midtjylland har fået en lavere andel af de samlede udgifter, mens de fleste af de andre bestillere har fået en højere andel.

I forhold til budgettet for 2018 forventes højere kunderelaterede udgifter på 1,5 mio. kr., hvilket skyldes, at der forventes flere kunder på rejsekort. En medvirkende årsag hertil er den nye takststruktur i forbindelse med indførelsen af Takst Vest, der bl.a. favoriserer rejsekort på enkeltrejser, samt introduktion af periodekort på rejsekort samt udfasning af pap-periodekortet.

Aarhus Kommune har ekstraordinære udgifter på 2 mio. kr. til investering i nyt *gruppe check ind*-udstyr til kommunens bybusser. Udstyret, der forventes installeret i løbet af 1. halvår 2019, betyder at kunderne fremover også vil kunne checke flere personer ind på samme rejsekort i Aarhus.

Desuden forventes højere udgifter til udstyrsdrift på 0,3 mio. kr., hvilket blandt andet skyldes, at det eksisterende *BusLight*-udstyr (Check-Ind-Mini) bliver teknisk forældet. Udstyret erstattes i løbet af december 2018 til februar 2019 med en ny version, der skulle være langt mere driftssikker og kunde-/chaufførvenlig, og det nye udstyr vil medføre en lille stigning i driftsudgifterne for bestillerne. Desuden installeres der *BusLight*-udstyr på Silkeborg Kommunes rabatruiter, og dette medfører også en lille stigning i udgifterne.

Abonnementsbetalingen til Rejsekort A/S er nedjusteret med 0,5 mio. kr. og ydelsesbetalingen på Kommunekreditlånene er nedjusteret med 0,2 mio. kr., mens tilbagebetaling af ansvarligt lån fra Rejsekort A/S er opjusteret med 2,0 mio. kr. Sidstnævnte er behæftet med usikkerhed, idet eventuel tilbagebetaling besluttet ad hoc af bestyrelsen for Rejsekort A/S i løbet af 2019, hvis likviditeten i selskabet tillader det.

Det skal bemærkes, at posterne vedrørende ydelse på lån og tilbagebetaling af ansvarligt lån fra Rejsekort A/S skal ses i sammenhæng. Tilbagebetalingen af ansvarligt lån vedrører nu den

andel, som er finansieret med midler fra Kommunekredit, og udbetalingen fra Rejsekort A/S anvendes derfor til betaling af ydelser til Kommunekredit. Kommunernes og regionens finansiering af ydelserne reduceres tilsvarende.

Budget 2019 2. behandling - Rejsekort

Rejsekort	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Kontantbetaling af investering i alt	-	-	1.954.000	1.954.000	1.954.000
Ydelse på lån i alt	13.743.914	13.527.000	6.753.000	6.753.000	-6.774.000
Tilbagebetaling af ansvarligt lån fra Rejsekort A/S	-6.854.553	-5.160.000	-535.000	-535.000	4.625.000
Investering i alt	6.889.361	8.367.000	8.172.000	8.172.000	-195.000
Abonnementsbetaling til Rejsekort A/S	33.059.859	32.206.000	31.688.000	31.688.000	-518.000
Drift og vedligeholdelse af udstyr i busser	8.856.234	11.437.000	11.562.000	11.601.000	164.000
Drift og vedligeholdelse af udstyr Letbanen	507.938	2.450.000	2.618.000	2.618.000	168.000
Kunderelaterede og øvrige driftsudgifter i alt	2.625.590	2.544.000	4.036.000	4.036.000	1.492.000
Drift i alt	45.049.621	48.637.000	49.904.000	49.943.000	1.306.000
Rejsekort i alt	51.938.983	57.004.000	58.076.000	58.115.000	1.111.000

Indtægter

Indtægter ved busdrift budgetteres til 710,8 mio. kr. Heraf udgør passagerindtægterne fra salg af kort og billetter til kunderne 503,6 mio. kr., svarende til ca. 71 % af de samlede indtægter. Sammenlignet med regnskab for 2017 er der tale om en indtægtsnedgang på 24,4 mio. kr. Nedgangen kan bl.a. tilskrives en forventet overflytning af kunder fra busser til Letbane i Aarhus-området samt halvårseffekt af de regionale busbesparelser, der forventes indført sommeren 2019. Konsekvensen af de regionale busbesparelser er en nedskrivning af indtægtsbudgettet på ca. 6,9 mio. kr.

Som udgangspunkt er indtægtsbudgettet i øvrigt baseret på regnskabet for 2017 tillagt/fratrullet kendte effekter af udviklingen i 2018 og 2019.

Trafikstyrelsen har udmeldt et takststigningsloft på 2 % i 2019. Det er i budgettet forudsat, at dette udnyttes fuldt ud, og det er forventet at 80 % af takststigningen kommer ind i form af øgede indtægter. Det skal bemærkes, at de fulde effekter af Takst Vest ikke er kendt på budgetlægningstidspunktet. Der er derfor ikke i budgettet gjort forudsætninger om hverken mer- eller mindreindtægter som følge af Takst Vest.

Af væsentlige ændringer i budgettet i forhold til budgettet for 2018 kan i øvrigt nævnes en opskrivning af de forventede indtægter for den statslige kompensation for off-peak kort fra 12 til 17 mio. kr. Indtægter for Erhvervs kort – 3,6 mio. kr. i 2018 – er fjernet fra budget 2019, da kortet er udgået i forbindelse med Takst Vest. De forventede indtægter for salg af Ungdomskort er nedskrevet fra 93,2 mio. kr. i budget 2018 til 88 mio. kr. i budget 2019, som følge af generelt vigende indtægter fra salg af Ungdomskort. Ligeledes er indtægter fra skolekort reduceret fra 32,1 mio. kr. i budget 2018 til 26,5 mio. kr. i budget 2019 på grund af lavere takster for periodekort til børn. Dermed bliver det billigere for kommunerne at købe skolekort til kommunens elever.

Konti vedr. indtægter fra togoperatørernes billetsalg samt tilsvarende betaling for brug af Midttrafiks kort og billetter i tog er udgået af budget 2019, som følge af indførelse af Takst Vest. Efter Takst Vest sælger togoperatørerne egne billetter, og der skal derfor ikke længere

ske udligning mellem Midttrafik og togoperatører på disse konti. Dette gælder både for udgifter og indtægter.

Det samlede indtægtsbudget ser således ud:

Budget 2019 2. behandling - Busindtægter					
Busindtægter	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Hovedkategorier:					
Passagerindtægter	516.703.684	467.600.000	508.683.000	503.631.000	36.031.000
Refusion - off peak rabat	17.806.432	12.000.000	17.000.000	17.000.000	5.000.000
Erhvervs kort	3.369.623	3.600.000	-	-	-3.600.000
Omsætning Ungdomskort	84.882.808	93.200.000	88.000.000	88.000.000	-5.200.000
Ungdomskort - kompensation fritidsrejser	8.740.657	9.000.000	9.000.000	9.000.000	0
Omsætning skolekort	30.699.285	32.100.000	26.500.000	26.500.000	-5.600.000
Kompensation - Fælles børneregler	36.828.721	36.600.000	36.800.000	36.800.000	200.000
Fribefordring Værnepligtige	1.730.800	1.800.000	1.800.000	1.800.000	0
Andre indt. (bl.a. indtægtsdækket kørsel)	29.793	100.000	100.000	100.000	0
Kontrolafgifter uden for Aarhus kommune	82.979				0
Billetindtægter - Togrejser DSB og Arriva	65.007.172	67.000.000	-	-	-67.000.000
Billetindtægter - Tog omstigningsrejser	28.148.959	27.000.000	28.000.000	28.000.000	1.000.000
Indtægter Busdrift	794.030.913	750.000.000	715.883.000	710.831.000	-39.169.000
Betaling DSB/Arriva - togrejser (udgift)	-58.848.856	-67.000.000	0	0	67.000.000
Passagerindtægter total	735.182.057	683.000.000	715.883.000	710.831.000	27.831.000

Indtægtsdelingen mellem bestillerne er sket på baggrund af Bestyrelsens beslutning om indtægtsdeling i perioden 2017 til 2020. Det betyder, at størstedelen af bestillerne får henført de indtægter der fremgik af Regnskab 2017 fremskrevet med effekt af takststigninger i 2019.

For enkelte bestillere er i stedet anvendt regnskab for 2016. Det skyldes, at dette var den oprindelige forudsætning i bestyrelsens beslutning, men på grund af udsættelsen af letbanen vurderes det generelt, at være mere korrekt at anvende regnskab 2017 som fordelingsnøgle. Det betyder dog for enkelte bestillere en ikke rimelig indtægtsnedgang, i de tilfælde hvor regnskab 2016 har været bedre end regnskab 2017. For disse bestillere er indtægterne i regnskab 2016 anvendt som udgangspunkt i stedet. Dette er oplyst overfor de pågældende kommuner.

Der er indregnet konsekvenser af de regionale busbesparelser, så kommuner der har valgt at overtage tidligere regional kørsel, er tilført indtægter. Desuden er Region Midtjyllands indtægter nedskrevet i forhold til de ruter Region Midtjylland har valgt ikke at køre fra sommeren 2019.

Indtægterne i Aarhus-området er fordelt mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland i henhold til den fordeling, der fremgår af bestyrelsens beslutning. Det skal bemærkes, at indtægterne i Aarhus-området er opskrevet i forhold til budgettet for 2018, da indtægtsforudsætninger i Aarhus-området ved åbning af letbanen har været undervurderet, og de deraf følgende reduktioner i buskørslen i Aarhus har ikke haft den negative effekt på indtægterne på buskørsel, som var forventet.

Indtægterne i overslagsårene er yderligere nedskrevet med godt 8 mio. kr. da de regionale busbesparelser vil få helårseffekt i disse år.

Fra 2020 begynder Midttrafik at indføre en ny model til fordeling af indtægter, der baserer sig på den konkrete brug af de enkelte kort og billetter. Dette kan medføre flytninger i indtægterne mellem bestillerne, så bestillerne kan opleve både positive og negative udsving i forhold til nuværende budgetter. Effekten af den nye model er ikke kendt på budgetlægnings tidspunktet, og har således ikke kunnet indgå i indtægtsbudgettet i overslagsårene.

Samlede indtægter

Midttrafiks samlede indtægter for Busdrift, Letbane og Lemvigbanen fremgår af nedenstående tabel:

Samlede Passagerindtægter					
Passagerindtægter	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Busdrift	735.182.057	683.000.000	715.883.000	710.831.000	27.831.000
Aarhus Letbane	0	70.800.000	75.000.000	75.000.000	4.200.000
Buserstatning	17.581.290	3.400.000	0	0	-3.400.000
Lemvigbanen	2.516.087	2.900.000	2.900.000	2.900.000	0
Passagerindtægter i alt	755.279.434	760.100.000	793.783.000	788.731.000	28.631.000

Regionalt tilskud

Region Midtjylland giver årligt flere kommuner et tilskud til transport af elever til ungdomsuddannelser. Tilskuddet blev givet første gang i 2011, og har siden været fremskrevet med Danske Regioners pris- og lønskøn for regional udvikling. I forhold til budgettet er det regionale tilskud justeret med seneste skøn for 2019, hvilket er på 2,2 %. For budgettet gælder, at det regionale tilskud vil blive justeret på baggrund af de endelige pris- og lønskøn, der først kendes efter budgetårets udgang. Justeringen vil således foregå som en korrektion på de fremtidige regionale tilskud.

I forbindelse med de regionale besparelser er det besluttet at yde et treårigt uddannelsestilskud med en effekt i 2019 på 2,8 mio. kr.

Kompensation til vognmænd

I forbindelse med Regionens besparelser udløser reduktionen af køreplantimer en kontraktligt berettiget kompensation til vognmænd på 10,0 mio. kr. i 2019, som er indarbejdet i Region Midtjyllands budget.

Mellefinansiering

Regionsrådet besluttede den 31. oktober 2018, at Region Midtjylland vil stoppe finansiering af en række regionalruter pr. 1. april 2019. Samlet skal der spares 60 mio. kr. på kollektiv trafik. Besparelsen på regionalruter har medført en reduktion af antallet af køreplantimer for Region Midtjylland på 63.671 i 2019 og 126.466 i 2020. Midttrafik har i samarbejde med kommunerne

og Region Midtjylland fundet finansiering af regionalruterne frem til køreplansskiftet 30. juni 2019 på 15,0 mio. kr. Mellefinansieringen er sammensat således:

- Udskydelse af treårigt uddannelsestilskud grundet udskydelsen i køreplansskiftet på 1,4 mio. kr.
- Besparelse i forbindelse med Trafikplan Djursland giver en besparelse på 2,5 mio. kr. 1 mio. kr. form af kommunalt tilskud og 1,5 mio. kr. i højere besparelse end forventet.
- Midttrafik bidrager med 4,1 mio. kr. ved et mindreforbrug i administrationen for 2018.
- Den endelige afregning med DSB i Bus- Togsamarbejdet for 2016 giver en engangsmerindtægt til Region Midtjylland på 6,5 mio. kr. Hertil kommer en positiv udvikling i indtægterne på lufthavnsruten til Billund på 0,5 mio. kr. I alt bidrager dette med 7,0 mio. kr. til mellefinansieringen.

Mellefinansiering budget 2019

Forklaring	Samlet mellefinansiering	Finansiering	Bemærkning
Tilskud til Uddannelsesruter 2 kvartal	1.400.000		Indregnet i busbudget 2019/v Region Midjylland
Besparelser Djursland	1.500.000		Indregnet i busbudget 2019/v Region Midjylland
Kommunalt tilskud Djursland	1.000.000	1.000.000	Direkte mellefinansiering
Mindreforbrug Administrationen regnskab 2018	4.100.000	4.100.000	Direkte mellefinansiering
Afregning Bus og tog samarbejde DSB og merindtægter på lufthavnsruten til Billund, Regnskab 2018	7.000.000	7.000.000	Direkte mellefinansiering
I alt	15.000.000	12.100.000	

Flextrafik

Handicapkørsel

I forhold til budget 2018 opskrives budget 2019 med 0,5 mio. kr. Det forventes at omkostningerne til vognmænd holdes på niveau med 2018 trods en forventning om en stigning i antal kørsler, og dermed forventes den gennemsnitlige pris pr. tur at være en anelse lavere i 2019 end i 2018.

Forventningen til flere ture i 2019 end i 2018 skyldes en ny lovændring, som trådte i kraft 1. juli 2018, hvor blinde og stærkt svagtsynede samt kørsel til behandling, terapi og lignende fremover også skal være muligt med handicap kørselsordningen.

Siden 1. behandling af budgettet er der indført ledsagerrabat på 50 %. Årsagen træder i kraft pr. 1. januar 2019. Dette vil forventeligt medføre en lille merudgift for kommunerne på ca. 0,4 mio. kr.

De samlede udgifter til handicapkørsel budgetteres i 2019 med 45,7 mio. kr., hvoraf de 36,7 mio. kr. er bestillernes udgift, mens den resterende del betales af brugerne i form af egenbetaling. Administrationsudgifterne til handicapkørsel indgår i Trafikselskabet, hvorfor dette budget udelukkende dækker kørselsudgiften.

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2017 samt 1. kvartal 2018 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Kørselsomkostningerne reguleres med omkostningsindeks på 1,6 %, mens administrationsomkostningerne reguleres med KL's pris- og løn-skøn for 2018/2019 på 2,4 %.

Budget 2019 2. behandling - Handicapkørsel

Handicapkørsel	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Handicapkørsel					
Udgifter	42.868.219	45.469.000	45.677.000	45.677.000	208.000
Indtægter	-8.764.723	-9.329.000	-9.347.000	-8.994.000	335.000
Netto	34.103.496	36.140.000	36.330.000	36.683.000	543.000

Flexiture

I forhold til budget 2018 opskrives budget 2019 med 1,3 mio. kr. Dette skyldes en generel vækst på området. Bestillernes samlede udgifter til Flextur budgetteres i 2019 til 12,7 mio. kr., hvoraf de 3,8 mio. kr. vedrører administrative omkostninger.

I forhold til 1. behandling er budgettet nedskrevet med 0,4 mio. kr. da Norddjurs har sat kundens egenbetalingen op fra 4 kr. til 7 kr. pr. km.

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2017 samt 1. kvartal 2018 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Kørselsomkostningerne reguleres med omkostningsindeks på 1,6 %.

Administrationsomkostninger til Flextur og Flexbus harmoniseres og reguleres på begge områder til en ensrettet pris på 25,50 kr. pr. tur, da tidsforbruget i forbindelse med oprettelse og drift af de to kørselstyper er stort set identisk. Flextur øges fra 24 kr. til 25,50 kr. svarende til en stigning på 6 %. Derudover påvirkes administrationsomkostninger også af ekstra omkostninger forbundet med udviklingen af bestillingssystemet, og det må forventes, at der fremadrettet vil komme yderligere omkostninger forbundet med udvikling af bestillingssystemet.

Pr. 1. juni 2018 indføres der en rabatordning hos kunder, som benytter Flextrafiks bestillingmuligheder online eller via Midttrafiks bestillingsapp. Der gives 10 % rabat på kundens egenbetaling, som dækkes af bestillerne.

Budget 2019 2. behandling - Flexiture

Flexiture	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Flexiture					
Vognmandsbetaling	14.863.052	15.459.500	17.003.000	16.852.000	1.543.500
Indtægter	-6.818.101	-6.772.000	-7.694.000	-7.894.000	-922.000
Kommunens vognmandsbetaling	8.044.951	8.687.500	9.309.000	8.958.000	621.500
Administrationsomkostninger	2.992.118	3.122.000	3.803.000	3.757.000	681.000
Kommunens samlede udgift	11.037.069	11.809.500	13.112.000	12.715.000	1.302.500

Kommunal kørsel

I forhold til budget 2018 opskrives budget 2019 med 12,7 mio. kr. Dette skyldes hovedsageligt en stor vækst i Siddende patientbefordring, da behandlinger er centraliseret på supersygehuse og hjemmebehandling i forbindelse med dialyse er ikke blevet implementeret i så høj grad som ventet.

Kommunal kørsel omfatter den del af den variable kørsel, som blandt andet indeholder kørsel til læge, genoptræning og special kørsel med børn og voksne samt patientbefordring. De samlede udgifter til Kommunal kørsel budgetteres i 2019 til 185,4 mio. kr., hvoraf de 15,4 mio. kr. vedrører administrative omkostninger.

I forhold til 1. behandling er budgettet opskrevet med 6,7 mio. kr. som hovedsageligt skyldes en opjustering af budgettet vedrørende Patientbefordring. Derudover er der tillagt 0,5 mio. kr. på Favrskovs Special kørsel med børn, da behovet her har vist sig at være stigende i forhold til den første vurdering.

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2017 samt 1. kvartal 2018 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Kørselsomkostningerne reguleres med omkostningsindeks på 1,6 %.

De administrative omkostninger ved Kommunal kørsel reguleres fra 19,87 kr. pr. tur til 20,50 kr. pr. tur, svarende til en stigning på 3 % og skyldes omkostninger ifm. udvikling af et nyt bestillingssystem i Flextrafik. Det må forventes, at der fremadrettet vil komme yderlige omkostninger forbundet med udvikling af bestillingssystemet.

Budget 2019 Politisk høring - Kommunal kørsel

Kommunal kørsel	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Kan-kørsel					
Vognmandsbetaling	172.683.055	158.119.500	162.964.000	169.956.000	11.836.500
Indtægter	-28.800	-31.000	-21.000	-21.000	10.000
Kommunens vognmandsbetaling	172.654.255	158.088.500	162.943.000	169.935.000	11.846.500
Administrationsomkostninger	10.521.888	14.593.500	15.734.400	15.431.000	837.500
Kommunens samlede udgift	183.176.143	172.682.000	178.677.400	185.366.000	12.684.000

Letbanedrift

Budgettet for letbanedrift er udarbejdet under forudsætning af at der i 2019 vil være fuld drift på alle strækninger, dvs. også drift på strækningen til Grenaa. Aarhus Letbane I/S har imidlertid oplyst, at letbanedrift til Grenaa tidligst forventes igangsat ultimo april 2019.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland, der er interessenterne i Aarhus Letbane I/S, har godkendt, at Midttrafiks udgifter til køb af letbanetrafik i 2019 budgetlægges på grundlag af en fulddriftskøreplan for alle strækninger på Aarhus Letbane, uanset at opstart på kørsel til Grenaa er forsinket ca. 4 måneder. I Midttrafiks udgifter indgår derfor betaling for 4 måneder uden leverance af letbanetrafik til Grenaa.

Midttrafiks omkostninger til køb af letbanetrafik tager udgangspunkt i Aarhus Letbane I/S' driftsbudget, som er meddelt Midttrafik i juni 2018. Aarhus Letbane I/S har oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger et opdateret driftsbudget for 2019.

I budgettet indgår et estimat over passagerindtægterne, som baseres på forventning om fulddriftskøreplan på alle strækninger. Det er aftalt med Region Midtjylland og Aarhus Kommune at denne forudsætning fastholdes, på trods af at driftsstart på strækningen til Grenaa er udsat med 4 måneder.

Indtægtsbudgettet er endnu behæftet med usikkerhed. Grenaa-banen blev lukket for togtrafik i august 2016, og mange kunder har ændret rejseadfærd og -vaner. Midttrafik forudser, at det vil tage tid at genvinde disse kunder.

Det er aftalt med Aarhus Kommune og Region Midtjylland, at realiseringen af de oprindelige indtægtsskøn på Aarhus Letbane tidligst vil være opnået efter en indfasningsperiode på 4 år. Det skyldes blandt andet, at udviklingen af byområdet ved Lisbjerg og Nye/Terp ikke er foregået i det omfang, som oprindeligt forventet.

Der er i budget 2019 indarbejdet 75 mio. kr. i indtægter på Aarhus letbane. Dette budget er meget usikkert, da Grenaa-banen har været lukket længe, og endnu ikke er i drift. Der skal nu og fremadrettet indhentes driftserfaringer før indtægtsniveauet bliver mere sikkert.

Udgiftsniveauet for Aarhus letbane er forbundet med usikkerheder, og Midttrafik har derfor ikke mulighed for at påvirke overholdelse af budgettet. Aarhus letbane er ansvarlige for eventuelle afvigelser, da Midttrafik ikke har redskaberne til dette.

Til finansiering af den bestilte letbanekørsel bidrager Aarhus Kommune og Region Midtjylland med et bestillerbidrag, som fastlagt i aftalen om finansiering af letbanens drift. I finansieringen af letbanen til Grenaa indgår et statsligt bidrag, som staten tidligere har anvendt på Grenaa-banen.

Budget 2019 2. behandling - Aarhus Letbane

Aarhus Letbane	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Trafikkøb og drift Aarhus Letbane	26.580	212.500.000	253.100.000	253.100.000	40.600.000
<i>Heraf henførbare udgifter vedr. strækning til Grenaa</i>		<i>91.800.000</i>	<i>110.453.000</i>	<i>110.453.000</i>	<i>18.653.000</i>
Øvrige letbanerelaterede udgifter		1.000.000	2.500.000	2.500.000	1.500.000
Passagerindtægter		-70.800.000	-75.000.000	-75.000.000	-4.200.000
Driftstilskud	26.580	142.700.000	180.600.000	180.600.000	37.900.000
Netto driftstilskud	26.580	142.700.000	180.600.000	180.600.000	37.900.000

Letbanesekretariatet

Budgetforslaget for 2019 er identisk med budgettet for 2018. Letbanerådet har godkendt en uændret videreførelse af budgettet fra 2018.

Budget 2019 2. behandling - Letbanesekretariat

Letbanesekretariat	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Bestillere	894.000	1.016.000	1.016.000	1.016.000	0
Midttrafik	99.000	101.000	101.000	101.000	0
Mer/mindreforbrug	0				0
Samlet	993.000	1.117.000	1.117.000	1.117.000	0

Togdrift

Budgettet for togdrift vedrører kun Region Midtjylland og indeholder nettoudgifter til drift af togtrafik på Lemvigbanen og udgifter til drift af infrastruktur på banen. I budgettet indgår også et tilskud til reinvesteringer og vedligeholdelse af infrastrukturen på Lemvigbanen.

Region Midtjylland har accepteret at overtage trafikføberansvaret for togtrafikken mellem Holstebro og Skjern fra køreplansskiftet i december 2020. Region Midtjylland vil indkøbe trafikken gennem Midttrafik. Midtjyske Jernbaner skal være operatør på strækningen. Region Midtjylland modtager et økonomisk tilskud fra Transport- Bygnings- og Boligministeriet, svarende til hvad staten tidligere har anvendt på strækningen.

Region Midtjyllands overtagelse af togtrafikken betyder, at der vil være en række økonomiske konsekvenser for udgifterne til togdrift i budgetoverslagsårene. På nuværende tidspunkt er der ikke fuldt overblik over disse, og budgetoverslagsårene 2020-2022, som fremgår af bilag 2, er derfor et skøn over økonomien for togdrift. Ved budgetlægning fra 2020 vil der være et bedre grundlag for at vurdere de økonomiske konsekvenser.

Region Midtjyllands overtagelse af togstrækningen mellem Holstebro-Skjern påfører Midttrafik nye og flere opgaver. Region Midtjylland skal i den forbindelse betale administrative forberedelsesomkostninger for togdrift på strækningen på ca. 0,2 mio. kr. i 2019.

Som en konsekvens af overtagelsen af Holstebro-Skjern, er der udarbejdet en ny investeringsplan for Lemvigbanen for perioden 2020-2030. Investeringsplanen er godkendt af Region Midtjylland, Midtjyske Jernbaner og Midttrafik. Den økonomiske virkning af investeringsplanen er indarbejdet i budgetoverslagsårene og ses i bilag 2.

Budget 2019 2. behandling - Togdrift i Region Midtjylland

Togdrift	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Driftstilskud					
Udgifter	18.679.388	19.228.000	19.478.000	19.478.000	250.000
Indtægter	-2.516.087	-2.900.000	-2.900.000	-2.900.000	0
I alt driftstilskud	16.163.302	16.328.000	16.578.000	16.578.000	250.000
Anlæg					
Ordinært investeringstilskud	3.390.000	3.524.000	3.634.000	3.634.000	110.000
I alt togdrift, Region Midtjylland	19.553.302	19.852.000	20.212.000	20.212.000	360.000

Buserstatningskørsel

Budgettet for buserstatningskørsel indgår ikke i 2. behandling af budgettet.

I budget 2018 var forudsat opstart på letbanedrift på strækningerne til Odder og Grenaa fra 1. april 2018 og budgettet omfattede derfor 3 måneder med erstatningskørsel. I 2019 er forudsat erstatningskørsel frem til udgangen af april 2019, da Aarhus Letbane I/S efterfølgende har meddelt, at opstart med letbanetrafik til Grenaa må udskydes til forventeligt ultimo april 2019.

Frem til opstart med letbanetrafik til Grenaa vil Midttrafik fortsætte den nuværende buserstatningskørslen på strækningen.

Der forventes udgifter på 8,7 mio. kr. Beløbet er ikke indregnet i budgettet, da udgifterne bliver finansieret direkte af Aarhus Letbane.

Budget 2019 2. behandling - Buserstatningskørsel

Buserstatningskørsel	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Udgifter tdl. Grenåbane	22.336.404	5.700.000	0	0	-5.700.000
Udgifter tdl. Odderbane	17.182.907	0	0	0	0
Flexbusordning ved erstatningskørsel	2.535.438	500.000	0	0	-500.000
Indtægter tdl. Grenåbane	-12.163.521	-3.400.000	0	0	3.400.000
Indtægter tdl. Odderbane	-5.417.769	0	0	0	0
Informations- og kommunikationskampagne	1.617.525	500.000	0	0	-500.000
Leasingudgift rejsekortudstyr	1.116.029	500.000	0	0	-500.000
I alt buserstatningskørsel, Region Midtjylland	27.207.014	3.800.000	0	0	-3.800.000

Trafikselskabet

Budgettet for Trafikselskabet omfatter udgifter til administration af busdrift, letbanedrift samt handicapkørsel. Udgangspunktet for budget 2019 har været en fremskrivning af budget 2018 med 2,4 %, jævnfør KL's pris- og lønindeks.

Trafikselskabet har i 2019 et samlet budget på 119,3 mio. kr., hvilket er en stigning på ca. 0,6 mio. kr. sammenholdt med budget 2018. Budgettet kan inddrages i tre, hvor 101,3 mio. kr. vedrører busadministration, 3,7 mio. kr. vedrører letbaneadministration og 14,3 mio. kr. vedrører handicapadministration.

Fordelingen af budgettet mellem kommunerne og Region Midtjylland bygger hovedsageligt på en fordelingsnøgle baseret på køreplantimer for busdrift og antal ture for handicapkørsel.

I forhold til 1. behandling af budget 2019, er den eneste ændring i budgettet konsekvenserne af de regionale besparelser, som er indregnet med halvårseffekten, da de først træder i kraft ved køreplansskiftet i sommeren 2019. Netto reduktionen i køreplantimetallet i forbindelse med de regionale besparelser er i 2019 sat til ca. 40.756 køreplantimer (halvårseffekt). Nettoeffekten for reduktionen i antallet af køreplantimer har resulteret i en reduktion af trafikselskabets budget i 2019 med 2,3 mio. kr. Det skal bemærkes, at den regionale besparelse udelukkende har påvirket byrdefordelingen til finansiering af busadministrationen.

Budget 2019 2. behandling - Trafikselskabet

Trafikselskabet	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Bus administration	105.779.000	101.107.053	103.534.000	101.303.000	195.947
Letbane administration	0	3.645.947	3.734.000	3.734.000	88.053
Handicap administration	13.614.000	13.941.000	14.275.000	14.275.000	334.000
Samlet	119.393.000	118.694.000	121.543.000	119.312.000	618.000

Det skal bemærkes, at besparelsen på køreplantimer, som følge af nedlæggelsen af flere af de regionale busruter vil blive delvist udlignet i form af øgede omkostninger til administration vedrørende Flexbus. De forventede nye Flexbusruter, som skal erstatte de nedlagte busruter, vil medføre en merudgift for kommunerne til dækning af planlægning og oprettelse af de nye Flexbusruter. Niveauet er ikke endelig afklaret og omkostninger hertil er derfor ikke indregnet i administrationsbudgettet på nuværende tidspunkt, men vil blive indregnet i budget 2020.

Nedenstående tabel angiver budget 2019 for trafikskabet fordelt på hhv. driftsudgifter, salgsudgifter og administrationsudgifter:

Trafikskabet budget 2019			
(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019
Driftsudgifter	42.137	41.880	52.077
Salgsudgifter	37.695	39.663	34.846
Administrationsudgifter	45.709	49.572	52.039
Samlede udgifter i henhold til Trafikstyrelsen	125.541	131.115	138.962
Korrektioner i henhold til Trafikskabets regnskab			
Bus-IT og billetkontrol - separat forretningsområder	-25.497	-26.362	-33.784
Flextrafik administration (netto)	11.806	13.941	14.134
Trafikskabet, i alt	111.850	118.694	119.312

De samlede udgifter, som rapporteres til Trafikstyrelsen, er steget med 7,8 mio. kr. Udover udgifter til administrationen indeholder opgørelsen til Trafikstyrelsen også udgifter, som er indeholdt i Midttrafiks busdrift og billetkontrol. Disse udgifter er i tabellen fratrukket under korrektioner.

Driftsudgifterne består overordnet af: IT-omkostninger vedr. busdrift, Chaufførlokaler, Billetteringsudstyr og Trafiktjeneste inkl. Billetkontrol. De driftsrelaterede udgifter er steget med 10,2 mio. kr. sammenholdt med budget 2018. Det skyldes primært, at udgifter til Bus-IT er steget samt budgettering med nye udviklingsprojekter i driften.

Salgsudgifterne består overordnet af: Provision, Markedsføring og information, Rejsegaranti, Drift af busterminaler/rutebilstationer/Kundecenter samt salg og distribution. De salgsrelaterede udgifter er reduceret med 4,8 mio. kr. sammenholdt med budget 2018. Det skyldes primært en overbudgettering af udgifter til markedsføring i budget 2018.

Administrationsudgifterne består overordnet af: Bygninger og inventar, Konsulenttydelser mm., Møder og rejser mm., IT, Kontor og telefoni, Personale og uddannelse, Løn samt renter og andre finansielle udgifter. De administrative udgifter er forøget med ca. 2,4 mio. kr., som skyldes en fremskrivning med KL's pris- og lønindeks samt mindre udvidelse af lejemål og medarbejderstab.

De samlede administrationsudgifter/Trafikskabet er steget med 0,6 mio. kr. sammenholdt med budget 2018.

Billetkontrol

Budgettet for Billetkontrol i 2019 er netto på 1,8 mio. kr., og det består af administrationsudgifter på 14,5 mio. kr., udstedte kontrolafgifter på 12,6 mio. kr. og rykkergebyrer på 0,2 mio. kr. Udgangspunktet for budget 2019 er en fremskrivning af administrationsudgifter fra budget 2018 med 2,4 %, jævnfør KL's pris- og lønindeks. Indtægter fra kontrolafgifterne er ikke fremskrevet fra 2018, men er reguleret i forhold til de seneste adfærdsmønstre blandt kunderne.

Budgettet er yderligere korrigeret med en ny aftale vedr. opkrævning ved Aarhus Kommune, der indebærer, at rykkergebyrer fremover indtægtsføres i Midttrafiks regnskab, at overførte ubetalte kontrolafgifter udstedt i Aarhus Kommune ikke afskrives i Midttrafiks regnskab samt at Aarhus Kommune fakturerer Midttrafik for udført opkrævningsarbejde. Sammenholdt med budget 2018 giver det et fald på 7,5 mio. kr.

Kontrolafgifter fra regionale og kommunale ruter samt Letbanen har hidtil fremgået som indtægter af Midttrafik's regnskab og det fortsætter uændret. Fremadrettet vil også ubetalte kontrolafgifter udstedt i Aarhus Kommune fremgå som indtægter i Midttrafik's regnskab.

Gebyrer der pålægges kontrolafgiften, samt fakturering for Århus Kommunes opkrævningsarbejde byrdefordes fremover mellem Århus Kommune henholdsvis øvrige kommuner og Region Midtjylland, afhængigt af hvor kontrolafgifter en udstedt.

I forbindelse med rapportering vil der fremadrettet blive redegjort for omfanget af ubetalte kontrolafgifter.

Der er ingen ændringer siden 1. behandling af budget 2019.

Budget 2019 2. behandling - Billetkontrol

Billetkontrol	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference
Kontrolafgifter	-11.073.115	-13.106.000	-12.600.000	-12.600.000	506.000
Billetkontrol administration	11.687.495	14.197.000	14.542.000	14.542.000	345.000
Overførsel af kontrolafgifter*	7.472.794	8.159.000	0	0	-8.159.000
Gebyrindtægter	0	0	-160.000	-160.000	-160.000
I alt	8.087.174	9.250.000	1.782.000	1.782.000	-7.468.000

*Ubetalte afgifter i Aarhus bybusser overføres til Aarhus til inddrivelse via SKAT. Øvrige ubetalte afgifter forbliver i Midttrafik.

Tjenestemandspensioner

I 2019 er budgettet for tjenestemandspensioner på 1,8 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,1 mio. kr. ift. budget 2018. Ændringen skyldes en stigning i antallet af tjenestemænd, der har valgt at gå på pension.

Budget 2019 2. behandling - Tjenestemandspensioner (rejsekortfinansiering)

Tjenestemandspensioner	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Tjenestemandspensioner	1.390.289	1.722.000	1.811.000	1.800.000	78.000
Heraf forudbetalt af Region Midtjylland	-613.000	708.000	-740.000	-740.000	-36.000

Bilag 2

Budget 2019 2. behandling

Bestillerfordelte fordelinger per driftsområde

Indholdsfortegnelse

Samlet oversigt	2
Kørselsudgifter	2
Flexbus.....	3
Bus-IT og øvrige udgifter.....	4
Rejsekort.....	5
Busindtægter	6
Regionalt tilskud.....	6
Handicapkørsel.....	8
Flexture.....	9
Kommunal kørsel	11
Buserstatningskørsel	12
Letbanedrift.....	12
Letbanesekretariat	13
Togdrift	14
Trafikselskabet.....	15
Billetkontrol	16
Tjenestemandspensioner	17
Regionale besparelser.....	18

Samlet oversigt

Nedenstående tabel angiver fordelingen af budget 2019 på de forskellige driftsområder:

Midttrafik - Budget 2019 2. behandling															
Bestillere	(1.000 kr.)	Busdrift	Flexbus	Rejsekort	Kompensation/ Mellefinansiering	Handicap- kørsel	Flexture	Kommunal kørsel	Letbanedrift	Togdrift	Trafik- selskabet	Kontrol- afgifter	Letbane- sekretariat et	Tjeneste- mands- pensioner	I alt
Favrskov	13.697	86	132			1.174	1.017	6.018			1.103	10	41	6	23.284
Hedensted	2.144	312	232			1.031	1.373	0			703	10	0	5	5.810
Herning	34.146	6	1.147			2.162	0	0			3.758	46	0	52	41.317
Holstebro	21.332	192	598			1.221	236	1.150			2.311	15	0	32	27.087
Horsens	31.363	570	1.084			2.181	500	3.103			4.641	54	0	57	43.553
Ikast-Brande	13.689	0	25			801	157	0			1.154	0	0	9	15.835
Lemvig	7.880	0	9			652	512	194			408	0	0	4	9.659
Norddjurs	16.322	320	144			637	1.577	3.506			1.133	10	41	5	23.695
Odder	5.429	603	118			998	98	0			876	10	41	1	8.174
Randers	62.056	0	2.575			2.805	367	2.547			7.101	106	41	102	77.700
Ringkøbing-Skjern	20.455	0	571			1.361	1.501	0			1.915	10	0	24	25.837
Samsø	0	0	0			3	0	22			2	0	0	0	27
Silkeborg	31.339	327	1.280			2.372	496	2.106			5.349	68	41	77	43.455
Skanderborg	20.853	867	489			922	1.512	210			1.628	15	41	15	26.552
Skive	18.476	119	834			1.317	93	9.774			2.425	32	0	42	33.112
Struer	3.626	0	115			537	82	0			639	10	0	9	5.018
Syddjurs	12.655	0	330			611	1.839	2.147			1.197	12	41	13	18.845
Viborg	27.382	544	1.565			2.335	231	0			4.608	61	0	73	36.799
Aarhus	174.901	163	19.615			13.563	1.124	4.192	74.765		36.137	63	223	534	325.280
Regionen	197.483	218	21.216	-2.100	0	0	0	149.444	105.835	20.212	38.490	1.250	405	740	533.193
Aarhus Letbane			6.036								3.734	0			9.770
Midttrafik													101		101
I alt vedr. Midttrafiks bestille	715.225	4.327	58.115	-2.100	36.683	12.715	184.413	180.600	20.212	119.312	1.782	1.016	1.800	1.334.100	
Sydtrafik								237.970							237.970
NT								300							300
Fynbus								50.319							50.319
I alt vedr. øvrige	0	0	0	0	0	0	0	288.589	0	0	0	0	0	0	288.589
Total Midttrafik	715.225	4.327	58.115	-2.100	36.683	12.715	473.002	180.600	20.212	119.312	1.782	1.016	1.800	1.622.689	

Kørselsudgifter

Nedenstående tabel angiver fordelingen af Kørselsudgifter mellem bestillerne:

Oversigt over Kørselsudgifter					
Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	13.387.155	13.962.000	14.396.000	15.038.000	1.076.000
Hedensted	5.001.761	4.216.000	4.334.000	5.896.000	1.680.000
Herning	46.995.037	47.460.000	47.997.000	47.997.000	537.000
Holstebro	28.002.984	26.634.000	27.755.000	27.970.000	1.336.000
Horsens	46.234.360	46.718.000	49.207.000	51.991.000	5.273.000
Ikast-Brande	13.043.898	13.286.000	13.660.000	13.916.000	630.000
Lemvig	7.374.101	7.778.000	7.880.000	7.880.000	102.000
Norddjurs	15.892.450	16.910.000	17.076.000	18.930.000	2.020.000
Odder	6.199.624	6.218.000	6.509.000	6.920.000	702.000
Randers	90.419.656	90.796.000	92.446.000	92.612.000	1.816.000
Ringkøbing-Skjern	24.676.083	24.648.000	25.837.000	26.667.000	2.019.000
Samsø	0	0	0	0	0
Silkeborg	53.265.014	53.581.000	55.052.000	55.546.000	1.965.000
Skanderborg	24.464.801	25.502.000	25.562.000	26.758.000	1.256.000
Skive	27.651.646	26.996.000	27.928.000	27.928.000	932.000
Struer	7.550.984	6.494.000	4.771.000	5.056.000	-1.438.000
Syddjurs	15.233.152	15.610.000	15.079.000	17.783.000	2.173.000
Viborg	45.463.430	46.101.000	46.667.000	47.926.000	1.825.000
Aarhus	442.302.582	423.334.000	444.592.000	446.859.000	23.525.000
Region Midtjylland	488.035.657	490.215.000	506.213.000	463.141.000	-27.074.000
I alt	1.401.194.375	1.386.459.000	1.432.961.000	1.406.814.000	20.355.000

Flexbus

Nedenstående tabel angiver fordelingen af nettoudgifter til Flexbus mellem bestillerne:

Oversigt over Flexbus

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	1.158	12.000	2.300	86.000	74.000
Hedensted	351.769	516.000	312.000	312.000	-204.000
Herning	149	11.000	6.000	6.000	-5.000
Holstebro	175.911	210.000	192.000	192.000	-18.000
Horsens	36.368	40.000	45.000	570.000	530.000
Ikast-Brande	0	0	0	0	0
Lemvig	0	0	0	0	0
Norddjurs	0	0	65.000	320.000	320.000
Odder	145.674	186.000	182.000	603.000	417.000
Randers	0	0	0	0	0
Ringkøbing-Skjern	0	0	0	0	0
Samsø	415.545	0	0	0	0
Silkeborg	223.011	264.000	247.000	327.000	63.000
Skanderborg	145.062	149.000	224.000	867.000	718.000
Skive	102.237	87.000	119.000	119.000	32.000
Struer	8.251	30.000	0	0	-30.000
Syddjurs	0	0	0	0	0
Viborg	500.910	638.000	442.000	544.000	-94.000
Aarhus	0	0	0	163.000	163.000
Region Midtjylland	213.613	200.000	218.000	218.000	18.000
I alt	2.319.659	2.343.000	2.054.300	4.327.000	1.984.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Flexbus fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Flexbus

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	169.000	169.000	169.000
Hedensted	312.000	312.000	312.000
Herning	6.000	6.000	6.000
Holstebro	192.000	192.000	192.000
Horsens	1.095.000	1.095.000	1.095.000
Ikast-Brande	0	0	0
Lemvig	0	0	0
Norddjurs	575.000	575.000	575.000
Odder	643.000	643.000	643.000
Randers	0	0	0
Ringkøbing-Skjern	0	0	0
Samsø	0	0	0
Silkeborg	407.000	407.000	407.000
Skanderborg	1.510.000	1.510.000	1.510.000
Skive	119.000	119.000	119.000
Struer	0	0	0
Syddjurs	0	0	0
Viborg	602.000	602.000	602.000
Aarhus	326.000	326.000	326.000
Regionen	218.000	218.000	218.000
I alt	6.174.000	6.174.000	6.174.000

Nedenstående tabel angiver udviklingen i antal ture for Flexbus fordelt på bestillerniveau:

Flexbus - Udvikling i antal ture

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 2. behandling
Favrskov	10	100	10
Hedensted	2.198	3.500	2.100
Herning	15	100	100
Holstebro	636	700	700
Horsens	281	300	400
Ikast-Brande	0	0	0
Lemvig	0	0	0
Norddjurs	0	0	180
Odder	984	1.200	3.800
Randers	0	0	0
Ringkøbing-Skjern	0	0	0
Samsø	0	0	0
Silkeborg	1.140	1.200	1.400
Skanderborg	924	1.000	1.500
Skive	661	500	900
Struer	47	200	0
Syddjurs	0	0	0
Viborg	2.346	3.000	2.300
Aarhus	0	0	0
Regionen	1.201	1.200	1.300
I alt	10.443	13.000	14.690

Bus-IT og øvrige udgifter

Nedenstående tabel angiver fordelingen af Bus-IT og øvrige udgifter mellem bestillerne:

Oversigt over Bus-IT og øvrige udgifter

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	17.878	18.000	17.000	21.000	3.000
Hedensted	74.885	47.000	34.000	44.000	-3.000
Herning	243.007	219.000	324.000	321.000	102.000
Holstebro	66.995	97.000	86.000	88.000	-9.000
Horsens	314.790	373.000	394.000	409.000	36.000
Ikast-Brande	41.398	28.000	36.000	36.000	8.000
Lemvig	0	0	0	0	0
Norddjurs	25.266	30.000	13.000	18.000	-12.000
Odder	6.012	18.000	17.000	17.000	-1.000
Randers	492.265	1.138.000	1.235.000	1.301.000	163.000
Ringkøbing-Skjern	192.626	221.000	181.000	188.000	-33.000
Samsø	0	0	0	0	0
Silkeborg	467.681	412.000	528.000	527.000	115.000
Skanderborg	20.698	67.000	81.000	86.000	19.000
Skive	86.340	150.000	106.000	104.000	-46.000
Struer	49.704	40.000	38.000	38.000	-2.000
Syddjurs	47.996	57.000	57.000	65.000	8.000
Viborg	746.380	892.000	981.000	993.000	101.000
Aarhus	7.792.792	8.949.000	8.467.000	8.603.000	-346.000
Region Midtjylland	3.122.935	5.732.000	6.497.000	6.383.000	651.000
I alt	13.809.649	18.488.000	19.092.000	19.242.000	754.000

Rejsekort

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udgifter til Rejsekort mellem bestillerne:

Oversigt over Rejsekort

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	114.272	122.000	118.000	132.000	10.000
Hedensted	166.914	189.000	177.000	232.000	43.000
Herning	1.185.043	1.207.000	1.162.000	1.147.000	-60.000
Holstebro	603.870	600.000	593.000	598.000	-2.000
Horsens	1.053.644	1.141.000	993.000	1.084.000	-57.000
Ikast-Brande	527	16.000	18.000	25.000	9.000
Lemvig	264	9.000	9.000	9.000	0
Norrdjurs	102.283	123.000	98.000	144.000	21.000
Odder	114.013	123.000	115.000	118.000	-5.000
Randers	2.493.475	2.723.000	2.569.000	2.575.000	-148.000
Ringkøbing-Skjern	452.045	514.000	548.000	571.000	57.000
Samsø	0	0	0	0	0
Silkeborg	1.292.024	1.326.000	1.276.000	1.280.000	-46.000
Skanderborg	458.641	478.000	455.000	489.000	11.000
Skive	780.084	852.000	842.000	834.000	-18.000
Struer	104.272	110.000	113.000	115.000	5.000
Syddjurs	255.510	244.000	261.000	330.000	86.000
Viborg	1.390.043	1.518.000	1.463.000	1.565.000	47.000
Aarhus	18.623.562	20.417.000	22.143.000	22.633.000	2.216.000
Region Midtjylland	22.748.498	25.292.000	25.123.000	24.234.000	-1.058.000
I alt	51.938.983	57.004.000	58.076.000	58.115.000	1.111.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Rejsekort fordelt på bestillerniveau, og viser de samlede udgifter inkl. afdrag på lån til Kommunekredit. Tabellen kan derfor ikke sammenlignes direkte til oversigtstabellen i Bilag 1:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Rejsekort

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	145.000	145.000	144.000
Hedensted	294.000	292.000	290.000
Herning	1.155.000	1.147.000	1.142.000
Holstebro	611.000	608.000	605.000
Horsens	1.206.000	1.194.000	1.185.000
Ikast-Brande	37.000	36.000	36.000
Lemvig	9.000	9.000	9.000
Norrdjurs	187.000	186.000	185.000
Odder	126.000	125.000	124.000
Randers	2.601.000	2.584.000	2.571.000
Ringkøbing-Skjern	608.000	604.000	602.000
Silkeborg	1.310.000	1.297.000	1.287.000
Skanderborg	525.000	522.000	519.000
Skive	843.000	837.000	833.000
Struer	119.000	118.000	118.000
Syddjurs	409.000	407.000	404.000
Viborg	1.620.000	1.609.000	1.602.000
Aarhus	22.902.000	22.751.000	22.621.000
Regionen	23.325.000	23.168.000	23.044.000
I alt	58.032.000	57.639.000	57.321.000

Det skal bemærkes, at budgettallene i overslagsårene for rejsekort er udarbejdet med udgangspunkt i budget 2019, hvor de eneste indarbejdede korrektioner er effekten af Region Midtjyllands besparelser.

Busindtægter

Nedenstående tabel angiver fordelingen af Busindtægter mellem bestillerne:

Oversigt over Busindtægter					
Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	-1.234.652	-1.207.000	-1.215.000	-1.362.000	-155.000
Hedensted	-1.919.717	-1.929.000	-1.845.000	-2.597.000	-668.000
Herning	-13.987.584	-14.030.000	-14.167.000	-14.167.000	-137.000
Holstebro	-6.807.619	-5.755.000	-6.467.000	-6.531.000	-776.000
Horsens	-19.930.665	-20.406.000	-18.918.000	-20.375.000	31.000
Ikast-Brande	0	0	0	-30.000	-30.000
Lemvig	0	0	0	0	0
Norddjurs	-1.138.184	-1.294.000	-1.291.000	-1.844.000	-550.000
Odder	-1.465.872	-1.494.000	-1.373.000	-1.508.000	-14.000
Randers	-29.958.086	-31.258.000	-31.083.000	-31.083.000	175.000
Ringkøbing-Skjern	-4.273.020	-3.683.000	-4.341.000	-4.625.000	-942.000
Samsø	-461.000	0	0	0	0
Silkeborg	-24.828.728	-24.064.000	-24.588.000	-24.734.000	-670.000
Skanderborg	-5.369.600	-5.571.000	-5.407.000	-5.794.000	-223.000
Skive	-9.019.287	-8.467.000	-8.840.000	-8.840.000	-373.000
Struer	-1.185.422	-952.000	-1.125.000	-1.210.000	-258.000
Syddjurs	-3.461.734	-3.248.000	-3.336.000	-4.796.000	-1.548.000
Viborg	-15.579.182	-15.808.000	-15.526.000	-17.642.000	-1.834.000
Aarhus	-290.012.562	-256.931.000	-278.682.000	-280.561.000	-23.630.000
Region Midtjylland	-304.549.142	-286.903.000	-297.679.000	-283.132.000	3.771.000
I alt	-735.182.057	-683.000.000	-715.883.000	-710.831.000	-27.831.000

Regionalt tilskud

Nedenstående tabel angiver fordelingen af Regionalt tilskud mellem bestillerne:

Oversigt over Regionalt tilskud					
Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	0	0	0	0	0
Hedensted	-990.000	-1.000.000	-1.035.000	-1.199.500	-199.500
Herning	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	0
Holstebro	0	0	0	-195.000	-195.000
Horsens	-338.000	-341.000	-353.000	-662.500	-321.500
Ikast-Brande	0	0	0	-233.500	-233.500
Lemvig	0	0	0	0	0
Norddjurs	-507.000	-512.000	-530.000	-782.000	-270.000
Odder	0	0	0	0	0
Randers	-740.000	-747.000	-774.000	-774.000	-27.000
Ringkøbing-Skjern	-1.698.000	-1.715.000	-1.775.000	-1.775.000	-60.000
Samsø	0	0	0	0	0
Silkeborg	0	0	0	0	0
Skanderborg	0	0	0	-197.000	-197.000
Skive	-685.000	-692.000	-716.000	-716.000	-24.000
Struer	0	0	0	-258.500	-258.500
Syddjurs	0	0	0	-397.500	-397.500
Viborg	-3.035.000	-3.065.000	-3.172.000	-3.895.000	-830.000
Aarhus	0	0	0	0	0
Region Midtjylland	7.998.000	8.077.000	8.360.000	11.090.500	3.013.500
I alt	0	0	0	0	0

Busdrift omfatter kørselsudgifter, Bus-IT og øvrige udgifter, Indtægter samt Regionalt tilskud. Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Busdrift fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Busdrift

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	14.335.693	14.335.693	14.335.693
Hedensted	2.798.400	2.798.400	2.798.400
Herning	33.784.000	33.784.000	33.784.000
Holstebro	21.289.824	21.289.824	21.289.824
Horsens	32.394.302	32.394.302	32.394.302
Ikast-Brande	14.040.887	14.040.887	14.040.887
Lemvig	7.880.000	7.880.000	7.880.000
Norddjurs	17.379.190	17.379.190	17.379.190
Odder	5.706.971	5.706.971	5.706.971
Randers	62.049.000	62.049.000	62.049.000
Ringkøbing-Skjern	21.007.742	21.007.742	21.007.742
Silkeborg	31.599.586	31.599.586	31.599.586
Skanderborg	21.481.503	21.481.503	21.481.503
Skive	18.474.000	18.474.000	18.474.000
Struer	3.565.774	3.565.774	3.565.774
Syddjurs	13.506.530	13.506.530	13.506.530
Viborg	27.909.547	27.909.547	27.909.547
Aarhus	174.627.429	174.627.429	174.627.429
Regionen	171.565.048	171.565.048	171.565.048
I alt	695.395.426	695.395.426	695.395.426

Det skal bemærkes, at budgettallene i overslagsårene for Busdrift er udarbejdet med udgangspunkt i budget 2019, hvor de eneste indarbejdede korrektioner er helårseffekten af de regionale besparelser.

Nedenstående tabel angiver fordeling af køreplantimer på bestillerniveau:

Udvikling i køreplantimeantal

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference
Favrskov	18.721	19.056	19.363	20.131	768
Hedensted	6.092	5.040	5.097	7.561	2.464
Herning	66.330	66.151	65.804	65.804	0
Holstebro	41.810	41.840	39.229	39.582	352
Horsens	67.721	67.629	68.098	72.282	4.184
Ikast-Brande	19.926	19.994	20.449	20.717	268
Lemvig	9.498	9.798	9.747	9.747	0
Norddjurs	21.467	22.314	21.810	24.104	2.294
Odder	9.388	9.082	9.395	9.843	448
Randers	122.856	121.714	121.305	121.614	308
Ringkøbing-Skjern	33.658	33.549	34.121	35.316	1.195
Samsø	2.736	0	0	0	0
Silkeborg	83.762	84.676	84.083	84.735	652
Skanderborg	30.287	30.689	30.328	31.838	1.510
Skive	39.304	38.232	39.120	39.120	0
Struer	12.547	10.941	8.830	9.297	466
Syddjurs	20.063	20.278	20.104	23.887	3.783
Viborg	72.198	70.564	70.920	72.128	1.208
Aarhus	579.201	525.108	530.903	533.918	3.014
Regionen	734.734	727.360	726.638	662.967	-63.671
I alt	1.992.300	1.924.014	1.925.345	1.884.589	-40.756

Handicapørsel

Nedenstående tabel angiver fordelingen af nettoudgifter til Handicapørsel mellem bestillerne:

Oversigt over Handicapørsel

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	1.079.286	1.276.000	1.160.000	1.174.000	-102.000
Hedensted	959.754	984.000	1.018.000	1.031.000	47.000
Herning	2.003.741	2.017.000	2.131.000	2.162.000	145.000
Holstebro	1.126.245	1.188.000	1.209.000	1.221.000	33.000
Horsens	2.016.057	2.030.000	2.162.000	2.181.000	151.000
Ikast-Brande	749.378	871.000	796.000	801.000	-70.000
Lemvig	608.061	565.000	647.000	652.000	87.000
Norddjurs	586.651	702.000	628.000	637.000	-65.000
Odder	937.500	944.000	996.000	998.000	54.000
Randers	2.629.751	2.749.000	2.796.000	2.805.000	56.000
Ringkøbing-Skjern	1.270.701	1.300.000	1.353.000	1.361.000	61.000
Samsø	89.176	39.000	3.000	3.000	-36.000
Silkeborg	2.205.313	2.461.000	2.365.000	2.372.000	-89.000
Skanderborg	862.384	1.067.000	914.000	922.000	-145.000
Skive	1.234.961	1.114.000	1.304.000	1.317.000	203.000
Struer	498.609	476.000	532.000	537.000	61.000
Syddjurs	566.284	605.000	604.000	611.000	6.000
Viborg	2.175.615	2.278.000	2.310.000	2.335.000	57.000
Aarhus	12.504.029	13.474.000	13.402.000	13.563.000	89.000
I alt	34.103.496	36.140.000	36.330.000	36.683.000	543.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Handicapørsel fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Handicapørsel

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	1.174.000	1.174.000	1.174.000
Hedensted	1.031.000	1.031.000	1.031.000
Herning	2.162.000	2.162.000	2.162.000
Holstebro	1.221.000	1.221.000	1.221.000
Horsens	2.181.000	2.181.000	2.181.000
Ikast-Brande	801.000	801.000	801.000
Lemvig	652.000	652.000	652.000
Norddjurs	637.000	637.000	637.000
Odder	998.000	998.000	998.000
Randers	2.805.000	2.805.000	2.805.000
Ringkøbing-Skjern	1.361.000	1.361.000	1.361.000
Samsø	3.000	3.000	3.000
Silkeborg	2.372.000	2.372.000	2.372.000
Skanderborg	922.000	922.000	922.000
Skive	1.317.000	1.317.000	1.317.000
Struer	537.000	537.000	537.000
Syddjurs	611.000	611.000	611.000
Viborg	2.335.000	2.335.000	2.335.000
Aarhus	13.563.000	13.563.000	13.563.000
I alt	36.683.000	36.683.000	36.683.000

Nedenstående tabel angiver udviklingen i antal ture for Handicapørsel fordelt på bestillerniveau:

Handicapørsel - Udvikling i antal ture

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 2. behandling
Favrskov	4.898	6.000	5.000
Hedensted	4.291	4.000	4.000
Herning	9.028	9.000	9.000
Holstebro	6.386	7.000	7.000
Horsens	13.190	12.150	14.000
Ikast-Brande	3.426	4.000	4.000
Lemvig	2.323	2.000	2.000
Norddjurs	2.770	3.000	3.000
Odder	4.669	4.000	5.000
Randers	13.978	14.000	14.000
Ringkøbing-Skjern	4.957	5.000	5.000
Samsø	526	200	20
Silkeborg	12.575	13.000	13.000
Skanderborg	5.000	6.000	5.000
Skive	5.313	5.000	5.000
Struer	2.211	2.000	2.000
Syddjurs	2.427	2.000	2.000
Viborg	10.480	10.000	11.000
Aarhus	72.639	75.000	77.000
Regionen	0	0	0
I alt	181.087	183.350	187.020

Flexture

Nedenstående tabel angiver fordelingen af nettoudgifter til Flexture mellem bestillerne:

Oversigt over Flexture

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	772.598	810.000	1.017.000	1.017.000	207.000
Hedensted	1.110.770	1.043.000	1.373.000	1.373.000	330.000
Herning	0	0	0	0	0
Holstebro	215.939	183.000	236.000	236.000	53.000
Horsens	424.005	452.000	500.000	500.000	48.000
Ikast-Brande	116.516	155.000	157.000	157.000	2.000
Lemvig	477.434	512.000	512.000	512.000	0
Norddjurs	1.625.560	1.893.000	1.974.000	1.577.000	-316.000
Odder	60.115	84.000	98.000	98.000	14.000
Randers	319.161	338.000	367.000	367.000	29.000
Ringkøbing-Skjern	1.253.257	1.542.000	1.501.000	1.501.000	-41.000
Silkeborg	445.103	518.000	496.000	496.000	-22.000
Skanderborg	1.164.911	1.021.000	1.512.000	1.512.000	491.000
Skive	316.369	259.000	93.000	93.000	-166.000
Struer	79.304	68.500	82.000	82.000	13.500
Syddjurs	1.618.272	1.704.000	1.839.000	1.839.000	135.000
Viborg	176.986	244.000	231.000	231.000	-13.000
Aarhus	860.769	983.000	1.124.000	1.124.000	141.000
Region Midtjylland	0	0	0	0	0
I alt	11.037.071	11.809.500	13.112.000	12.715.000	905.500

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Flexture fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Flexture

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	1.017.000	1.017.000	1.017.000
Hedensted	1.373.000	1.373.000	1.373.000
Herning	0	0	0
Holstebro	236.000	236.000	236.000
Horsens	500.000	500.000	500.000
Ikast-Brande	157.000	157.000	157.000
Lemvig	512.000	512.000	512.000
Norddjurs	1.577.000	1.577.000	1.577.000
Odder	98.000	98.000	98.000
Randers	367.000	367.000	367.000
Ringkøbing-Skjern	1.501.000	1.501.000	1.501.000
Silkeborg	496.000	496.000	496.000
Skanderborg	1.512.000	1.512.000	1.512.000
Skive	93.000	93.000	93.000
Struer	82.000	82.000	82.000
Syddjurs	1.839.000	1.839.000	1.839.000
Viborg	231.000	231.000	231.000
Aarhus	1.124.000	1.124.000	1.124.000
Regionen	0	0	0
I alt	12.715.000	12.715.000	12.715.000

Nedenstående tabel angiver udviklingen i antal ture for Flexture fordelt på bestillerniveau:

Flexture - Udvikling i antal ture

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 2. behandling
Favrskov	10.168	10.300	12.000
Hedensted	12.376	11.300	16.000
Herning	0	0	0
Holstebro	1.900	1.800	2.000
Horsens	5.925	5.700	7.000
Ikast-Brande	2.401	2.900	3.000
Lemvig	4.441	4.500	5.000
Norddjurs	17.469	19.800	19.200
Odder	1.068	1.200	2.000
Randers	3.820	3.900	4.000
Ringkøbing-Skjern	11.406	13.000	14.000
Silkeborg	6.929	7.600	8.000
Skanderborg	14.024	11.400	17.000
Skive	5.147	5.300	1.000
Struer	1.512	1.200	2.000
Syddjurs	16.335	15.400	19.000
Viborg	3.176	4.000	4.000
Aarhus	9.227	10.400	12.000
Regionen	0	0	0
I alt	127.324	129.700	147.200

Kommunal kørsel

Nedenstående tabel angiver fordelingen af nettoudgifter til Kommunal kørsel mellem bestillerne:

Øversigt over kommunal kørsel

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	5.611.171	5.478.500	5.491.000	6.018.000	539.500
Hedensted	6.464	18.000	0	0	-18.000
Herning	0	0	0	0	0
Holstebro	1.153.979	1.297.900	1.150.000	1.150.000	-147.900
Horsens	2.514.820	2.793.600	3.103.000	3.103.000	309.400
Ikast-Brande	0	0	0	0	0
Lemvig	190.520	199.900	194.000	194.000	-5.900
Norddjurs	2.083.797	5.085.100	3.506.000	3.506.000	-1.579.100
Odder	0	0	0	0	0
Randers	1.819.064	2.066.300	2.547.000	2.547.000	480.700
Ringkøbing-Skjern	0	0	0	0	0
Samsø	87.566	0	21.400	22.000	22.000
Silkeborg	2.256.918	2.952.100	2.106.000	2.106.000	-846.100
Skanderborg	131.995	164.900	210.000	210.000	45.100
Skive	9.125.228	10.026.900	9.774.000	9.774.000	-252.900
Struer	0	0	0	0	0
Syddjurs	2.522.707	2.495.600	2.147.000	2.147.000	-348.600
Viborg	0	0	0	0	0
Aarhus	27.848.090	5.013.200	4.192.000	4.192.000	-821.200
Regionen	127.041.892	134.112.000	143.283.000	149.444.000	15.332.000
Midttrafik i alt	182.394.213	171.704.000	177.724.400	184.413.000	12.709.000
NT	227.030	340.000	300.000	300.000	-40.000
Fynbus	55.453.006	59.341.000	50.319.000	50.319.000	-9.022.000
Sydtrafik	225.300.192	235.246.000	237.970.000	237.970.000	2.724.000
I alt	463.374.440	466.631.000	466.313.400	473.002.000	6.371.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Kommunal kørsel fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - kommunal kørsel

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	6.018.000	6.018.000	6.018.000
Hedensted	0	0	0
Herning	0	0	0
Holstebro	1.150.000	1.150.000	1.150.000
Horsens	3.103.000	3.103.000	3.103.000
Ikast-Brande	0	0	0
Lemvig	194.000	194.000	194.000
Norddjurs	3.506.000	3.506.000	3.506.000
Odder	0	0	0
Randers	2.547.000	2.547.000	2.547.000
Ringkøbing-Skjern	0	0	0
Samsø	22.000	22.000	22.000
Silkeborg	2.106.000	2.106.000	2.106.000
Skanderborg	210.000	210.000	210.000
Skive	9.774.000	9.774.000	9.774.000
Struer	0	0	0
Syddjurs	2.147.000	2.147.000	2.147.000
Viborg	0	0	0
Aarhus	4.192.000	4.192.000	4.192.000
Regionen	149.444.000	149.444.000	149.444.000
NT	300.000	300.000	300.000
Fynbus	50.319.000	50.319.000	50.319.000
Sydtrafik	237.970.000	237.970.000	237.970.000
I alt	473.002.000	473.002.000	473.002.000

Nedenstående tabel angiver udviklingen i antal ture for Kommunal kørsel fordelt på bestillerniveau:

Kommunal kørsel - Udvikling i antal ture

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 2. behandling
Favrskov	31.501	32.400	35.900
Hedensted	97	200	0
Herning	0	0	0
Holstebro	7.250	7.900	7.800
Horsens	16.896	17.900	20.700
Ikast-Brande	0	0	0
Lemvig	572	600	300
Norddjurs	11.576	28.300	20.500
Odder	0	0	0
Randers	11.040	12.500	13.600
Ringkøbing-Skjern	0	0	0
Samsø	459	0	120
Silkeborg	14.492	17.620	14.500
Skanderborg	851	1.200	1.000
Skive	55.896	59.700	58.100
Struer	0	0	0
Syddjurs	11.395	11.300	10.000
Viborg	0	0	0
Aarhus	161.176	28.200	25.700
Regionen	411.791	415.000	450.000
I alt	734.992	632.820	658.220

Buserstatningskørsel

Nedenstående tabel angiver en oversigt over udgifter til Buserstatningskørsel:

Oversigt over buserstatningskørsel i Region Midtjylland

Buserstatningskørsel	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Udgifter tdl. Grenåbane	22.336.404	5.700.000	0	0	-5.700.000
Udgifter tdl. Odderbane	17.182.907	0	0	0	0
Flexbusordning ved erstatningskørsel	2.535.438	500.000	0	0	-500.000
Indtægter tdl. Grenåbane	-12.163.521	-3.400.000	0	0	3.400.000
Indtægter tdl. Odderbane	-5.417.769	0	0	0	0
Informations- og kommunikationskampagne	1.617.525	500.000	0	0	-500.000
Leasingudgift rejsekortudstyr	1.116.029	500.000	0	0	-500.000
I alt buserstatningskørsel, Region Midtjylland	27.207.014	3.800.000	0	0	-3.800.000

Letbanedrift

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udgifter til Letbanedrift mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland:

Oversigt over Aarhus Letbane

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Aarhus	10.785	57.900.000	74.765.000	74.765.000	16.865.000
Region Midtjylland	15.795	84.800.000	105.835.000	105.835.000	21.035.000
I alt	26.580	142.700.000	180.600.000	180.600.000	37.900.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Letbanedrift fordelt mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Aarhus Letbane

Aarhus Letbane	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Trafikkøb - Drift Aarhus Letbane	253.100.000	253.100.000	253.100.000
<i>Heraf henførbare udgifter vedr. strækning til Grenaa</i>	<i>110.453.000</i>	<i>110.453.000</i>	<i>110.453.000</i>
Øvrige letbanerelaterede udgifter	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Udgifter letbanedrift	255.600.000	255.600.000	255.600.000
Passagerindtægter	-79.000.000	-83.000.000	-87.000.000
Driftstilskud	176.600.000	172.600.000	168.600.000
Finansiering Letbanetrafik			
Finansiering "Principaftalen"			
Bestillerbidrag Aarhus Kommune	45.870.000	45.870.000	45.870.000
Bestillerbidrag Region Midtjylland	31.070.000	31.070.000	31.070.000
Bestillerbidrag Regionen - Trafikansvar Grenaabanen	48.530.000	48.530.000	48.530.000
Sum "Principaftalen"	125.470.000	125.470.000	125.470.000
Ekstra bestillerbidrag			
Aarhus Kommune bestillerbidrag	26.875.000	24.875.000	22.875.000
Region Midtjylland bestillerbidrag	24.255.000	22.255.000	20.255.000
Sum ekstra bestillerbidrag	51.130.000	47.130.000	43.130.000
Heraf Aarhus Kommune	72.745.000	70.745.000	68.745.000
Heraf Region Midtjylland	103.855.000	101.855.000	99.855.000

Letbanesekretariat

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udgifter til Letbanesekretariatet mellem bestillerne:

Oversigt over Letbanesekretariatet

Bestillere	Bestilleroversigt				
	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Hedensted	0	0	0	0	0
Herning	0	0	0	0	0
Holstebro	0	0	0	0	0
Horsens	0	0	0	0	0
Ikast-Brande	0	0	0	0	0
Lemvig	0	0	0	0	0
Norddjurs	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Odder	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Randers	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Ringkøbing-Skjern	0	0	0	0	0
Silkeborg	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Skanderborg	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Skive	0	0	0	0	0
Struer	0	0	0	0	0
Syddjurs	40.000	41.000	41.000	41.000	0
Viborg	0	0	0	0	0
Aarhus	218.000	223.000	223.000	223.000	0
Regionen	396.000	405.000	405.000	405.000	0
Midttrafik	99.000	101.000	101.000	101.000	0
I alt	993.000	1.016.000	1.016.000	1.016.000	0

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Letbanesekretariatet fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Letbanesekretariat

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	41.000	41.000	41.000
Hedensted	0	0	0
Herning	0	0	0
Holstebro	0	0	0
Horsens	0	0	0
Ikast-Brande	0	0	0
Lemvig	0	0	0
Norddjurs	41.000	41.000	41.000
Odder	41.000	41.000	41.000
Randers	41.000	41.000	41.000
Ringkøbing-Skjern	0	0	0
Samsø	0	0	0
Silkeborg	41.000	41.000	41.000
Skanderborg	41.000	41.000	41.000
Skive	0	0	0
Struer	0	0	0
Syddjurs	41.000	41.000	41.000
Viborg	0	0	0
Aarhus	223.000	223.000	223.000
Regionen	405.000	405.000	405.000
Midttrafik	101.000	101.000	101.000
I alt	1.016.000	1.016.000	1.016.000

Togdrift

Nedenstående tabel angiver en oversigt over udgifter til Togdrift:

Oversigt over togdrift

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Region Midtjylland	19.553.302	19.852.000	20.212.000	20.212.000	360.000
I alt	19.553.302	19.852.000	20.212.000	20.212.000	360.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Togdrift:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Togdrift

Togdrift	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Driftstilskud Midtjyske Jernbaner			
Togdrift Lemvigbanen	19.478.000	18.500.000	18.500.000
Øget driftstilskud Lemvigbanen - idriftsættelse nye tog	635.000	3.500.000	3.500.000
Togdrift Holstebro-Skjern	1.519.000	39.500.000	39.500.000
Driftsudgifter	21.632.000	61.500.000	61.500.000
Indtægter			
Lemvigbanen	-2.900.000	-2.900.000	-2.900.000
Holstebro-Skjern	-250.000	-12.800.000	-12.800.000
Driftstilskud	18.482.000	45.800.000	45.800.000
Investeringsstilskud - Investeringsplan 2020-30			
Pulje - mindre investeringer	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Øget bidrag - mindre investeringer	500.000	500.000	500.000
Tilskud - ydelser nye tog Lemvigbanen	7.800.000	7.800.000	7.800.000
Tilskud jfr. Investeringsplan 2020-30	11.800.000	11.800.000	11.800.000
I alt togdrift	30.282.000	57.600.000	57.600.000

Trafikselskabet

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udgifter til Trafikselskabet mellem bestillerne:

Oversigt over Trafikselskabet									
Bestillere	Regnskab 2017		Budget 2018		Budget 2019, 1. behandling		Budget 2019, 2. behandling		Difference (budget 19 ft. budget 18)
	Bus	Handicap	Bus	Handicap	Bus	Handicap	Bus	Handicap	
Favrskov	696.000	407.000	640.000	457.000	679.000	386.000	717.000	386.000	6.000
Hedensted	318.000	284.000	256.000	304.000	267.000	309.000	394.000	309.000	143.000
Herning	3.245.000	614.000	3.021.000	685.000	3.081.000	694.000	3.064.000	694.000	52.000
Holstebro	2.031.000	491.000	1.893.000	533.000	1.773.000	540.000	1.771.000	540.000	-115.000
Horsens	3.344.000	906.000	3.239.000	913.000	3.363.000	1.080.000	3.561.000	1.080.000	489.000
Ikast-Brande	811.000	276.000	791.000	304.000	836.000	309.000	845.000	309.000	59.000
Lemvig	215.000	169.000	249.000	152.000	256.000	154.000	254.000	154.000	7.000
Norddjurs	767.000	200.000	782.000	228.000	785.000	231.000	902.000	231.000	123.000
Odder	538.000	338.000	461.000	304.000	493.000	386.000	490.000	386.000	111.000
Randers	6.613.000	944.000	5.875.000	1.065.000	6.056.000	1.080.000	6.021.000	1.080.000	161.000
Ringkøbing-Skjern	1.363.000	399.000	1.404.000	380.000	1.475.000	386.000	1.529.000	386.000	131.000
Samsø	150.000	52.000	0	15.000	0	2.000	0	2.000	-13.000
Silkeborg	4.317.000	913.000	4.202.000	989.000	4.266.000	1.003.000	4.346.000	1.003.000	158.000
Skanderborg	1.231.000	361.000	1.151.000	457.000	1.170.000	386.000	1.242.000	386.000	20.000
Skive	2.072.000	399.000	1.982.000	380.000	2.030.000	386.000	2.039.000	386.000	63.000
Struer	614.000	169.000	508.000	152.000	462.000	154.000	485.000	154.000	-21.000
Syddjurs	910.000	200.000	830.000	152.000	852.000	154.000	1.043.000	154.000	215.000
Viborg	3.972.000	744.000	3.622.000	761.000	3.718.000	849.000	3.759.000	849.000	225.000
Aarhus	29.951.000	5.748.000	30.889.000	5.710.000	32.224.000	5.786.000	32.218.000	5.786.000	1.405.000
Regionen	42.621.000	0	42.958.000	0	43.482.000	0	40.357.000	0	-2.601.000
I alt	105.779.000	13.614.000	104.753.000	13.941.000	107.268.000	14.275.000	105.037.000	14.275.000	618.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Trafikselskabet fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Trafikselskabet			
Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	1.141.000	1.141.000	1.141.000
Hedensted	830.000	830.000	830.000
Herning	3.741.000	3.741.000	3.741.000
Holstebro	2.309.000	2.309.000	2.309.000
Horsens	4.839.000	4.839.000	4.839.000
Ikast-Brande	1.163.000	1.163.000	1.163.000
Lemvig	406.000	406.000	406.000
Norddjurs	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Odder	873.000	873.000	873.000
Randers	7.066.000	7.066.000	7.066.000
Ringkøbing-Skjern	1.969.000	1.969.000	1.969.000
Samsø	2.000	2.000	2.000
Silkeborg	5.429.000	5.429.000	5.429.000
Skanderborg	1.700.000	1.700.000	1.700.000
Skive	2.434.000	2.434.000	2.434.000
Struer	662.000	662.000	662.000
Syddjurs	1.388.000	1.388.000	1.388.000
Viborg	4.649.000	4.649.000	4.649.000
Aarhus	37.998.000	37.998.000	37.998.000
Regionen	37.232.000	37.232.000	37.232.000
I alt	117.081.000	117.081.000	117.081.000

Det skal bemærkes, at budgettallene i overslagsårene for Trafikselskabet er udarbejdet med udgangspunkt i budget 2019, hvor de eneste indarbejdede korrektioner er helårseffekten af de regionale besparelser.

Billetkontrol

Nedenstående tabel angiver fordelingen af nettoudgifter til Billetkontrol mellem bestillerne:

Oversigt over Billetkontrol					
Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Hedensted	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Herning	-	42.000	46.000	46.000	4.000
Holstebro	-	14.000	15.000	15.000	1.000
Horsens	-	50.000	54.000	54.000	4.000
Ikast-Brande	-	-	-	-	0
Lemvig	-	-	-	-	0
Norddjurs	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Odder	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Randers	-	96.000	106.000	106.000	10.000
Ringkøbing-Skjern	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Silkeborg	-	63.000	68.000	68.000	5.000
Skanderborg	-	13.000	15.000	15.000	2.000
Skive	-	29.000	32.000	32.000	3.000
Struer	-	9.000	10.000	10.000	1.000
Syddjurs	-	11.000	12.000	12.000	1.000
Viborg	-	56.000	61.000	61.000	5.000
Aarhus	8.087.174	8.189.000	63.000	63.000	-8.126.000
Region Midtjylland	-	633.000	1.250.000	1.250.000	617.000
I alt	8.087.174	9.250.000	1.782.000	1.782.000	-7.468.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Billetkontrol fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Billetkontrol			
Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	10.000	10.000	10.000
Hedensted	10.000	10.000	10.000
Herning	46.000	46.000	46.000
Holstebro	15.000	15.000	15.000
Horsens	54.000	54.000	54.000
Ikast-Brande	-	-	-
Lemvig	-	-	-
Norddjurs	10.000	10.000	10.000
Odder	10.000	10.000	10.000
Randers	106.000	106.000	106.000
Ringkøbing-Skjern	10.000	10.000	10.000
Silkeborg	68.000	68.000	68.000
Skanderborg	15.000	15.000	15.000
Skive	32.000	32.000	32.000
Struer	10.000	10.000	10.000
Syddjurs	12.000	12.000	12.000
Viborg	61.000	61.000	61.000
Aarhus	63.000	63.000	63.000
Region Midtjylland	1.250.000	1.250.000	1.250.000
I alt	1.782.000	1.782.000	1.782.000

Tjenestemandspensioner

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udgifter til Tjenestemandspensioner mellem bestillerne:

Øversigt over Tjenestemandspensioner

Bestillere	Regnskab 2017	Budget 2018	Budget 2019, 1. behandling	Budget 2019, 2. behandling	Difference (budget 19 ift. budget 18)
Favrskov	4.653	6.000	6.000	6.000	0
Hedensted	4.653	5.000	5.000	5.000	0
Herning	40.946	50.000	53.000	52.000	2.000
Holstebro	25.126	31.000	33.000	32.000	1.000
Horsens	43.737	55.000	58.000	57.000	2.000
Ikast-Brande	7.445	9.000	9.000	9.000	0
Lemvig	3.722	4.000	4.000	4.000	0
Norddjurs	3.722	5.000	5.000	5.000	0
Odder	931	1.000	1.000	1.000	0
Randers	79.099	98.000	103.000	102.000	4.000
Ringkøbing-Skjern	18.612	23.000	24.000	24.000	1.000
Silkeborg	59.557	74.000	78.000	77.000	3.000
Skanderborg	11.167	14.000	15.000	15.000	1.000
Skive	32.570	40.000	42.000	42.000	2.000
Struer	7.445	9.000	9.000	9.000	0
Syddjurs	9.306	12.000	13.000	13.000	1.000
Viborg	56.765	70.000	74.000	73.000	3.000
Aarhus	410.387	508.000	534.000	534.000	26.000
Regionen	570.447	708.000	745.000	740.000	32.000
I alt	1.390.289	1.722.000	1.811.000	1.800.000	78.000

Nedenstående tabel angiver et budgetoverslag fra 2020 - 2022 for Tjenestemandspensioner fordelt på bestillerniveau:

Budgetoverslag 2020 til 2022 - Tjenestemandspensioner

Bestillere	BO 2020	BO 2021	BO 2022
Favrskov	9.000	9.000	9.000
Hedensted	7.000	7.000	8.000
Herning	72.000	74.000	77.000
Holstebro	44.000	46.000	48.000
Horsens	79.000	82.000	84.000
Ikast-Brande	13.000	13.000	14.000
Lemvig	6.000	6.000	6.000
Norddjurs	7.000	7.000	8.000
Odder	1.000	1.000	2.000
Randers	140.000	146.000	150.000
Ringkøbing-Skjern	33.000	34.000	35.000
Samsø	0	0	0
Silkeborg	106.000	110.000	113.000
Skanderborg	20.000	21.000	21.000
Skive	57.000	60.000	61.000
Struer	13.000	13.000	14.000
Syddjurs	17.000	18.000	18.000
Viborg	100.000	104.000	107.000
Aarhus	727.000	756.000	779.000
Regionen	1.013.000	1.054.000	1.086.000
I alt	2.464.000	2.561.000	2.640.000

Regionale besparelser

Nedenstående tabel angiver et overblik over konsekvenser for de regionale besparelser i 2019 og 2020 fordelt mellem bestillerne:

Overslag over effekt af regionale besparelser på bestiller- og ruteniveau 2019-2020 (beløb i kr.)

Bestiller /rutenr.	Strækning	Køreplantimer 2019 (halvårseffekt)	Køreplantimer 2020 (helårseffekt)	Kørselsudgifter 2019 (i kr.) (halvårseffekt)	Kørselsudgifter 2020 (i kr.) (helårseffekt)	Indtægter 2019 (i kr.) (halvårseffekt)	Indtægter 2020 (i kr.) (helårseffekt)
Favrskov Kommune		768	1.504	641.009	1.188.784	-147.000	-294.000
111	Hinnerup-Sabro Skole	1.014	1.997	784.693	1.544.671	-147.000	-294.000
200	Hammel-Hinnerup	-247	-493	-143.684	-355.887	-	-
Hedensted Kommune		2.464	4.853	1.562.400	3.077.240	-752.000	-1.503.000
104	Horsens-Glud-Juelsminde	1.879	3.707	1.181.692	2.330.754	-592.504	-1.184.221
220	Horsens-Uldum-Tørring	584	1.146	380.708	746.486	-159.496	-318.779
Holstebro Kommune		352	725	214.824	442.101	-64.000	-128.000
23	Holstebro-Struer	352	725	214.824	442.101	-64.000	-128.000
Horsens Kommune		4.184	8.309	2.783.302	5.531.758	-1.457.000	-2.913.000
104	Horsens-Glud-Juelsminde	938	1.851	578.934	1.141.882	-292.696	-585.190
107	Horsens-Gedved	363	733	297.525	601.060	-116.159	-232.239
110	Horsens-Brædstrup-Silkeborg	2.188	4.342	1.401.212	2.780.183	-920.594	-1.840.557
220	Horsens-Uldum-Tørring	301	590	194.863	382.084	-81.659	-163.262
502	Brædstrup-Voerlædegård-Skanderborg	393	793	310.768	626.549	-45.892	-91.752
Ikast-Brande Kommune		268	588	255.887	561.300	-30.000	-60.000
130	Ikast-Hammerum/Gjellerum-Ilskov/Sunds	268	588	255.887	561.300	-30.000	-60.000
Norddjurs Kommune		2.294	4.551	1.854.190	3.678.219	-553.000	-1.106.000
120	Pederstrup-Grenå	864	1.713	593.491	1.177.327	-260.490	-520.980
U213	Fjellerup-Grenå	1.059	2.100	910.653	1.806.492	-220.631	-441.262
U351	Balle-Grenå	372	738	350.047	694.400	-71.879	-143.758
Odder Kommune		448	883	410.971	810.594	-135.000	-270.000
302	Odder-Norsminde	448	883	410.971	810.594	-135.000	-270.000
Ringkøbing-Skjern Kommune		1.195	2.453	829.742	1.703.782	-284.000	-567.000
69	Skjern-Tarm-Nr. Nebel	1.195	2.453	829.742	1.703.782	-284.000	-567.000
Silkeborg Kommune		652	1.281	493.586	969.717	-146.000	-291.000
112	Voel-Tovstrup	652	1.281	493.586	969.717	-146.000	-291.000
Skanderborg Kommune		1.510	3.031	1.196.287	2.364.814	-387.000	-773.000
107	Skanderborg-Tebstrup	774	1.563	632.755	1.278.293	-233.407	-465.814
112	Skjorring-Herskind	338	664	255.176	501.328	-92.923	-185.846
502	Brædstrup-Voerlædegård-Skanderborg	415	837	319.573	644.300	-60.670	-121.340
109	Jeksen-Hørning	-17	-33	-11.216	-59.106	-	-
Struer Kommune		466	960	284.774	586.056	-85.000	-170.000
23	Holstebro-Struer	466	960	284.774	586.056	-85.000	-170.000
Syddjurs Kommune		3.783	7.504	2.703.530	5.363.083	-1.460.000	-2.920.000
120	Rønne-Pederstrup	1.781	3.534	1.224.399	2.428.882	-654.587	-1.309.174
121	Rønne-Ryomgård	1.492	2.959	999.595	1.982.929	-658.122	-1.316.244
U351	Balle-Ebeltoft	510	1.011	479.536	951.272	-147.291	-294.582
Viborg Kommune		1.208	2.396	1.394.547	2.766.409	-316.000	-631.000
745	Løgstrup-Hjarbæk-Knudby	351	697	500.619	993.095	-122.543	-244.086
760	Viborg-Møldrup-Aalestrup	411	816	429.377	851.770	-169.974	-339.949
75	Bjerringbro-Rødkjærsbro-Kjellerup	445	883	464.550	921.544	-23.483	-46.965
Aarhus Kommune		3.014	6.011	2.267.429	4.520.320	-1.879.000	-3.758.000
14	Tilst-Sabro Skole (forlængelse af linje 14)	2.213	4.434	1.619.757	3.246.006	-1.687.518	-3.375.037
112	Tilst-Borum	538	1.056	405.822	797.292	-109.156	-218.313
302	Malling-Norsminde	264	521	241.850	477.022	-82.325	-164.651

Bestiller /rutenr.	Strækning	Køreplantimer 2019 (halvårseffekt)	Køreplantimer 2020 (helårseffekt)	Kørselsudgifter 2019 (i kr.) (halvårseffekt)	Kørselsudgifter 2020 (i kr.) (helårseffekt)	Indtægter 2019 (i kr.) (halvårseffekt)	Indtægter 2020 (i kr.) (helårseffekt)
Region Midtjylland		-63.017	-125.166	-42.937.953	-85.323.258	14.565.151	29.130.303
11	Herning-Arnborg-Brande	-380	-836	-226.598	-499.116	33.405	66.810
12	Herning-Aulum-Holstebro	-2.139	-4.235	-1.419.746	-2.811.378	291.222	582.444
19	Herning-Hammerum-Brande	-316	-695	-192.361	-423.703	36.037	72.074
23	Holstebro-Struer	-823	-1.694	-533.615	-1.097.972	138.304	276.609
50	Viborg-Løgstrup-Skive	-4.450	-8.725	-2.939.314	-5.763.362	551.914	1.103.828
59	Viborg-Møldrup-Aalestrup	-2.144	-4.220	-1.546.110	-3.043.523	640.342	1.280.684
69	Skjern-Tarm-Nr.Nebel	-1.618	-3.323	-1.062.159	-2.181.024	321.221	642.442
75	Bjerringbro-Rødkærsbro-Kjellerup	-728	-1.447	-628.120	-1.248.748	63.723	127.446
77	Herning-Ikast-Bording-Silkeborg	-2.735	-5.373	-1.914.783	-3.761.853	774.766	1.549.531
103	Aarhus-Odder-Hou	-754	-1.476	-580.452	-1.135.914	205.974	411.948
104	Horsens-Glud-(Snaptun)-Juelsminde	-2.951	-5.821	-1.574.988	-3.106.485	629.818	1.259.636
105	Horsens-Hornslyd-Juelsminde	-408	-803	-217.717	-428.576	-5.497	-10.994
107	Skanderborg-Horsens	-4.151	-8.387	-2.856.748	-5.771.208	1.167.181	2.334.362
109	Hørning-Aarhus-Agro Food Park	-422	-883	-698.637	-1.461.583	-	-
110	Horsens-Brædstrup-Silkeborg	-3.422	-6.789	-1.902.415	-3.774.633	1.106.657	2.213.313
111	Aarhus-Tilst-Sabro-Hinnerup	-3.663	-7.210	-2.515.601	-4.951.971	1.132.850	2.265.700
112	Aarhus-Sorring-Silkeborg	-4.168	-8.188	-3.251.259	-6.387.542	1.229.455	2.458.911
114	Aarhus-Hammel-Viborg	-1.916	-3.764	-1.265.382	-2.486.016	-134.433	-268.867
116	Horsens-Nr. Snede-Herning	304	600	186.700	368.245	-90.042	-180.083
116	Aarhus-Skovby-Galten	-3.566	-7.034	-2.589.030	-5.106.569	971.120	1.942.240
120	Aarhus-Rønde-Kolind-Grenaa	-2.643	-5.204	-1.816.849	-3.576.474	880.642	1.761.283
121	Aarhus-Rønde-Ryomgård	-1.457	-2.863	-976.672	-1.918.805	596.415	1.192.830
130	Herning-Ikast-Sunds-Ilskov	-267	-586	-227.194	-498.233	26.840	53.679
200	Skanderborg-Hørning-Aarhus-Hinnerup/Hammel	131	261	85.238	169.458	56.726	113.453
211	Randers-Ørsted-Udbyhøj	1.428	2.800	772.033	1.513.790	-759.654	-1.519.307
213	Randers-Fjellerup-Grenaa	-6.491	-12.876	-4.236.813	-8.404.708	1.085.219	2.170.438
U213	Fjellerup-Randers	764	1.516	657.404	1.304.115	-	-
220	Horsens-Uldum-Tørring	-1.991	-3.904	-1.211.602	-2.375.690	460.920	921.840
221	Randers-Voldum-Hornslet	-270	-530	-225.073	-441.320	11.672	23.344
230	Randers-Fårup-Hobro	-513	-1.004	-474.138	-927.863	-	-
302	(Aarhus)-Beder-Norsminde-Odder	-2.687	-5.300	-1.495.456	-2.949.618	445.358	890.717
311	Silkeborg-Ry-Skanderborg	-216	-431	-152.198	-304.396	102.043	204.087
351	Grenaa-Ebeltoft	-3.878	-7.756	-2.603.138	-5.206.275	662.374	1.324.749
502	Brædstrup-Voerlagedgård - Skanderborg	-1.624	-3.273	-1.039.496	-2.095.758	159.997	319.993
914x	Aarhus-Hammel-Viborg	-955	-1.938	-908.813	-1.843.433	425.330	850.659
926x	Viborg - Vejle	-1.831	-3.641	-1.393.291	-2.769.963	1.347.252	2.694.505
953x	Viborg - Herning			92.000	184.000	-	-
960x	Aalborg - Viborg - Silkeborg	-67	-132	-55.559	-109.152	-	-
Region Midtjyllands kørsel i andre regioner		-654	-1.300	-442.348	-879.585	-18.151	-36.303
760	Viborg-Møldrup-Aalestrup	46	91	47.699	94.641	-18.151	-36.303
960x	Aalborg - Viborg - Silkeborg	-106	-209	-86.510	-169.960		
69	Skjern-Tarm-Nr.Nebel	-44	-91	-30.706	-63.051		
926x	Viborg - Vejle	-549	-1.091	-372.831	-741.215		
Samlet effekt		-41.065	-81.416	-26.487.822	-52.638.666	6.852.000	13.710.000
Effekt kommuner		22.606	45.049	16.892.479	33.564.177	-7.695.000	-15.384.000
Effekt region		-63.671	-126.466	-43.380.300	-86.202.843	14.547.000	29.094.000

Bilag 4: Sammendrag af høringsvar efter politisk høring vedr. budget 2019

Nedenfor er et sammendrag af alle høringsvar fordelt på bestillere.

Favrskov	Favrskov Kommune tager budgetforslaget til efterretning med den bemærkning, at Region Midtjyllands påtænkte besparelser vil reducere Midttrafiks budget væsentligt.
Hedensted	Hedensted Kommune har ingen bemærkninger til det fremsendte budgetforslag for 2019.
Herning	Herning Kommune har ingen bemærkninger til budget 2019.
Holstebro	Holstebro Kommune havde budgettet til politisk behandling på mødet i Teknisk Udvalg 2. oktober 2018, og det blevet taget til efterretning/godkendt uden kommentarer.
Horsens	Plan- og Miljøudvalget kunne ikke tiltræde indstillingen, da udvalget ikke finder budgetforslaget retvisende, fordi det ikke beskriver konsekvenserne af de varslede besparelser fra Region Midtjylland.
Ikast-Brande	Intet høringsvar modtaget
Lemvig	Lemvig Kommune har ingen bemærkninger til budget 2019.
Norddjurs	Miljø- og teknikudvalget har i sit møde den 18. september 2018 godkendt Midttrafiks budgetforslag for 2019.
Odder	Det skal hermed meddeles at Miljø- Teknik og Klimaudvalget i Odder Kommune har taget budget 2019 til efterretning.
Randers	Miljø- og teknikudvalget behandlede høringen af Midttrafiks budget på mødet den 22. oktober 2018, hvor det blev besluttet at afgive høringsvar med nedenstående to bemærkninger, som ønskes medtaget i budget 2019: 1. Udgifter til rute 237, hvor der er forudsat reduceret kørsel som følge af forsøg med Flexbus i 2018 (160.000 kr.) 2. Udgifter til wi-fi i skolebusserne, som Midttrafik har taget ud af budgettet og sender på særskilt faktura. (60.000 kr.)
Ringkøbing-Skjern	RKSK har ikke noget at bemærke til budgetforslaget for 2019.
Samsø	Intet høringsvar modtaget
Silkeborg	Silkeborg Kommunes Plan- og Vejudvalg godkendte i går 1. oktober 2018 Midttrafiks budgetforslag for 2019.
Skanderborg	Byrådet har den 31. oktober godkendt Midttrafiks budget for Skanderborg Kommune 2019.
Skive	Skive Kommune tager budget 2019 til efterretning.
Struer	Budgetforslaget er politisk godkendt i Struer Kommune.
Syddjurs	Udvalget for natur, teknik og miljø i Syddjurs Kommune har den 6. november 2018 behandlet, det af Midttrafik, fremsendte forslag til budget 2019. Syddjurs Kommune har ingen kommentarer til budgetforslaget for 2019.

Viborg	Sagen har været på Teknisk Udvalgsmøde den 31. oktober 2018, hvor det blev besluttet, at de planlagte ændringer indarbejdes i budget 2019.
Aarhus	Intet høringssvar modtaget
Region Midtjylland	Regionsrådet vedtog på møde den 31. oktober, <u>at</u> plan for budgetoverholdelse i 2019 vedrørende kollektiv trafik vedtages, idet der ydes tilskud til transport af uddannelsessøgende over kommunegrænsen <u>at</u> det meddeles Midttrafik, at rammen for 2019 og overslagsår er 373,7 mio. kr. inkl. statslige tilskud, jf. Region Midtjyllands budget 2019, <u>at</u> Midttrafik indarbejder udgifterne til investeringsplanen for Midtjyske Jernbaner, som vedtaget af regionsrådet den 26. september 2018 i budgetoverlagsårene, og <u>at</u> Midttrafik fremover bedes om løbende at fremlægge forslag til aktivitetstilpasninger, når det vil være nødvendigt for at sikre budgetoverholdelse. Tilskud til transport af uddannelsessøgende udgør 5,2 mio. kr., omfatter 7 ruter og 12 kommuner.

Midttrafik
Søren Nymarks Vej 3
8270 Højbjerg

Favrskov Kommune
Trafik og Veje
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Tlf. 8964 1010

favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

Høringssvar til Midttrafik budget 2019

Byrådet behandlede Midttrafiks budgetforslag på mødet 30. oktober 2018.

31. oktober 2018

Det kan oplyses, at Favrskov Kommune tager budgetforslaget til efterretning med den bemærkning, at Region Midtjyllands påtænkte besparelser vil reducere Midttrafiks budget væsentligt.

Sagsbehandler:
Peter Lundtofte

Tlf. 8964 5339
pelu@favrskov.dk

Venlig hilsen

Personlig henvendelse:

Favrskov Kommune
Trafik og Veje
Torvegade 7
8450 Hammel

Hans Minor Vedel
Direktør for Teknik og Kultur

Sagsnr.
710-2018-21757

Dokument nr.
710-2018-243306

Cpr./CVR-nr./Ejd.nr.

Hedensted Kommune har ingen bemærkninger til det fremsendte budgetforslag for 2019

Med venlig hilsen

Lars Oksbjerg
Kørselskoordinator

Infrastruktur og Transport
Tjørnevej 6, 7171 Uldum
Lars.Oksbjerg@Hedensted.dk

www.hedensted.dk

M: +4524341211

D: +4579755112

T: 79755000

249. Høringssvar til Midttrafiks budget 2019 - Kollektiv trafik

Sagsnr.: 13.05.00-S55-1-16 Sagsbehandler: Kim Bredgaard Grarup

Forventet behandlingsforløb

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
							X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen, Pia Colstrup

Sagsresumé

Midttrafik har den 21. september 2018 fremsendt forslag til budget 2019 i politisk høring hos bestillerne.

Bemærkninger til forslaget skal fremsendes til Midttrafik senest den 31. oktober 2018 til endelig godkendelse i Midttrafiks bestyrelse den 14. december 2018.

Forvaltningen anbefaler, at høringssvar til Midttrafik godkendes.

Sagsfremstilling

Midttrafik har fremsendt forslag til budget 2019 på busdriften i Herning Kommune inden for Serviceområde 09 Trafik. Budgetforslaget, som er vedlagt som bilag, omfatter indtægter og udgifter i forbindelse drift af 17 bybusruter, 2 lokalruter og 27 skolebusruter under Serviceområde 09 Trafik.

Budgetforslaget omfatter også handicapkørsel men denne del af budgettet hører ikke under Serviceområde 09 Trafik og behandles derfor ikke i denne sag.

På baggrund af de høringssvar bestillerne indsender, behandles et endeligt budget for 2019 i Midttrafiks bestyrelse den 14. december 2018.

Midttrafik har den 18. maj 2018 udsendt budgetoplæg til administrativ høring. På baggrund af tilbagemeldinger bl.a. fra Herning Kommune er der foretaget justeringer i materialet. Justeringerne er indarbejdet i dette budgetoplæg.

Forudsætninger for budgetforslag 2019 er følgende:

Udgifter

Omfatter udgifter til busdrift, rejsekortet og administrationsomkostninger til trafikselskabet.

Busdriften reguleres med udgangspunkt i regnskab 2017 efter omkostningsindeks, som er fremskrevet fra 2017 til 2018 med 2,2%, mens fremskrivning fra 2018 til 2019 er på 1,6%. Det skal bemærkes, at der er en betydelig usikkerhed omkring omkostningsindekset pga. udsving i brændstofpriser.

Der er ligeledes usikkerhed forbundet med rejsekortbudgettet for tilbagebetaling af lån og abonnementsbetaling, der begge fastlægges af Rejsekort A/S, samt de kunderelaterede udgifter, som afhænger af kundernes adfærd.

Budgettet for busadministrationen er baseret på en fremskrivning af budgettet for 2018 og fordelt på baggrund af køreplantimer.

Indtægter

Indtægtsbudgettet for 2019 er som udgangspunkt baseret på regnskab 2017 med indregning af kendte ændringer.

Økonomi

Med udgangspunkt i ovenstående forudsætninger ser økonomien for busdriften på Serviceområde 09 Trafik ud som følger:

Budget 2019	Midttrafik	Herning Kommune
<u>Udgifter:</u>		
Busdrift	48.316.000	49.261.000
Rejsekort	1.162.000	1.162.000
Trafikselskabet	3.081.000	3.180.000
I alt	<u>52.559.000</u>	<u>53.603.000</u>
<u>Indtægter</u>	14.167.000	13.754.000
Total netto	38.392.000	39.849.000

Teknik- og Miljøudvalget indstiller,

at forslag til høringssvar godkendes og fremsendes til Midttrafik.

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

- budget-2019-Herning
- Forslag til høringssvar

Vi havde budgettet til politisk behandling på vort møde i Teknisk Udvalg 2. oktober 2018 og det blevet taget til efterretning/godkendt uden kommentarer.

Venlig hilsen

Lena Husted
Driftsinspektør

Telefon 9611 7685 • Mobil 2219 9997
Teknik og Miljø | Trafik og Park

Plan – og Miljøudvalget i Horsens Kommune har den 3. oktober 2018, på baggrund af Teknik og Miljø's indstilling: "Byrådet godkender Midttrafiks forslag til budget 2019 vedrørende kollektiv bustrafik i Horsens Kommune", truffet følgende beslutning:

"Plan- og Miljøudvalget kunne ikke tiltræde indstillingen, da udvalget ikke finder budgetforslaget retvisende, fordi det ikke beskriver konsekvenserne af de varslede besparelser fra Region Midtjylland."

Budgettet er på denne baggrund udskudt til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget til den 5. november 2018 og til efterfølgende behandling i Byrådet den 26. november 2018.

Horsens Kommunes politiske høringssvar er derfor, at Horsens Kommune ikke kan godkende Midttrafiks forslag til budget 2019, da dette ikke tager højde for de beslutninger, Byrådet i Horsens har truffet med vedtagelsen af kommunens budget for 2019. De vedtagne regionale besparelser ses ligeledes ikke indarbejdet i budgettet, og det må formodes, at de regionale besparelser vil have indflydelse på de kommunale budgetter, når der skal findes lokale løsninger.

På denne baggrund ønskes Midttrafiks budgetforslag for 2019 ændret under hensyntagen til både Horsens Kommunes Budgetaftale 2019 – 2022 samt de varslede regionale besparelser på den regionale bustrafik.

Horsens Kommune går gerne i dialog med Midttrafik om en ændring af Midttrafiks budget 2019 for såvidt angår Horsens kommunes budget.

Med venlig hilsen

Niels Christian Mikkelsen
Ingeniør

Telefon direkte: 76292615
Mail: ncm@horsens.dk

Horsens Kommune

Teknik og Miljø
Affald og Trafik
Rådhusstorvet 4
8700 Horsens

Lemvig Kommune har ingen bemærkninger til budget 2019.

Med venlig hilsen

Pia Andersen

Kørselskoordinator

Bygge- og Erhvervsservice

Midttrafik
Søren Nymarks Vej 3
8270 Højbjerg

oekonomi@midttrafik.dk

Afdeling: Vej og ejendom
Dato: 27.09.2018
Reference: Jytte Skiffard
Tlf.: 89 59 40 33
E-mail: js@norddjurs.dk
Journalnr.: 13.05.00G00
Sagsnr.: 18/9405

Midttrafiks budgetforslag for 2019 til politisk høring

Miljø- og teknikudvalget har i sit møde den 18. september 2018 godkendt Midttrafiks budgetforslag for 2019.

Vedlagt udskrift af miljø- og teknikudvalgets beslutningsprotokol til orientering.

Venlig hilsen

Jytte Skiffard

Midttrafiks budgetforslag for 2019 til politisk høring

13.05.00G00

18/9405

Åben sag

Sagsgang:

MTU

Sagsfremstilling:

Midttrafik har fremsendt vedlagte forslag til budget 2019 til politisk høring. Midttrafiks bestyrelse skal behandle budgetforslaget på bestyrelsesmøde den 14. september 2018. Forslaget er derfor fremsendt under forudsætning af bestyrelsens godkendelse. Høringsvar skal være Midttrafik i hænde senest den 31. oktober 2018, hvorefter bestyrelsen kan vedtage et endeligt budget medio december.

Budget 2019 - politisk høring				
Oversigt	Midttrafik	Midttrafik/MTU	MTU	Difference
Busdrift				
Busdrift	0	0	372.601	-372.601
Kørselsudgifter	17.076.000	17.076.000	17.537.000	-461.000
Bus IT og øvrige udgifter	13.000	13.000	13.000	0
Rejsekort busser	98.000	98.000	85.000	13.000
Indtægter	-1.291.000	-1.291.000	-1.291.000	0
Regionalt tilskud	-530.000	-530.000	-530.000	0
I alt	15.366.000	15.366.000	15.814.000	-448.000
Flextrafik				
Handicapkørsel	628.000	628.000	599.000	29.000
Flexture	1.974.000	1.974.000	1.939.000	35.000
Flexbus	65.000	65.000	65.000	0
**Kommunal kørsel	3.506.000	**	**	**
I alt	6.173.000	2.667.000	2.603.000	64.000
Tog og Letbane				
Letbanesekretariatet	41.000	41.000	41.000	0

Administration og øvrige				
Trafikselskabet	1.016.000	1.016.000	1.016.000	0
Billetkontrol	10.000	10.000	10.000	0
Tjenestemandspensioner	5.000	5.000	5.000	0
Total, netto	22.611.000	19.105.000	19.861.601	-756.601
Endelig afregning 2017	55.918	384.000		384.000
Budget mindreudgift	22.666.918	19.489.000	19.861.601	-372.601

**Budgettet forvaltes af velfærdsforvaltningen

Det fremgår af det udsendte materiale, at der for Norddjurs Kommune foreslås et budget på 22,6 mio. kr. Miljø og teknikudvalgets andel udgør 19,1 mio. kr., hvilket er 0,2 mio. kr. mindre end miljø- og teknikudvalgets tekniske budget 2019.

Forvaltningen oplyser, at det fremsendte budgetforslag har været i administrativ høring og nu er tilpasset i forhold til høringssvarene.

Køreplantimerne for de åbne skolebusruter er i forhold til budget 2018 faldet med 67 timer til 13.586 timer.

Endelig afregning 2017

I Midttrafiks forslag til budget 2019 fremgår det, at Norddjurs Kommune, netto skal afregne 0,056 mio. kr. til Midttrafik i 2019 vedrørende endelig afregning for 2017.

Miljø- og teknikudvalgets andel udgør netto merudgift 0,384 mio. kr., Fordeling på kørselstyper og bemærkninger kan ses i vedlagte regnskab for 2017.

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte forslag til høringssvar til Midttrafik.

Økonomiske konsekvenser:

I Norddjurs Kommunes tekniske budget 2019-2021 er der til miljø- og teknikudvalgets andel af Midttrafiks forslag til budget 2019 afsat 19,862 mio. kr.

Midttrafiks forslag til budget 2019 for miljø- og teknikudvalgets andel udgør 19,105 mio. kr., endelig afregning for 2017 udgør 0,384 mio. kr., i alt 19,489 mio. kr.

I forhold til Norddjurs Kommunes tekniske budget 2019-2021 er der totalt set tale om en mindreudgift på 0,372 mio. kr. for miljø- og teknikudvalgets andel af budgettet til busdrift (ekskl. ”kan kørsel”)

Mindreudgiften på 0,372 mio. kr. vil blive fremsat som et administrativt ændringsforslag i forbindelse med budget 2019.

Indstilling:

Miljø- og kulturdirektøren indstiller, at ændringsforslaget til Midttrafiks budgetforslag 2019 for Norddjurs Kommune samt forslag til høringssvar godkendes.

Beslutning i Miljø- og teknikudvalget den 18-09-2018:

Godkendt.

BILAG:

1	- Åben	Norddjurs B2019 i politisk høring.pdf	(152777/18)	(H)
2465859				
2	- Åben	Forslag til politisk høringssvar på Midttrafiks budgetfor-	(129475/18)	(H)
2439606		slag 2019		
3	- Åben	Regnskab-2017 - bilagssamling Norddjurs	(129470/18)	(H)
2439601				

1. Kollektiv trafik - Midttrafik - Budget og Regnskab - 2019

Doknr.:727-2018-120272

Sagsnr.: 727-2018-8530

Åbent

Fmd. init.:

Resume

Midttrafik har sendt budgetforslag til høring med frist frem til den 31. oktober 2018.

Forvaltningen indstiller, at budgettet tages til efterretning.

Baggrund for sagen

Midttrafiks bestyrelse godkendte den 18. september 2018 budgetforslag for 2019.

Efterfølgende har Midttrafik ved mail af 21. september 2018 sendt budgetforslag for 2019 i politisk høring.

Oplægget viser, at Odder Kommune i 2019 må påregne en samlet udgift til Midttrafik på i alt ca. 7,5 mio. kr. fordelt således:

- Busdrift 5,3 mio. kr.
- Handicapkørsel 1,0 mio.
- Flextur og flexbus 0,3 mio. kr.
- Trafikselskabet 0,9 mio. kr.
- Diverse 0,01 mio. kr.
- Letbanen 0,04 mio. kr. (Økonomiudvalget).

Budgetforslaget omhandler kun økonomien på den kollektive trafik som kommunen har bestilt til kørsel ved Midttrafik, dvs. lokalruterne inkl. eksisterende flexbusordning, på baggrund af kørslen i 2018.

Forvaltningens bemærkninger

På kommunens budget for 2019 er der afsat ca. 7,4 mio. kr. til den kollektive trafik, inklusiv letbanen (bidrag til letbanesekretariatet) og ekskl. udgifter til køb af skolekort.

Der er en difference på 0,1 mio. kr. mellem Midttrafiks budget og kommunens budget.

Der er i budget 2019 forudsat 1 % hverdagseffektivisering på 83.700 kr. I 2018 var beløbet på 80.200 kr. og i 2017 på 80.200 kr.

Midttrafik vurderer/tilpasser løbende budgettet i budgetåret.

På baggrund af det hidtidige udgiftsniveau vurderer forvaltningen, at Midttrafiks budgetforslag kan tages til efterretning.

Sagens gang

- Miljø- Teknik og Klimaudvalget den 23. oktober 2018

Forvaltningen indstiller

At der meddeles Midttrafik, at budget 2019 tages til efterretning.

Bilag

Forslag til budget 2019 fra Midttrafik

727-2018-120397

Beslutning fra Miljø-, Teknik- og Klimaudvalget den 23. oktober 2018:

Afbud: Ole Lyngby Pedersen

Taget til efterretning

Hermed høringsvar fra Randers Kommune.

Miljø- og teknikudvalget behandlede høringen af Midttrafiks budget på mødet den 22. oktober 2018, hvor det blev besluttet at afgive høringsvar med nedenstående to bemærkninger, som ønskes medtaget i budget 2019:

1. Udgifter til rute 237, hvor der er forudsat reduceret kørsel som følge af forsøg med Flexbus i 2018 (160.000 kr.)
2. Udgifter til wi-fi i skolebusserne, som Midttrafik har taget ud af budgettet og sender på særskilt faktura. (60.000 kr.)

Venlig hilsen

Nana Andersen
Kollektiv trafik

Randers Kommune
Veje og trafik
Laksetorvet 1
8900 Randers C

89151655 - 25441655
na@randers.dk

vejeogtrafik.randers.dk

RKSK har ikke noget at bemærke til budgetforslaget for 2019.

Venlig hilsen

Anette Thesbjerg Lauridsen

Land, By og Kultur

Trafik og Vej

Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Telefon 99 74 11 78

E-post anette.thesbjerg.lauridsen@rksk.dk

Dagsordenpunkt

Godkendelse af Midttrafiks forslag til budget 2019 for Silkeborg Kommune

Sagsbehandler:
DR11635

Sags-ID: EMN-2018-02514

Resume

Midttrafik sender forslag til budget 2019 for kollektiv trafik for Silkeborg Kommune i høring.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Plan- og Vejudvalget,

- at Midttrafiks forslag til budget 2019 godkendes.

Sagen

Supplerende beskrivelse af sagen

Dette felt udfyldes kun, hvis der kommer væsentlige nye oplysninger til sagen mellem to politiske behandlinger. Hvis ingen nye oplysninger: Lad punkttummet stå.

Beskrivelse af sagen

Midttrafik sender forslag til budget for 2019 i høring. Forslaget er godkendt af Midttrafiks bestyrelse på møde 18. september 2018.

Eventuelle kommentarer til budgettet sendes til Midttrafik senest 31. oktober 2018.

Herefter vil evt. kommentarer blive indarbejdet i budget 2019 og fremlægges til godkendelse i Midttrafiks bestyrelse 14. december 2018. Budgettet for 2019 har tidligere været i administrativ høring.

Midttrafiks budgetforslag for Silkeborg Kommune 2019 (1.000 kr.):
Tallene fra 2018 er lagt ind til sammenligning.

		2019	Netto 2019	2018	Netto 2018
Busdrift	Kørselsudgifter	55.052		53.581	
	Bus IT og øvrige udgifter	528		412	
	Rejsekort busser	1.276		1.326	
	Busudgifter i alt	56.856		55.319	

	Indtægter	-24.588	32.268	-24.064	31.255
Flextrafik	Handicapkørsel	2.365		2.461	
	Flextur	496		518	
	Flexbus	247	3.108	264	3.243
Tog og letbane	Letbanesekretariat		41		41
Administration og øvrigt	Trafikselskabet	5.269		5.191	
	Billetkontrol	68		63	
	Tjenestemandspensioner	78	5.415	74	5.328
I alt			40.832		39.867

Silkeborg Kommunes budget 2019, bevilling 24 (1.000 kr.) udgør i alt 41.320 kr. Differencen mellem Midttrafiks budget og Silkeborg Kommunes budget (488 kr.) skal dække markedsføring, el til realtidsskærme, køreplantavler, lønudgift til diverse observationer, kapacitet m.v. samt evt. tilkøb af billetkontrol mm.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at Midttrafiks budgetforslag for 2019 kan holdes inden for Silkeborg Kommunes budgetforslag 2019, bevilling 24 med finansiering af de nuværende ruter. Også til evt. dækning af usikkerhed om udviklingen i omkostningsindekset, som har stor betydning for kørselsudgifter i busdriften. Midttrafik har ikke taget højde for de regionale besparelser i budgetforslag 2019.

På Midttrafiks oversigt, der er vedlagt som bilag, står en udgift til kommunal kørsel (kørsel til genoptræning, brækket ben kørsel m.m.). Denne udgift finansieres ikke af bevilling 24.

Uddrag af Midttrafiks bemærkninger til de enkelte poster:

Busdrift

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2017 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Udgifter til buskørsel er reguleret efter omkostningsindekset som er fremskrevet med 2,2 % fra 2017-2018, mens fremskrivning fra 2018-2019 er på 1,6 %. En andel af udgifterne afregnes efter gasindekset, hvor der fremskrives med 2,4 % fra 2017-2018 samt med 1,4 % fra 2018-2019. Der er betydelig usikkerhed om alle omkostningsindeks.

I budget 2019 er der indregnet uændret kørselsomfang i Silkeborg Kommune i forhold til budget 2018. Der er foretaget en større omlægning af dubleringsaftalerne, der forventes at give en nettobesparelse.

I forbindelse med den administrative høring har Teknik- og Miljøafdelingen accepteret Midttrafiks forslag om at hæve budgettet med 0,3 mio. kr. for at tage højde for stigende brændstofpriser.

Bus-IT og øvrige udgifter

Ingen nævneværdige ændringer i forhold til budget 2018. Dog er udgift til drift af pyloner med realtidsskærme fremover indarbejdet i budgettet.

Rejsekort

De samlede udgifter i 2019 forventes 0,1 mio. kr. lavere end i budget 2018.

Driftsudgiften for den nye BusLight-løsning, der forventes at erstatte det eksisterende check-in-mini udstyr i slutningen af 2018, er indeholdt i budgettet.

Indtægter

Silkeborg Kommunes indtægtsbudget er baseret på regnskabet for 2017.

Midttrafik har tillagt en beskeden stigning i passagerindtægter, som følge af en forventet takstforhøjelse, men til gengæld forventes et fald i skolekortindtægter på 850.000 kr. i forhold til budget 2018. Dette skyldes lavere takster for skolekort i forbindelse med Takst Vest. Dette betyder en tilsvarende mindre udgift for skoleafdelingen. Ved sammenligning med regnskab 2017 er der et samlet fald i indtægterne på 240.728 kr. i budget 2019.

Flextrafik

Handicap – Det vurderes, at antallet af kørsler holder niveauet i forhold til 2018. En mindre justering for at imødegå evt. ekstra kørsel med blinde og stærkt svagsynede mm.
Flextur – Det vurderes, at udgifterne vil stige i 2019 på grund af flere ture.
Flexbus – Det vurderes, at niveauet fra 2018 fastholdes i 2019.

Letbanesekretariatet

Budgettet er identisk med budgettet for 2018.

Trafikselskabet

Trafikselskabet dækker over administrationsudgifter til busdrift, letbanedrift og handicapkørsel. Budgettet er fremskrevet med 2,4 % svarende til KL's pris og lønskøn for 2018/19. Udgiften stiger med ca. 0,1 mio. kr. sammenholdt med budget 2018.

Udgifter til administration er hovedsageligt fordelt på baggrund af

- Busdrift = køreplantimer
- Handicapkørsel = antallet af ture

Billetkontrol

Billetkontrol dækker over nettoudgifter ved kontrol af passagernes rejsehjemmel på bl.a. kommunale ruter.

Administration af kontrolafgifter budgetteres til netto 68.000 kr. Tidligere var denne udgift indregnet under Trafikselskabet.

Det er muligt for kommunerne at tilkøbe ekstra kontrol.

Silkeborg har tilkøbt ekstra kontrol fra august 2018 til februar 2019 for 63.000 kr., for at opretholde nogenlunde samme niveau af kontrol, som vi havde inden Midttrafik opsagde aftale med Silkeborg om udførelse af kontrol med egne billetkontrollører.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Midttrafiks regnskab for 2017 viser, at Silkeborg Kommune skal have penge tilbage. Samlet for de poster, som bliver budgetteret på bevilling 24, svarer det til ca. 630.000 kr. Disse penge udbetales primo 2019.

NEDENSTÅENDE FELTER MÅ IKKE UDFYLDES AF SAGSBEHANDLERE!

Bilag

1 (Budget 2019 i politisk høring - 7280616)

Beslutning

Udvalg: Plan- og Vejudvalget

Dato: 01-10-2018

Indstillingen godkendt.

Ej til stede

.

Byrådet har den 31. oktober godkendt Midttrafiks budget for Skanderborg Kommune 2019.

Jesper Lützhøft Jensen

Vej og Trafik

Direkte: 8794 7761

jlj@skanderborg.dk

Skanderborg Kommune

Teknik og Miljø

Skanderborg Fælled 1

8660 Skanderborg

Skanderborg.dk

Skive Kommune tager budget 2019 til efterretning.

Med venlig hilsen

Tina Sonne

Teamleder

Teknik, Miljø & Udvikling - Plan & Support - Økonomi

tins@skivekommune.dk

T: 9915 6225

Rådhuspladsen 2 . Postboks 509 . 7800 Skive

T: 9915 5500 . www.skive.dk

Budgetforslaget er politisk godkendt i Struer.

Venlig hilsen

Brian Capion Rasmussen

Teknisk Servicekoordinator

Direkte: 96848435 | | **E-mail:** bcr@struer.dk

STRUER KOMMUNE

Udvalget for natur, teknik og miljø i Syddjurs Kommune har den 6. november 2018 behandlet, det af Midttrafik, fremsendte forslag til budget 2019. Syddjurs Kommune har ingen kommentarer til budgetforslaget for 2019.

Venlig hilsen

Klaus Dannemarre
Kørselskoordinator
Mobilitet

Direkte +4587535231
Mobil +4523118737
klds@syddjurs.dk

Syddjurs Kommune • Mobilitet • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft • Tlf +4587535000 • www.syddjurs.dk
• CVR: 29189978

- 13 Kollektiv trafik budget 2019 - Politisk høring

- **Resume**

Midttrafik har fremsendt budgetforslag for kollektiv trafik 2019.

Budgetforslaget er til politisk høring hos kommunerne indtil 31. oktober 2018.

Efter den politiske høring vil eventuelle kommentarer blive indarbejdet i budgettet, der herefter forelægges Midttrafik's bestyrelse på mødet den 14. december 2018.

- **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at de kommende ændringer i kollektiv trafik indarbejdes i budgettet for 2019, og
2. at der fortsat afsættes det besparede beløb til at imødekomme nogle af Regionens varslede besparelser.

- **Beslutning i Teknisk Udvalg den 31-10-2018**

Indstillingen blev godkendt.

På mødet blev oplyst om signalerede ændrede forudsætninger fra regionen. Det forudsættes, at Midttrafik er opmærksomme på ændringerne.

- **Sagsfremstilling**

Historik

Midttrafik har fremsendt budgetforslag til kollektiv trafik 2019 for Viborg Kommune til politisk høring – bilag 1.

Budgetforslaget for 2019 er godkendt af Midttrafik's bestyrelse på mødet den 18. september 2018 efter den administrative høring med deadline den 1. august 2018. Teknisk Udvalg har efterfølgende på mødet den 15. august 2018 under [Punkt 6](#), Forslag til ny betjening af den kollektive trafik, vedtaget ændringer for den kollektive trafik i 2019.

Inddragelse og høring

Budgetforslag 2019 (1. behandling) var til administrativ høring før Teknisk Udvalgs beslutning den 15. august 2018.

Beskrivelse

Regionen har fra og med 2019 varslet besparelser og nedlæggelser af regionale ruter.

Det er ruter, som Regionen ønsker, at Kommunerne overtager forpligtelsen af, men der er endnu ikke lavet endelige aftaler for denne overtagelse. De aktuelle regionale ruter er omtalt på Teknisk Udvalgs møde den 20. juni 2018 [Punkt 16](#).

Teknisk Udvalg har på mødet den 15. august 2018 besluttet at gennemføre besparelser for i alt 4.940.000 kr. inklusiv et forventet merprovenu for nedlæggelse af Viborg-Billetten. På samme møde blev det besluttet, at det nye byområde, Arnbjerg i Viborg, busbetjenes med en ny linje 5, og at busbetjeningen i Banebyen ændres, så både regionshospitalet, det nye gymnasium og Banebo kan betjenes.

I alt vil en ny linje 5 på bybusnettet til Arnbjerg og Bruunshåb koste netto 2,2 mio. kr.

Netto vil der således være en ramme til at imødegå de regionale besparelser på 2.740.000 kr. incl. en pulje til evt. at gøre hele eller dele af delebil og delebus-ordningen permanent.

Disse beslutninger ønskes iværksat til køreplansskifte, juli 2019, og bør indarbejdes i Midttrafik's budget 2019. Idet der kommer nye takster i den kollektive trafik den 20. januar 2019, vil afskaffelsen af Viborg Billetten træde i kraft på dette tidspunkt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Frist for det politiske høringssvar til Midttrafik er den 31. oktober 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udvidelser og besparelser fra og med køreplansskifte juli 2019 indarbejdes i budget 2019, inklusiv vurderet merprovenu for afskaffelse af Viborg-Billet, i alt en besparelse på 2.740.000 kr.

Der er ikke lavet endelige aftaler med Regionen omkring overtagelse af ruter, og derfor kendes denne udgift endnu ikke.

Juridiske og planmæssige forhold

Ingen.

Midttrafik

Søren Nymarks Vej 3

8270 Højbjerg

Høringssvar på Midttrafiks budget 2019 i høring, og meddelelse af økonomisk ramme

Midttrafik har den 21. september 2018 udsendt budget 2019 i politisk høring med svarfrist den 31. oktober 2018.

De samlede udgifter til Midttrafiks opgaver indenfor den regional kollektive trafik inkl. drift af letbanen udgør efter høringsbudgettet 373,6 mio.kr. efter indarbejdelsen af en udmøntet besparelse på 46,3 mio.kr.

Regionsrådet behandlede den 31. oktober plan for budgetoverholdelse i den kollektive trafik, herunder Midttrafiks høringsbudget, og vedtog følgende:

- at plan for budgetoverholdelse i 2019 vedrørende kollektiv trafik vedtages, idet der ydes tilskud til transport af uddannelsessøgende over kommunegrænsen jf. vedhæftede bilag.
- at det meddeles Midttrafik, at rammen for 2019 og overslagsår er 373,7 mio. kr. inkl. statslige tilskud, jf. Region Midtjyllands budget 2019,
- at Midttrafik indarbejder udgifterne til investeringsplanen for Midtjyske Jernbaner, som vedtaget af regionsrådet den 26. september 2018 i budgetoverlagersårene, og
- at Midttrafik fremover bedes om løbende at fremlægge forslag til aktivitetstilpasninger, når det vil være nødvendigt for at sikre budgetoverholdelse.

De i bilaget oplistede uddannelsesruter finansieres i tre år indenfor den afsatte ramme idet hensatte midler fra Trafiksstyrelsens tilskud til drift af Grenaabanen anvendes til afholdelse af merudgifter på strækningen, og hermed substituerer midler fra årets ramme. Dette vil i praksis muliggøre et forbrug som på helsårssigt er 5,2 mio.kr. højere end den udmeldte ramme, med forventet ca. 3/4 effekt i 2019 og fuld effekt de efterfølgende år.

Region Midtjylland er indforstået med at afholde eventuelle erstatninger til vognmændene.

Dato 05-11-2018

Sagsbehandler Claus Meldgaard

Claus.Meldgaard@RU.RM.DK

Tel. +4521582485

Sagsnr. 1-30-75-2-18

Side 1

Set i lyset af det aktuelle behov for store besparelser på de regionale busruter, har regionsrådet stort fokus på, at Midttrafik sikre, at regionens ramme til kollektiv trafik fremadrettet overholdes. Derfor har regionsrådet besluttet, at Midttrafik løbende skal fremlægge forslag til aktivitetstilpasninger i dialog med regionens administration, når det vil være nødvendigt for at sikre budgetoverholdelse.

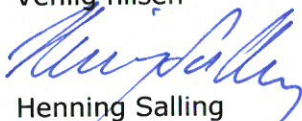
Midttrafiks budget 2019 er udarbejdet før Aarhus letbanes meddelelse af driftsstart på Grenaabanen forsinkes til ultimo 1. kvartal 2019. Der vil derfor i en periode være behov for fortsat erstatningsbuskørsel. Det er i behandlingen forudsat at udgiften kan afholdes indenfor driftstilskuddet til Aarhus Letbane. Regionens administration vil indgå i dialog om dette med Midttrafik, Aarhus Letbane.

Midttrafiks ramme fordeles på:

- Bus- og togdrift, administration, rejsekort mm. 262,3 mio.kr. (pl.19).
- Drift af Aarhus Letbane, samt andel af administration rejsekort mm. 111,3 mio.kr. (pl.19).

Der skal gøres opmærksom på, at den del af rammen der har sin oprindelse i Statens tilskud til drift af Grenaabanen ikke kan omdisponeres til andet formål.

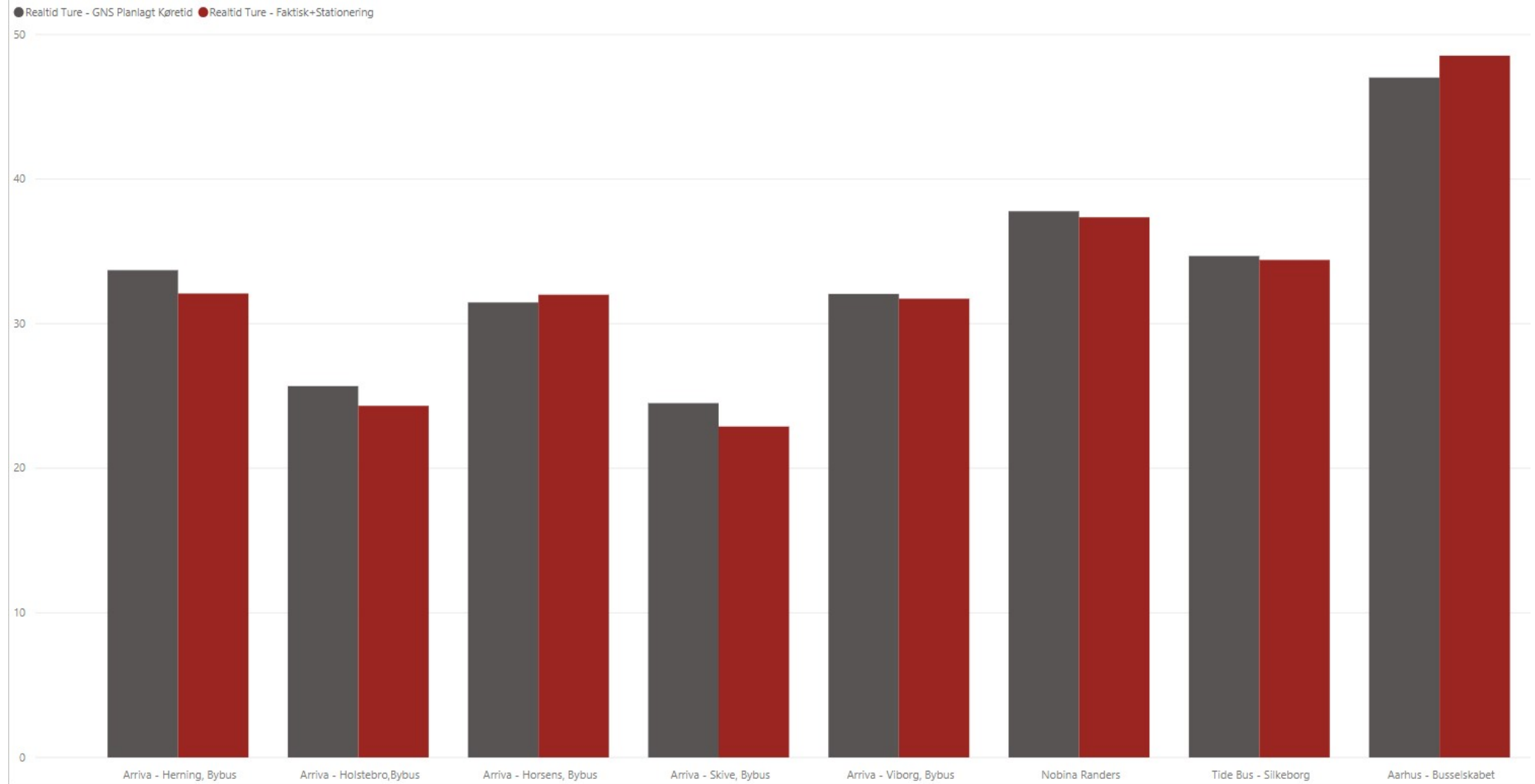
Venlig hilsen

Henning Salling

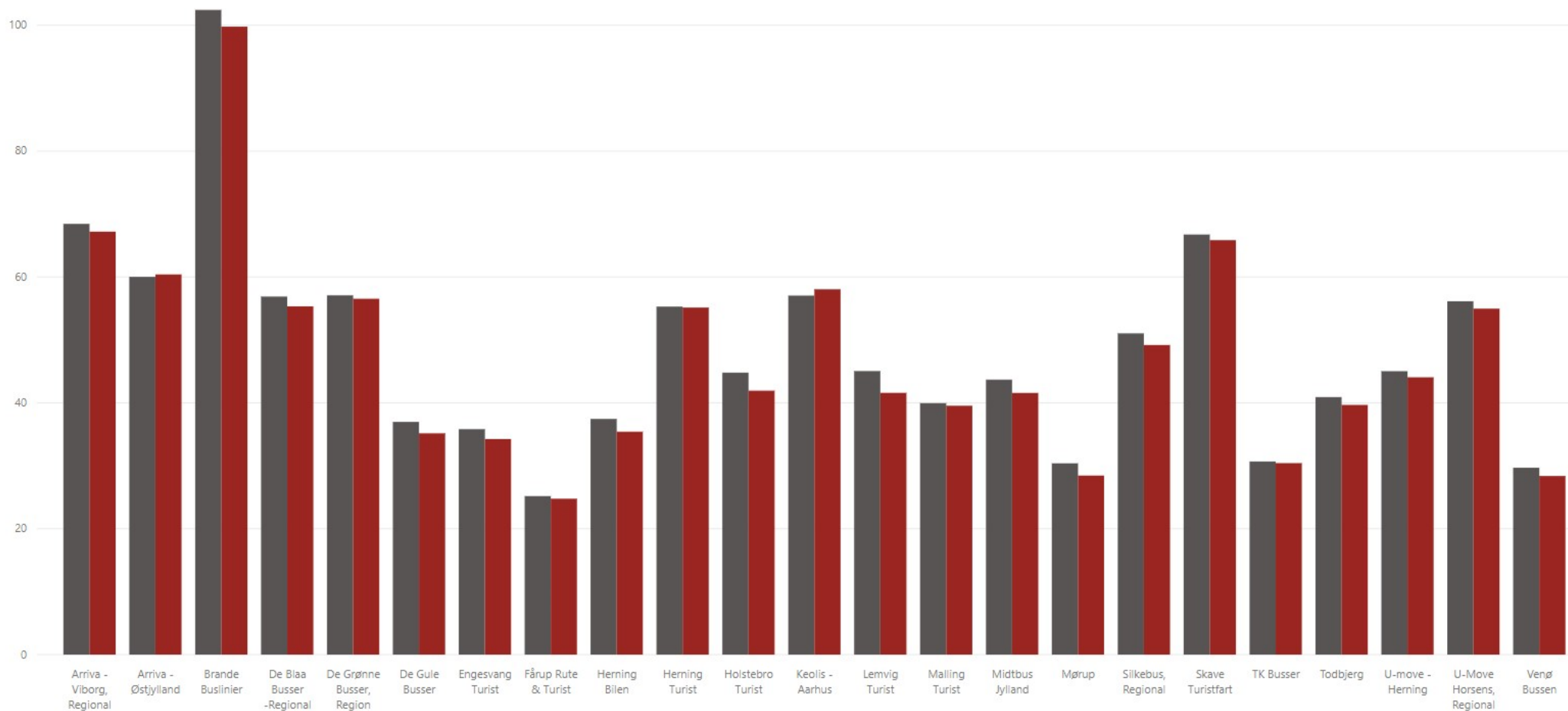
Kontorchef mobilitet og økonomi

Bilag 1: Fakta om køretider

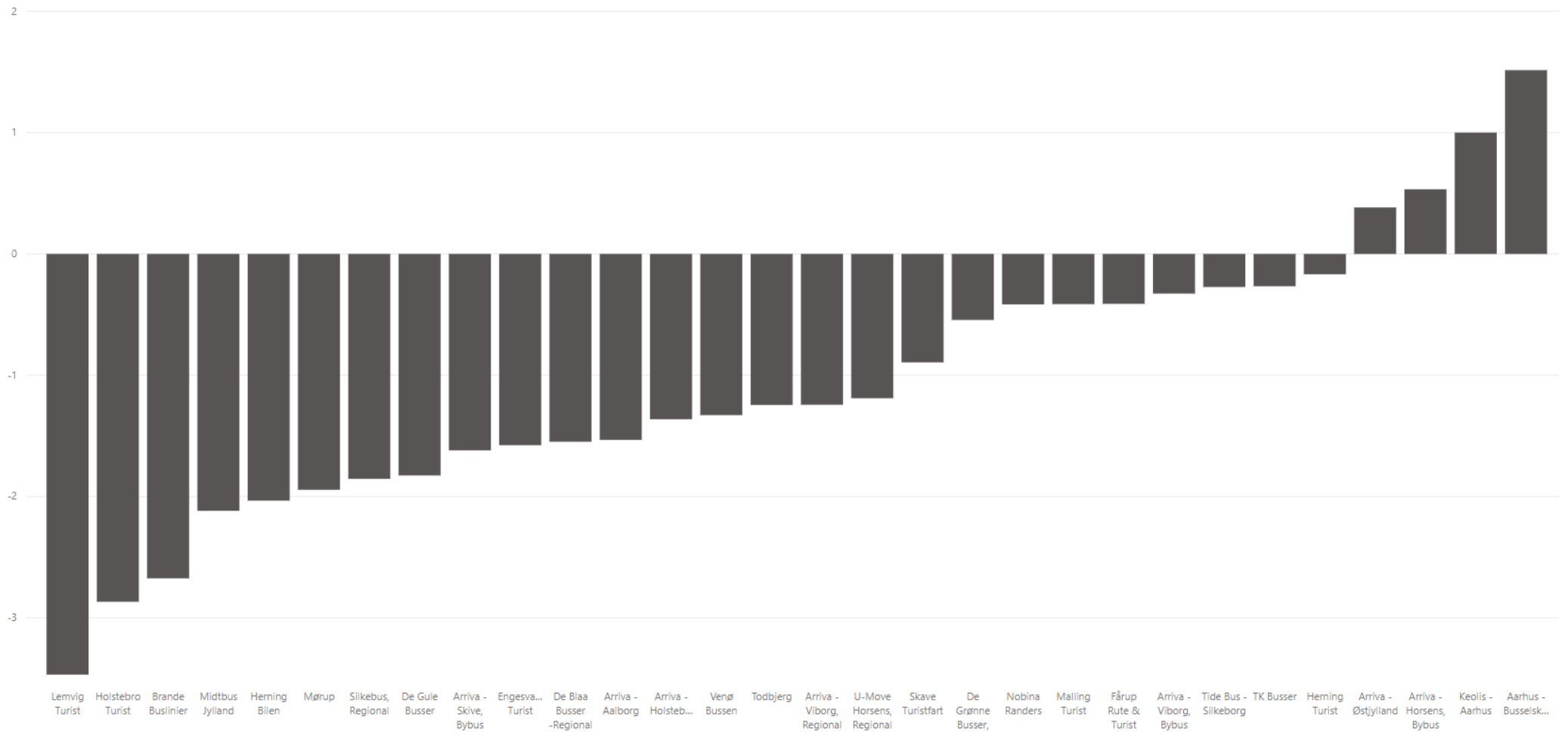

Billede 1 **Overordnet køretid - bybusser**: I billedet viser den grå søjle den planlagte tid, mens den røde viser den driftsmæssige anvendte tid. Hvor den grå søjle er højere end den røde er der planlagt mere tid end der anvendes

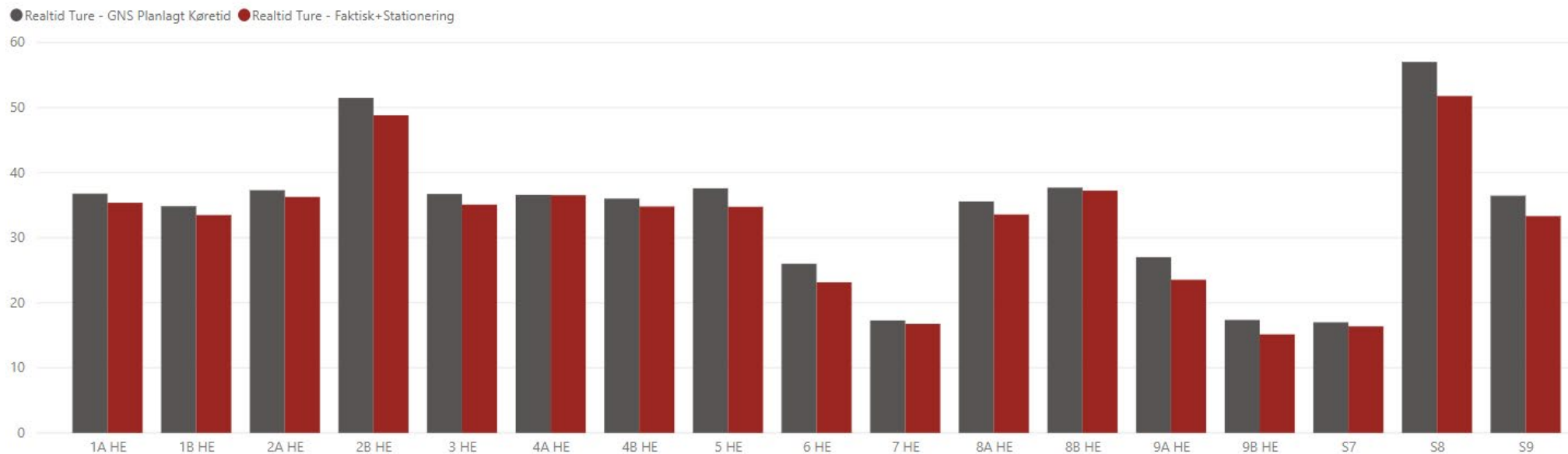
● Realtid Ture - GNS Planlagt Køretid ● Realtid Ture - Faktisk+Stationering

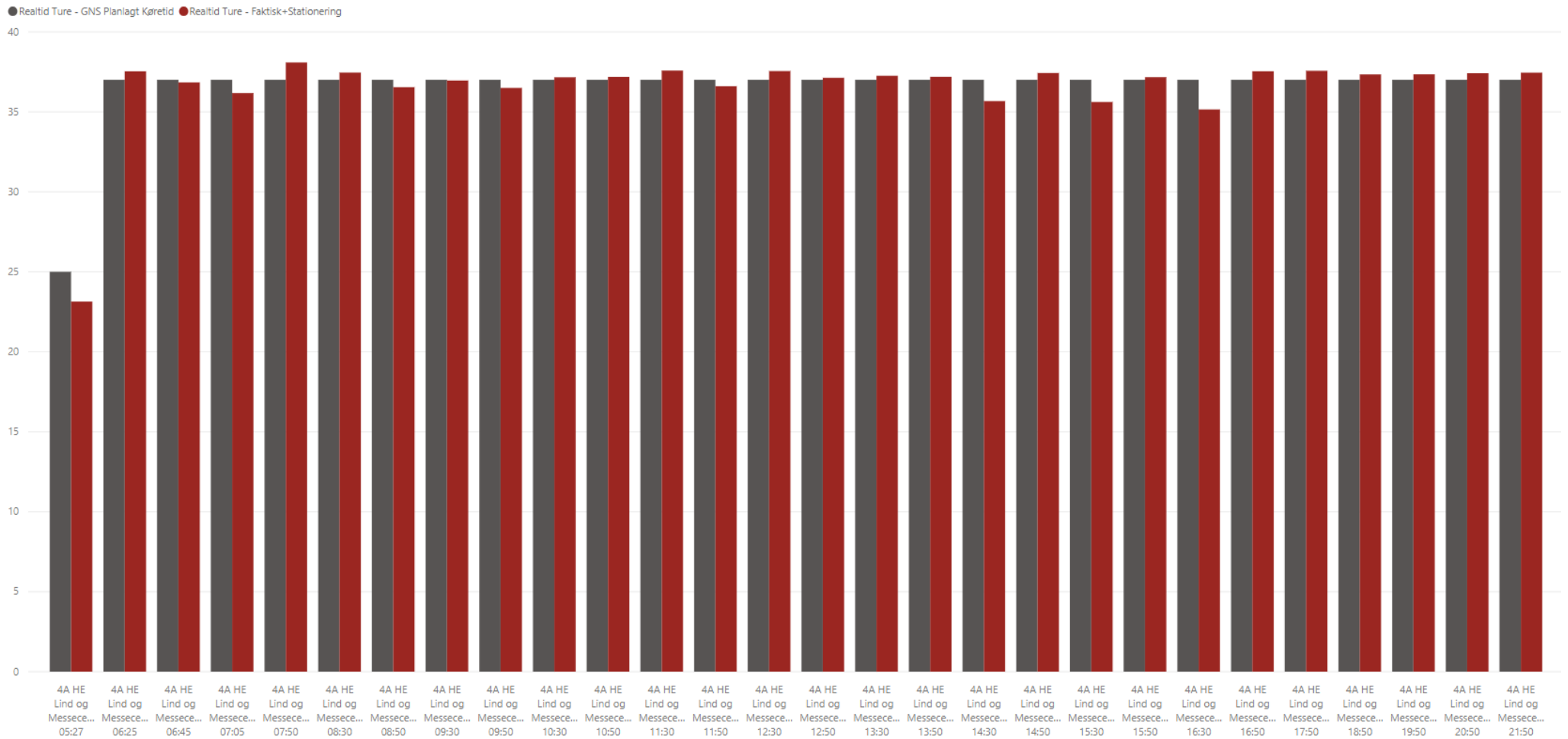
Billede 2 **Overordnet køretid – regional- og lokalruter:** I billedet viser den grå søjle den planlagte tid, mens den røde viser den driftsmæssige anvendte tid. Hvor den grå søjle er højere end den røde er der planlagt mere tid end der anvendes.

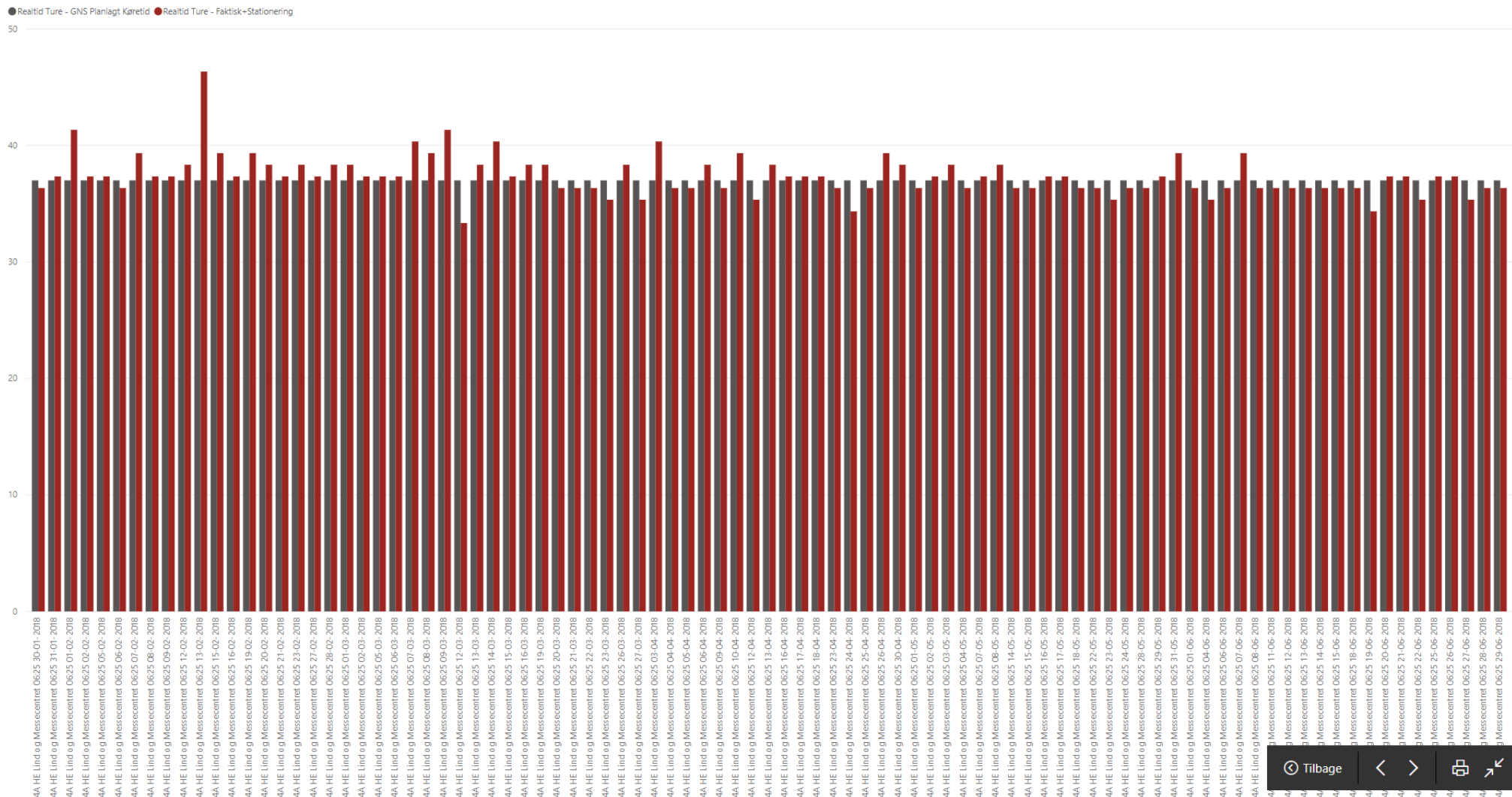
Billede 3 **Overblik over manglende køretid for ture pr. selskab.** Når den grå søjle er i minus, så viser det et overskud i køretid, mens den i plus viser manglende køretid.

Billede 4 Overordnet køretid på de enkelte linjer i Herning bybusser: I billedet viser den grå søjle den planlagte tid, mens den røde viser den driftsmæssige anvendte tid. Hvor den grå søjle er højere end den røde er der planlagt mere tid end der anvendes.

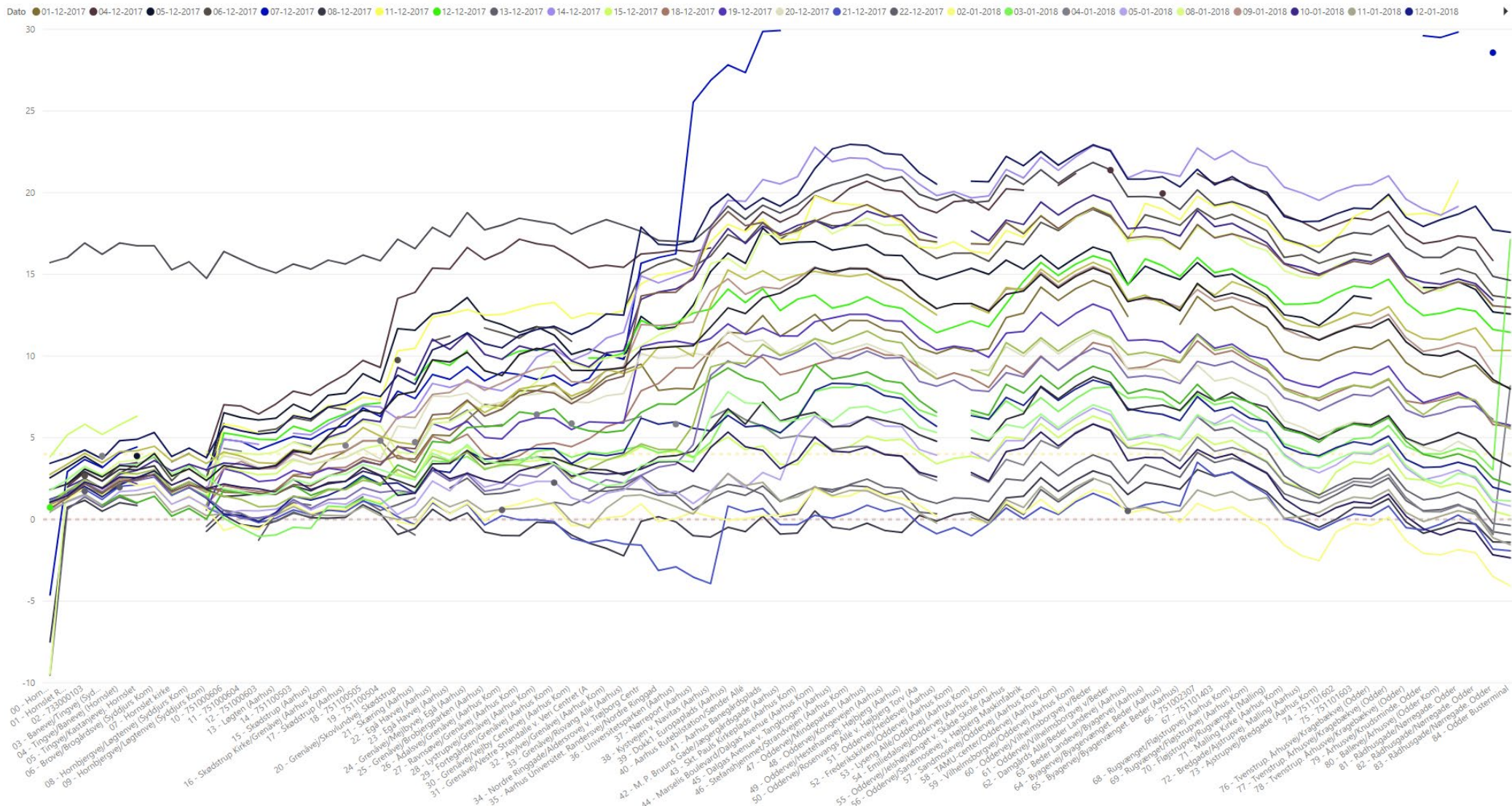

Billede 5 **køretid på linje 4A Herning bybusser**: I billedet viser den grå søjle den planlagte tid, mens den røde viser den driftsmæssige anvendte tid. Hvor den grå søjle er højere end den røde er der planlagt mere tid end der anvendes.

Billede 6 **køretid på afgang kl. 06.25, linje 4A Herning bybusser:** Billedet viser et udsnit af registreringerne på forskellige dage. I billedet viser den grå søjle den planlagte tid, mens den røde viser den driftsmæssige anvendte tid. Hvor den grå søjle er højere end den røde er der planlagt mere tid end der anvendes.

Billede 7 **driftsmæssigt anvendt køretid på rute 100 afgang kl. 06.55 på dagsniveau**. Hver linje repræsenterer en enkelt dags registreringer i perioden 1/12 2017 – 31/1 2018. Billedet viser meget stor variation på behov for køretid fra dag til dag

1-16-0-3-17

3. Midttrafiks salgsstrategi

Resumé

I takt med, at takstreformen, Takst Vest, implementeres i Vestdanmark i foråret 2018 har administrationen foretaget en gennemgang og analyse af Midttrafiks kunder, salgskanaler og produkter med henblik på at fastlægge en ny salgsstrategi, tilpasset Takst Vest. Administrationen fremlægger hermed et oplæg på en fremtidig salgsstrategi, som baserer sig på øget selvbetjening. Det anbefales, at salget fremover primært sker fra Midttrafik App og Rejsekort.

Sagsfremstilling

Rigsrevisionen rejste i sensommeren 2015 kritik af trafikskaber og togoperatører for den manglende harmonisering af selskabernes takster og det forhold, at mange kunder fandt brugen af kollektiv trafik vanskelig på grund af komplekse og uforståelige takstsystemer. Derfor bad Transport- og Bygningsministeren, på et møde den 9. september 2015, trafikskaberne og togoperatørerne om at iværksætte et arbejde med at forenkle takststrukturen.

På den baggrund har trafikskaber i hele Danmark arbejdet med at gøre takstsystemerne enklere og mere forståelige for kunderne. Arbejdet har været delt op i to dele, øst og vest for Storebælt. Baggrunden for den opsplittning er, at sammenhængen mellem bus og tog på Sjælland – og især i Hovedstadsområdet – er væsentlig anderledes end i Jylland og på Fyn.

Midttrafik deltager i arbejdet vest for Storebælt. Arbejdet er organiseret med deltagelse af alle vstdanske trafikskaber, DSB, ARRIVA, Transport- og Bygningsministeriet, Trafikstyrelsen og Bus&Tog.

Pejlemærkerne i arbejdet med Takst Vest har været:

- Forenkling
- Forståelige priser – herunder entydigt prishierarki mellem produkterne (enkeltbilletter, rejsekort, periodekort)
- Provenuneutralitet
- Begrænsede kundekonsekvenser
- Kommerciel frihed
- Fleksibelt valg af salgskanal

Det har medført en række ændringer for de enkelte produkter, men overordnet er de væsentligste (bilag 8):

- Der etableres et fælles zonesystem, som er gyldig for både bus og tog
- Bus og togtakster adskilles – dog med et fælles periodekort, der kan bruges i både busser og tog
- Midttrafiks 4 lokale takstområder afskaffes – og bliver til et stort
- Off-peak rabatten udvides fra kun at gælde rejser internt i et takstområde – til nu at gælde rejser i hele Midttrafik

- Rabatten på rejsekort forenkles – der er nu 4 rabattrin i stedet for 8
- Der etableres en sammenhæng mellem kontantbilletter, rejsekorttakster og periodekorttakster, der gør det lettere at kommunikere overfor kunder, hvornår det kan betale sig at købe hvilket produkt
- Børn får altid 50 % rabat på enkeltbilletter, periodekort og rejsekort
- Pensionister får 25 % rabat på periodekort og rejsekort

Ændringerne har medført nye vilkår, som Midttrafik skal agere på baggrund af. Derfor har administrationen gennemgået Midttrafiks salgskanaler og produkter med henblik på at fastlægge en ny salgsstrategi, tilpasset Takst Vest. Der er foretaget analyser, som baserer sig på data fra Midttrafiks kundetilfredshedsundersøgelse i 2016. Derudover er der foretaget en gennemgang af Midttrafiks produkter, herunder billettyper, systemer og salgskanaler. Den samlede analyse er vedlagt med dertilhørende bilag.

Gennemgangen og analyserne munder ud i en række anbefalinger i nærværende indstilling, hvoraf mange er tilknyttet ændrede vilkår efter implementering af Takst Vest og andre er udløbere af en opdateret og mere nutidig betjening af Midttrafiks kunder.

Vilkår i Takst Vest

Takst Vest forventes indført 18. marts 2018, og har til formål at harmonisere taksterne, så de er mere gennemskuelige og hensigtsmæssige for kunderne. At takstharmonisere har været vanskeligt, fordi Midttrafiks takster i gennemsnit har været ca. 20 % under togoperatørernes. Det har medført en række takststigninger. Derudover har transportministeriet haft et krav om, at Midttrafiks klippekort – og enkeltbillettakster ikke må være lavere end rejsekorttaksten.

Harmoniseringen betyder også, at de fire nuværende takstområder bliver nedlagt, og Midttrafik bliver ét stort takstområde. De nuværende takstområder har været årsag til uigennemsigthed og forvirring for kunderne. Som konsekvens af nedlæggelsen adskilles tog – og bustakster, mens periodekortet (=pendlerkortet) bliver et fælles produkt, som er gyldigt i både tog og bus. Derudover etableres en nogenlunde fast sammenhæng i taksterne, således kunderne ved, hvornår det bedst kan betale sig at skifte fra fx rejsekort til pendlerkort.

DSB og Arriva udfaser pap-periodekortet den 18. marts 2018. Da periodekortet bliver et fælles produkt mellem trafikskaber og togoperatører, har DSB ikke ønsket Midttrafiks pap-periodekort i tog, fordi de vurderer, at risikoen for snyd og misbrug er for stor. Dertil kommer, at det nuværende system ikke kan udstede pap-periodekort efter de nye principper. Der skulle udvikles et helt nye system, som ville koste rigtig mange penge. Derfor kan Midttrafik kun tilbyde pap-periodekort til lokale rejser (2-4 zoner) i en overgangsperiode på ét år i bybusbyerne Aarhus, Randers, Viborg, Holstebro, Skive, Herning, Silkeborg og Horsens (bilag 8).

Som et vilkår i Takst Vest indføres to nye periodekort via rejsekort: pendlerkort og pendler kombi. Førstnævnte er et periodekort, ligesom i dag, men på plastikkort. Sidstnævnte er et periodekort kombineret med det almindelige rejsekort, og som kan bruges til rejser uden for pendlerstrækningen.

Hvem er vores kunder, og hvilke produkter forbedrer det?

Midttrafiks primære kundegruppe er unge mennesker på 15-24 år. De udgør ca. 48 % af kunderne (kundegruppe 1) og rejser stort set alle hverdage, og er dermed karakteriseret

som pendlere. Gruppen benytter primært Ungdomskort, som bibeholdes efter Takst Vest. Da de i høj grad er digitale, vil administrationen arbejde for, at Ungdomskort tilbydes på en digital platform i form af Midttrafik App. Herudover forventes det, at Ungdomskortet på et tidspunkt også kommer på rejsekort.

Undersøgelser viser, at jo ældre kunderne er, desto mindre digitale er de i deres valg af salgskanal og billettype. Dog skal det nævnes, at det er meget få af Midttrafiks kunder, som ikke søger deres informationer digitalt.

Den ældste kundegruppe (+ 65 år: Kundegruppe 4), som udgør 11 % af kunderne, er mindst digital, og benytter primært trykt information. Undersøgelser viser, at gruppen primært bruger periodekort på pap. Det skyldes sandsynligvis, at pensionistrabatten på periodekort i dag er fordelagtig allerede ved få rejser om ugen. Gruppens primære rejseformål er fritid/indkøb/besøg, og kundegruppen rejser i de fleste tilfælde flere gange om ugen.

Kundegruppen kan i en række tilfælde med fordel skifte til et almindeligt rejsekort. Udover, at det er et fysisk kort, får pensionister 25 % rabat, ligesom alle rejser i off-peak perioden får 20 % rabat. Den samlede rabat på en rejsekortrejse for en pensionist i off-peak perioden er således ca. 40 %. Derudover vil det være muligt at erhverve sig et rejsekort pendlerkort og pendler kombi, svarende til periodekortet i dag, blot på rejsekort.

Hvordan vil vi sælge vores produkter efter Takst Vest?

Generelt har Midttrafiks kunder en bred vifte af billettyper at vælge mellem i dag. Begrænsningen og ændringen i anvendelsen af pap-periodekort jf. Takst Vest er dog svært at kommunikere til kunderne, både i markedsføringen og af personalet på salgssteder. Samtidig kan Midttrafik kun tilbyde pap-periodekortet i en overgangsperiode på et år. Derudover er der en række niche-salgskanaler – og produkter, som med fordel kan udfases af hensyn til administration, sammenholdt med et begrænset salg og som indeholder en oplagt overflytning af kunder fra et produkt til et andet.

Ud fra vedlagte analyse og vilkårene i Takst Vest gennemgås administrationens fremtidige anbefalinger til Midttrafiks salgsstrategi.

Overordnet anbefaling: Midttrafik App og rejsekort

Overordnet anbefaler administrationen, at Midttrafik primært sælger billetter og kort via digitale platforme i form af Midttrafik App og rejsekort. Færre salgskanaler vil betyde enklere vejledning til kunderne, og betyde færre omkostninger til færre platforme.

Salget skal fremover være mere selvbetjent, men samtidig er det vigtigt, at kunderne fortsat kan få hjælp og vejledning, som er tilgængelig i alle dele af Midttrafiks område. Kunderne behøver ikke fremover at møde op på et salgssted, men det skal være muligt at tilgå et salgssted i alle dele af Midttrafiks område, såfremt man ønsker en fysisk vejledning og/eller betjening. Derudover læner salgsstrategien sig op af de andre trafikelskabers udbud af salgskanaler, som i høj grad også baserer sig på selvbetjening, således det er nemt for kunderne at navigere på tværs af regionerne i den kollektive trafik.

I bilag 4 findes en oversigt over de nuværende salgskanaler samt administrationens oplæg på, hvordan det skal se ud fremadrettet. I det følgende gennemgås de nuværende salgskanaler og administrationens anbefalinger til, hvor der bør ske ændringer.

Salgssteder

Salgsstederne - og dermed pap-periodekortet - i Aarhus anbefales bevaret i et år, fordi omsætningen og brugen er stor, og det antages derfor at være vanskeligt at flytte så mange kunder fra en platform til en anden inden 18. marts 2018. Salget via DSB på Aarhus H fortsætter dog ikke, da DSB ikke ønsker at sælge produkter på vegne af Midttrafik.

I øvrige kommuner anbefales salg af pap-periodekortet nedlagt. Det skyldes dels, at begrænsningen på pap-periodekort er svær at kommunikere, dels at pap-periodekortet med sine begrænsninger kun eksisterer i et år samt målet om at flytte kunderne til selvbetjening og udfase nuværende kortudstedelsessystem, som ikke kan tilpasses til Takst Vest. I stedet vil administrationen arbejde for at etablere salgssteder i byer, hvor den nuværende omsætning er høj på pap-periodekortet, og som geografisk er placeret i alle dele af Midttrafiks område. Salgsstederne skal i stedet tilbyde vejledning i Midttrafik App og udstedelse af rejsekort. Administrationen har i den kombination udpeget byerne Randers, Herning, Horsens, Silkeborg, Holstebro og Viborg. Det betyder, at administrationen skal opsige aftaler med en lang række nuværende salgssteder (bilag 2), og forsøge at forlænge med salgssteder i ovennævnte byer eller etablere nye.

Ovenstående vil betyde, at på trods af pap-periodekortets nedlæggelse uden for Aarhus, vil kunderne fortsat kunne få betjent salg og vejledning i alle dele af Midttrafiks område – både hvad angår Midttrafik App og følgende rejsekort: Almindeligt rejsekort, pendler kombi og pendlerkort.

Det skal bemærkes, at Midttrafik er det eneste selskab, som vil tilbyde betjent udstedelse af rejsekort pendlerkort og pendler kombi. DSB og Arriva vil kun tilbyde udstedelse af almindeligt rejsekort i Aarhus (DSB, Aarhus H.), Silkeborg (Arriva), Viborg (Arriva), Skive (Arriva) og Skjern (Arriva). Selvom kunden får udstedt et rejsekort på togstationerne kan det også benyttes i busserne.

Økonomi

Indledningsvist henvises til bilag 7, som indeholder en samlet oversigt over økonomien.

I dag får salgsstederne enten 2,5 % eller 5 % i provision. Provisionen anløber sig samlet til ca. 3,2 mio. kr. om året. Udgifterne til salgsprovision vil sandsynligvis flytte med kunderne enten til nye salgssteder (salgsprovision), Midttrafik App (betalingsgebyrer) eller rejsekort-selvbetjening (distributionsudgift, betalingsgebyr og/eller øget ressourceforbrug). Hvor stor en del, der flyttes til hvilket medie, vides ikke på nuværende tidspunkt, fordi det afhænger af kundernes præferencer for at skifte til Midttrafiks app eller rejsekort. Det antages, at der vil være en mindre besparelse, hvis kunderne foretrækker Midttrafik app, fordi driftsomkostningerne ligger lavere end rejsekort.

Flere af salgsstederne, særligt i Aarhus (bilag 2), benytter i dag udstedelsessystemet, TMS, som administrationen anbefaler udfaset. Når alle salgsstederne lukker ned for salget af pap-periodekort via dette system samt flytter Ungdomskort fra platformen, forventes der varige besparelser, som fremlægges bestyrelsen til anden anvendelse.

Kortudstedelsessystemet har en årlig driftsudgift på 1,4 mio. kr. og dertil kommer bortfaldet af produktionen af 300.000 pap-periodkort årligt (bilag 5 – EY rapport).

De nye salgssteder skal have tildelt rejsekortudstyr, hvilket beløber sig til en samlet udgift på ca. 210.000 kr. Dertil kommer, at administrationen skal oplære og uddanne salgsstederne til rådgivning og vejledning af Midttrafiks produkter. Nye salgsstedsaftaler skal evalueres løbende og om et år sammen med den forestående lukning af salgsstederne i Aarhus, med undtagelse af Kundecenteret. De nye salgssteder samt salgsstederne i Aarhus skal som nævnt fortsat modtage provision. Det nye udstyr kræver support, som vil medføre en ekstra administration i forhold til nuværende support af salgssteder. Merudgifter til nye salgssteder i det næste år finansieres inden for trafikskabets budget.

Rejsekort

Der indføres to nye rejsekortprodukter; pendlerkort og pendler kombi. Kortene fungerer som pap-periodkortet - blot som et plastikkort, hvor kunden skal checke ind og ud. Check ind/ud på pendlerkort og pendler kombi fastholdes på lige vilkår med nuværende Rejsekort af hensyn til kommunikationen over for kunderne. Kunderne kan bestille rejsekort online eller får udstedt dem via salgsstederne.

I forbindelse med lanceringen må der forventes øget administration på det fælles rejsekort kundecenter, Midttrafiks Kundecenter samt øget opkaldsmængde til Midttrafiks Kundeservice i opstarten.

De to nye kortprodukter, pendler kombi (blå) og pendlerkort (grøn), anbefales konfigureret, således kunden altid skal foretage check ind/ud med det blå pendler kombi, ligesom det nuværende almindelige rejsekort. Derimod skal kunden kun checke ind i bus, Letbanen og Lemvigbanen ved brug af pendlerkortet. Anbefalingen tager udgangspunkt i togoperatørernes – og trafikskabernes konfiguration, så det er ensartet for kunderne at rejse på tværs af regionerne. Hvis kunden glemmer at checke ind med et pendlerkort, vil der ikke blive udstedt en kontrolafgift. En eventuel kontrol vil vise, at kortet er gyldigt i de pågældende zoner. Kunden skal derfor reelt kun foretage check ind med pendlerkort for at aktivere en ny periode. Men det anbefales kommunikeret, at der altid skal foretages check ind med pendlerkort ved rejsens start i bus, Letbane og Lemvigbanen.

Der skelnes mellem tog/metro og bus. Generelt gælder det, at der ikke skal foretages check ind i tog og metro. Letbanen og Lemvigbanen regnes som bus.

Rejsekorttype	Farve	Forklaring	Check retningslinje	ind/ud
Almindeligt Rejsekort	Blåt	Rejsekort med rabatrin	Foretag altid check ind/ud	
Pendler kombi	Blåt	Rejsekort med rabatrin og pendlerkort	Foretag altid check ind/ud	
Pendlerkort	Grønt	Periodkort	Foretag altid check ind	

Midttrafik App

Den fremtidige salgsstrategi baserer sig i høj grad på denne platform. Platformen tilbyder alle billettyper og er lettilgængelig for alle kundegrupper.

Pensionistkort

Administrationen lægger op til, at pensionistkort tilbydes til pensionister til en fast pris i de kommuner, som ønsker at tilbyde det til deres borgere. Administrationen anbefaler, at kortet fremover sælges af kommunens borgerservice, hvis der ikke forefindes et salgssted i kommunen. Kortet tilbydes på pap, og vil ikke blive udsat for ændringer ifm. takstreformen. Administrations – og salgsomkostninger til indførelse af pensionistkort betales af kommunen. Administrationen udvikler en salgsstedsløsning, som kan udstede kortene på sigt.

Midttrafik opfordrer kommuner til at henvende sig til Midttrafik snarest muligt, hvis de ønsker at vide mere om at indføre kortet i kommunen.

Online selvbetjening

Midttrafik tilbyder i dag online selvbetjening i form af tre platforme: Kortsalg.midttrafik.dk (pap-periodekort), Midttrafikbestilling.dk (grupperejser) og Printselv.midttrafik.dk (enkelt-billetter).

I bilag 2 fremgår salget af pap-periodekort på Midttrafiks websalgsplatform; kortsalg.midttrafik.dk. Platformen baserer sig på udstedelsessystemet til kort, som anbefales lukket. En overflytning til Midttrafik App eller rejsekort antages at være gnidningsfri.

Midttrafikbestilling.dk (grupperejser) tilbyder i dag institutioner at booke plads og betale for grupperejser. Det anbefales at bibeholde pladsbookingen, som fungerer tilfredsstillende, og indføre Rejsekort Erhverv som fremtidig rejsehjemmel.

Ungdomskort

Ungdomskortet oprettes i et system, som er ejet af Rejsekort A/S. Herefter udstedes det i Midttrafiks nuværende udstedelsessystem. Administrationen anbefaler, at Ungdomskort fremover bliver digitalt i en kombination af Midttrafik App og rejsekort af hensyn til kundegruppen. Midttrafik har kontaktet Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, som forklarer, at på baggrund af takstreformen, Takst Sjælland, og den forestående Takst Vest-reform, er styrelsen ved at undersøge muligheden for at indføre Ungdomskort på rejsekort, så Ungdomskortets nuværende rabatter kan tilpasses til den nye takststruktur.

Der udstedes et stort antal Ungdomskort i dag (bilag 1), og det vil være fordelagtigt at flytte kortet til en digital platform, da kundegruppe 1 i høj grad er digitale og kortudstedelsessystemet bør udfases. Administrationen vil arbejde for at tilbyde kortet på App.

E-mail bestilling

Midttrafik udsteder i dag følgende kort på baggrund af e-mail bestillinger: Erhvervskort, Frikort, Pap-periodekort og Skolekort.

Salget af Erhvervskort beløber sig til ca. 2 mio. kr. i første halvår af 2017 (bilag 1). Der er i alt 806 aktive Erhvervskort på nuværende tidspunkt. Udfasningen af udstedelsessystemet og den relativt lille omsætning gør, at administrationen anbefaler, at kortet nedlægges. Eksisterende og fremtidige kunder henvises til Midttrafik App eller rejsekort.

Hvad angår Frikort, anbefaler administrationen, at kortene kun udstedes fysisk af Midttrafik (in-house og/eller via Kundecenteret), så man kan bevare en stram kontrol.

Skolekortet håndteres via Rejsekort A/S' system, men udstedes via ekstern leverandør, og bliver tilsendt til kunden. Det anbefales, at nuværende proces og udstedelse fastholdes, da den fungerer tilfredsstillende.

Stationære billetautomater (Aarhus)

Som følge af lav omsætning nedlægges de stationære billetautomater i Aarhus. Det er muligt at anvende rejsekortautomater, de såkaldte RVM'er, på Letbanestationerne. Ved rejsekortautomaterne kan kunden se sine seneste rejser, tanke op, checke ind og ud, ændre midlertidig kundetype, foretage gruppe check ind samt købe enkeltbilletter.

Aarhus bybussers, Letbanens - og Lemvigbanens billetautomater

Alle nuværende billetteringssystemer fastholdes, således at lejlighedsvis kunder fortsat kan købe en billet ved chaufføren eller ved en billetautomat i bussen eller toget, som det er tilfældet i Aarhus' bybusser, Letbanen og Lemvigbanen.

Det vil sige, at Midttrafik – på trods af mere selvbetjening – fortsat tilbyder kunder at betale med kontanter. På den måde vil det i alle tilfælde være muligt for kunden at finde en betalingsløsning.

Direktøren indstiller,

at følgende ændringer i forbindelse med salgsstrategien træder i kraft ved Takst Vest:

- Midttrafiks salgsstrategi koncentrerer sig om salg via digitale platforme i form af Midttrafik App og rejsekort
- Pap-periodekortet og salgsstederne i Aarhus bevares i et år
- Administrationen nedlægger pap-periodekortet uden for Aarhus, etablerer salgssteder i byerne Randers, Herning, Horsens, Silkeborg, Holstebro og Viborg og opsiger øvrige salgssteder, undtagen i Aarhus.
- Midttrafik indfører to nye rejsekortprodukter (Pendlerkort og pendler kombi)
- Midttrafik bistår kommuner, som ønsker at tilbyde pensionistkort via borgerservice eller et allerede etableret salgssted
- Websalgplatformen, Kortsalg.midttrafik.dk, lukkes ned
- Midttrafikbestilling.dk (grupperejser) bibeholder pladsbookingen, og indfører Rejsekort Erhverv
- Det undersøges, om Ungdomskortet kan flyttes til Midttrafik App og eventuelt rejsekort
- Administrationen nedlægger Erhvervskortet
- Administrationen undersøger mulighed for at udvikle en salgsstedsløsning til pensionistkort og Frikortet
- Skolekortet fastholdes
- Alle nuværende billetteringssystemer i busser samt selvbilletteringssystemer i Aarhus' bybusser, på Letbanen og i Lemvigbanen fastholdes.

Bilag

- Bilag 0 - Samlet analyse og anbefalinger_med rettelser
- Bilag 1 - Omsætning på salgskanaler
- Bilag 2 - Salgssteder tom. medio oktober 2017
- Bilag 3 - Oversigt over byer med-uden bybusområde
- Bilag 4 - Kunder og salgskanaler
- Bilag 5 - EY rapport 10. feb. 2017
- Bilag 6 - Omsætning App-periodekort
- Bilag 7 - Oversigt over besparelser og udgifter
- Bilag 8 - Dagsordenspunkter om Takst Vest

1-16-0-3-17

3. Midttrafiks salgsstrategi

Direktøren indstiller,

at følgende ændringer i forbindelse med salgsstrategien træder i kraft ved Takst Vest:

- Midttrafiks salgsstrategi koncentrerer sig om salg via digitale platforme i form af Midttrafik App og rejsekort
- Pap-periodekortet og salgsstederne i Aarhus bevares i et år
- Administrationen nedlægger pap-periodekortet uden for Aarhus, etablerer salgssteder i byerne Randers, Herning, Horsens, Silkeborg, Holstebro og Viborg og opsiger øvrige salgssteder, undtagen i Aarhus
- Midttrafik indfører to nye rejsekortprodukter (Pendlerkort og pendler kombi)
- Midttrafik bistår kommuner, som ønsker at tilbyde pensionistkort via borgerservice eller et allerede etableret salgssted
- Websalgplatformen, Kortsalg.midttrafik.dk, lukkes ned
- Midttrafikbestilling.dk (grupperejser) bibeholder pladsbookingen, og indfører Rejsekort Erhverv
- Det undersøges, om Ungdomskortet kan flyttes til Midttrafik App og eventuelt rejsekort
- Administrationen nedlægger Erhvervskortet
- Administrationen undersøger mulighed for at udvikle en salgsstedsløsning til pensionistkort og Frikortet
- Skolekortet fastholdes
- Alle nuværende billetteringssystemer i busser samt selvbilletteringssystemer i Aarhus' bybusser, på Letbanen og i Lemvigbanen fastholdes

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget med nogle ændringer samt supplerende beslutninger:

Følgende ændringer i forbindelse med salgsstrategien træder i kraft ved Takst Vest:

- Midttrafiks salgsstrategi koncentrerer sig om salg via digitale platforme i form af Midttrafik App og rejsekort
- Pap-periodekortet og salgsstederne i Aarhus bevares i et år
- Administrationen nedlægger pap-periodekortet uden for Aarhus, etablerer vejledningssteder i byerne Randers, Herning, Horsens, Silkeborg, Holstebro og Viborg, så fremt kommunerne i de pågældende byer ønsker det og opsiger øvrige salgssteder, undtagen i Aarhus
- Midttrafik vejleder i to nye rejsekortprodukter (Pendlerkort og pendler kombi)
- Midttrafik bistår kommuner, som ønsker at tilbyde pensionistkort
- Websalgplatformen, Kortsalg.midttrafik.dk, lukkes ned

-
- Midttrafikbestilling.dk (grupperejser) bibeholder pladsbookingen, og indfører Rejsekort Erhverv
  - Det undersøges, om Ungdomskortet kan flyttes til Midttrafik App og eventuelt rejsekort
  - Administrationen nedlægger Erhvervskortet
  - Administrationen undersøger mulighed for at udvikle en salgsstedsløsning til pensionistkort og Frikortet
  - Skolekortet fastholdes
  - Alle nuværende billetteringssystemer i busser samt selvbilletteringssystemer i Aarhus' bybusser, på Letbanen og i Lemvigbanen fastholdes

Derudover vedtog bestyrelsen følgende:

- Der optages en dialog med kommunerne uden for bybusområderne med henblik på at etablere et midlertidigt vejledningssted igennem borgerservice eller på anden vis i forhold til at give kunderne vejledning i overgangen til app eller rejsekort
- Samtidig skal der være en synliggørelse i Aarhus-området, som vedrører, hvordan man sikrer flytningen af kunder over på digitale produkter/app eller rejsekort
- Derudover optages en dialog med Midtjyske Jernbaner om, hvordan man sikrer salgsproblematikken i forhold til de salgssteder, hvor jernbanen kører eller kommer til at køre

Bilag

- Bilag 0 - Samlet analyse og anbefalinger_med rettelser
- Bilag 1 - Omsætning på salgskanaler
- Bilag 2 - Salgssteder tom. medio oktober 2017
- Bilag 3 - Oversigt over byer med-uden bybusområde
- Bilag 4 - Kunder og salgskanaler
- Bilag 5 - EY rapport 10. feb. 2017
- Bilag 6 - Omsætning App-periodekort
- Bilag 7 - Oversigt over besparelser og udgifter
- Bilag 8 - Dagsordenspunkter om Takst Vest

Trafikskaberne om administrativ struktur

Sundhedsudspillet præsenteret d. 16.1.2019 foreslår en nedlæggelse af regionerne. Udspillet om **Hovedstadens Offentlige Transport** fra d. 21.1.2019 vil etablere én samlet transportorganisation for hovedstadsområdet 34 kommuner. Trafikskaberne, der er ejet af kommuner og regioner, ser en række spørgsmål, uafklarede forhold og udfordringer ved de to udspil, som vi opfordrer til indgår i det videre arbejde mhp. også fremadrettet at sikre bedst mulig lokal og regional kollektiv trafikbetjening.

Økonomi og styringsmodeller

Der tegner sig lige nu et billede af, at:

- Trafikskabernes bestyrelser fremadrettet skal beslutte og planlægge regionale ruter.
- Trafikskaberne får ret til at opkræve midler hos kommuner mhp. at sikre, at der fortsat er midler til regional kollektiv bustrafik.
- Der sker for regionale/mellemkommunale ruter en ændring af princippet om, at det er bestilleren af trafikken, der betaler for trafikken.

Hvordan sikres, det at:

- Trafikskaberne beslutter regionale net for både de tyndt og de tæt befolkede egne i trafikskabernes områder?
- De regionale net ikke besluttet på bekostning af lokale (kommunalt besluttede) busruter?

Regionale/mellemkommunale linjer: Der er lagt op til, at midler, som regionerne tidligere har anvendt på kollektiv transport, overgår til kommunerne. De svenske erfaringer viser, at der er en tydelig sammenhæng mellem hvor meget vækst der er i den kollektive trafik, og hvor mange penge der bruges på at varetage opgaven. Hvordan vil transportministeren sikre, at:

- Alle midler, der bruges i regionerne i dag på trafikopgaver – både udvikling, planlægning og drift – overføres til kommunerne?
- Der er nok penge i kommunerne til at fastholde og udvikle den kollektive trafik?
- Midlerne bruges på kollektiv trafik? Vil der fortsat være en form for øremærkning af midler, der tildeles via bloktilskud, som det kendes fra regionernes udviklingsramme, der jo ikke kan bruges til sundhedsområdet?

Bloktilskud: Det er trafikskabernes forståelse, at midler som regionerne i dag på landsplan bruger på regional bustrafik vil blive fordelt til kommunerne efter indbyggertal. Med en sådan fordeling vil der være kommuner, der får flere midler end de har udgifter til regionale ruter – og vice versa. Der forekommer pt. ikke at være svar på håndtering af byrdemæssige konsekvenser, men der er planlagt en proces herfor.

Patientbefordring:

Vil den siddende patienttransport fortsat kunne udbydes og planlægges af trafikskaberne? I en række trafikskaber varetages opgaven i dag for regionerne af trafikskaberne. Patientbefordring udgør en stor del af den samlede flextrafikørsel (handicapørsel, institutionsørsel, Flextur mv). Den regionale patientbefordring bidrager til, at kommunerne samlet får kørslen billigere, da den samlede trafik – uanset om den er kommunal eller regional – kan planlægges og udbydes mere effektivt. Der har været store kvalitets- og effektivitetsgevinster for regionerne ved at lade trafikskaberne drifte regionens siddende patientbefordring sammen med de kommunale flextrafikordninger. Eksempelvis har Region Syddanmark sparet ca. 30 mio. kr. pr år. Der opfordres til, at den siddende patienttransport fortsat kan udbydes og planlægges af trafikskaberne.

Letbaner:

Hvad bliver ejerskabet og finansieringen af Aarhus letbane, hvis regionen ikke længere er ejer? Region Midtjylland ejer og bidrager driftsmæssigt med 50 % til driften af letbanen, der også omfatter kørsel til Odder og Nord- og Syddjurs kommuner.

Lokalbanernes økonomi:

- Hvordan sikres finansieringen af lokalbanernes fortsatte reinvesteringsbehov til bl.a. vedligehold? Regionerne modtager i dag et investeringstilskud til lokalbanerne til brug for løbende vedligeholdelse og investering i banen.
- Ejerskabet af lokalbanerne skal være kommunalt, men de nuværende driftsmidler tilgår trafikskaberne. Hvordan tænkes det håndteret i praksis?
- Hvad sker der med trafikskabernes ejerandele af privatbanerne? Sydtrafik ejer i dag 62% af Vestbanen. NT 89% af Nordjyske Jernbaner. Og Movia ejer 76% af Lokaltog A/S.
- Region Syddanmark står som garant for de lån der er optaget i Vestbanen A/S – hvilket Region Sjælland og Region Hovedstaden ligeledes gør for Lokaltog A/S. Hvem skal stå som garant fremover?
- Hvad forventes at ske med Region Nordjyllands kontrakt med staten vedr. regionaltogetsbetjeningen samt Region Sjællands aftale vedr. Roskilde-Køge fra december 2019?

HOT:

- Sjælland er ét stort arbejdsmarked og pendlingsområde. 56.000 pendlere fra disse 11 kommuner vil skulle pendle ind og ud af HOT hver eneste dag. De har også krav på sammenhæng. De 11 kommuner, som ikke bliver en del af HOT, vil skulle starte et helt nyt trafikskab fra bunden. Et samarbejde de i dag allerede har i form af Movia og DOT. Hvorfor skal 11 kommuner etablere et nyt trafikskab?
- Hvad kan HOT beslutte om S-togs køreplaner, når staten indgår kontrakten med DSB, mens HOT skal følge op på kontrakten?

Undersøgelse af patienternes tilfredshed med den siddende patientbefordring

Midttrafik og Præhospitalet – 2018

Undersøgelse af patienternes tilfredshed med den siddende patientbefordring Midttrafik og Præhospitalet – 2018

DEFACTUM, Koncern Kvalitet, Region Midtjylland, 2018

Version: 1.1

Versionsdato: 4. januar 2019

Udgivet af: DEFACTUM, Koncern Kvalitet, januar, 2019

Foto: Præhospitalet og Midttrafik

Udover denne rapport, er der lavet en kommentarsamling og en tabelsamling med resultater fra undersøgelsen. Der er lavet en tilsvarende undersøgelse blandt hospitalsafsnit, der benytter den siddende patientbefordring.

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.

For yderligere oplysninger rettes henvendelse til:

Peder Hau Lyng, Analysekonsulent
DEFACTUM
Data og Dokumentation
Olof Palmes Allé 15
8200 Aarhus N

Tlf. 78 41 40 36

E-mail: Peder.Lyng@stab.rm.dk

www.defactum.dk

Indholdsfortegnelse

Resume	1
Introduktion til den siddende patientbefordring	3
Dataindsamling	5
Svarpersonernes baggrundskarakteristika.....	6
Tilfredshed alt i alt	12
Tilfredshed alt i alt fordelt på baggrundsvariable.....	13
Uddybende spørgsmål	17

Resume

Denne rapport præsenterer resultaterne fra en spørgeskemaundersøgelse blandt patienter, som har brugt Præhospitalet og Midttrafiks siddende patientbefordring. Undersøgelsen er planlagt i et samarbejde mellem Præhospitalet i Region Midtjylland, Midttrafik og DEFACTUM, Koncern Kvalitet i Region Midtjylland. Sidstnævnte har stået for den praktiske gennemførelse.

Der er sendt spørgeskemaer til 913 patienter, som forud har tilkendegivet overfor Præhospitalet, at de gerne ville deltage i undersøgelsen. Tre patienter er frafaldet. 629 patienter har svaret ved at tilbagesende spørgeskemaet eller udfylde det på web. De patienter, der ikke svarede på spørgeskemaet, er blevet ringet op af interviewere fra DEFACTUM. 112 patienter har besvaret gennem telefoninterview. Det betyder, at der i alt er 741 besvarelser og en svarprocent på 81.

Undersøgelsen er delvist en gentagelse af en tilsvarende undersøgelse, som blev gennemført i 2015 og i 2010. En forskel er, at denne undersøgelse indeholder dialysepatienter (der er en stor gruppe brugere af den siddende patientbefordring). De to tidligere undersøgelser indeholdt ikke dialysepatienter.

Blandt svarpersonerne i undersøgelsen er der en overvægt af kvinder, af personer over 70 år, af personer, der ikke får servicerejser (se faktaboks side 3), af patienter som er kørt til Aarhus Universitetshospital, af personer der selv bestiller patienttransport og af patienter, som ikke er dialysepatienter. Svarpersonerne fordeler sig jævnt, hvis der ses på baggrundsplysninger om, hvor langt de er blevet kørt mellem eget hjem og afdeling, hvor ofte de anvender patienttransport og hvilken type afdeling, de er kørt til.

Svarpersonerne er blevet spurgt, hvor tilfredse de alt i alt er med patientbefordringen. 51 % svarer, at de er meget tilfredse, og 45 % svarer, at de er tilfredse. Samlet set er der altså 96 % af svarpersonerne, der i en eller anden grad er tilfredse med patientbefordringen. I målingen fra 2015, svarede 99 %, at de enten var meget tilfredse eller tilfredse.

Hvis man opdeler svarpersonerne efter deres baggrundskarakteristika er der ikke de store forskelle på den samlede tilfredshed. Dog er der en tendens til lidt større tilfredshed blandt svarpersoner der anvender befordring 1 gang om ugen eller mindre, blandt svarpersoner som er over 60 år, blandt svarpersoner som ikke har prøvet at rykke efter en forsinket bil og blandt svarpersoner som ikke er dialysepatienter.

I forhold til 2015 er der sket et fald i tilfredsheden, for patienter som bruger befordringen flere gange om ugen, for patienter der er under 60 år og for patienter som har prøvet at rykke efter forsinket bil.

Undersøgelsen viser, at der også er meget stor tilfredshed med enkeltaspekter af patientbefordringen. Således er der over 90 % af svarpersonerne, der er meget tilfredse eller tilfredse, når der spørges ind til den information, de modtager om patientbefordringen fra hospitalsafdelingerne (per brev eller gennem personalet).

Der er også over 90 %, der er tilfredse med den service de modtager, når de telefonisk er i kontakt Kørselskontoret. Det gælder ventetid samt medarbejdernes venlighed og vejledning ved bestilling.

93 % er tilfredse med medarbejdernes venlighed, når patienter har oplevet at rykke efter en forsinket bil (til gengæld er 86 % tilfredse med ventetiden i telefonen, når de ringer og rykke efter bil). 35 % af patienterne har prøvet at rykke efter en forsinket bil.

Tilfredsheden er udbredt, når der spørges til chaufførens ageren, bilerne i patientbefordringen og fastspænding under kørsel. Over 92 % er tilfredse på disse spørgsmål, undtagen et spørgsmål om chaufførens information om eventuel omvejskørsel, hvor 86 % er tilfredse.

22 % af svarpersonerne kender til hjemmesiden berfordringen.rm.dk. Af dem er 94 % tilfredse med hjemmesiden.

Mere end 90 % af patienterne er også tilfredse med afhentningstidspunkterne som gives ved bestilling og overholdelsen af disse.

Tilfredsheden er lavest når der spørges til ventetider. Således er "kun" 89 % tilfredse med ventetiden fra ankomst på hospital til behandling. Når der spørges til ventetiden efter behandlingen er det 73 %, der er tilfredse.

Resultaterne af denne undersøgelse er sammenlignet med resultaterne fra 2015, ved at så på andelen af patienter, som i en eller anden grad er tilfredse ved de enkelte spørgsmål. Sammenligningen viser, at der ikke er sket de store ændringer i patienternes oplevelse. På langt de fleste spørgsmål er resultatet i 2018 under fem procentpoint forskellig fra resultatet i 2015. Der er tre steder, hvor ændringerne er større end dette. Ved spørgsmålet om chaufførernes information om eventuel omvejskørsel er tilbagegangen på seks procentpoint. På spørgsmålet om bilens indretning og komfort og på spørgsmålet om ventetid efter behandling til afhentning er der en tilbagegang på fem procentpoint. Det skal nævnes at tilbagegangen er en lille smule mindre, hvis der kun ses på de svarpersoner i denne undersøgelse, som ikke er dialysepatienter (disse var, som nævnt, ikke var med i 2015).

Introduktion til den siddende patientbefordring

Den siddende patientbefordring i Region Midtjylland er en transportordning, som nogle patienter gratis kan gøre brug af, når de skal til og fra behandling på regionens hospitaler. Patienter bliver kørt i taxier, mini-busser og lignende køretøjer mellem deres hjem og hospitalerne. I mange tilfælde kører flere patienter i samme bil. I 2018 blev patienter kørt med siddende patientbefordring 422.000 gange.

Ikke alle patienter har ret til befordring. Patienterne skal visiteres til kørsel efter de regler, som Sundhedsministeren og Regionsrådet har fastsat. Det er kun patienter, der ikke selv er i stand til at transportere sig til og fra hospitalet, der er berettiget til gratis befordring. Herudover skal patienten enten være pensionist, have over 50 km til hospitalet eller være i et ambulansforløb på et hospital efter en indlæggelse.

Hvis en patient (som ikke er dialysepatient) i Region Midtjylland ønsker siddende befordring, skal vedkommende altid visiteres af Præhospitalets kørselskontor. Det foregår ved, at patienten ringer til kørselskontoret, hvor personalet udspørger patienten for at finde ud af, om de lever op til visitationsreglerne.

I Region Midtjylland har Regionsrådet vedtaget, at dialysepatienter har fri patientbefordring. I modsætning til andre patientgrupper skal de derfor ikke visiteres til kørsel af Kørselskontoret. Deres patienttransport bestilles af dialyseafdelingerne. For at finde deltagere til tilfredshedsundersøgelsen har Præhospitalet derfor bedt dialyseafdelingerne indhente samtykke til deltagelse i undersøgelsen hos deres patienter, når de har været i behandling på afdelingen.

Kørslerne hjem fra hospitalet bestilles typisk af hospitalspersonalet. De fleste medarbejdere på hospitalerne benytter IT-modulet "Turbestilling" til dette, men de har også mulighed for at ringe til Kørselskontoret og bestille turen.

Når køreturen er bestilt, er det Midttrafik, der har ansvaret for at planlægge og udføre kørslerne som en del af trafikselskabets Flextrafik-ordning. Midttrafik har aftaler med private vognmænd og taxiselskaber, og det er deres chauffører og biler, der i sidste ende kører patienterne.

Patienter, der kører med siddende patientbefordring, oplever af og til at vente på biler, og at deres køretur bliver forlænget, fordi flere patienter skal køre sammen.

Regionsrådet har fastsat servicemål, der sætter rammerne for, hvad patienterne må forvente, når de benytter sig af patientbefordring:

- I løbet af et år må maksimalt 95 % af patienterne vente 60 minutter i forhold til det ønskede tidspunkt for afhentning. For dialysepatienter er servicemålet skærpet til 30 minutter.
- Patienter, der kører sammen med andre og derfor kører omveje, må maksimalt køre 100 procent længere end den hurtigste rute mellem hospitalet og patientens hjem. Ture under 20 minutter må dog maksimalt blive forlænget med 20 minutter.

Præhospitalet og Midttrafik har også fastlagt servicemål for deres telefonbetjening af patienterne:

- I løbet af et år må opkald til Præhospitalets kørselskontor i gennemsnit besvares inden for 120 sekunder.
- Ved opkald til Midttrafik om forsinket eller udebleven bil skal 70 % af opkaldene besvares inden for 60 sekunder.

Præhospitalet og Midttrafik har et tæt samarbejde om driften af den siddende patientbefordring. Denne undersøgelse af tilfredsheden med den siddende patientbefordring giver et vigtigt vidensgrundlag for at kunne drive og udvikle patientbefordringen. I denne tilfredshedsundersøgelse er der både fokuseret på tilfredsheden blandt patienter og hospitalspersonale. Den siddende patientbefordring er til for patienterne, og hospitalerne er vigtige samarbejdspartnere for Præhospitalet og Midttrafik.

Centrale begreber, der bruges i undersøgelsen:

Præhospitalet betyder "før hospital". Præhospitalet står for ambulancer, akutlægeheliokoptere, akutlægebiler, akutbiler samt liggende, hvilende og siddende patienttransport i Region Midtjylland.

Kørselskontoret er den afdeling i Præhospitalet, der visiterer patienter til siddende patientbefordring og bestiller en stor del af patienternes kørsler.

Midttrafik er et regionalt trafikselskab, der ud over den regionale busdrift i Region Midtjylland har ansvaret for regionens og kommunernes Flextrafik-ordninger. Midttrafik er Præhospitalets leverandør af siddende patientbefordring.

Turbestilling er et online IT-modul, som hospitalspersonale bruger til bestilling af siddende patientbefordring.

På **Servicerejser** følger chaufføren patienten fra bilen og helt ind på hospitalsafdelingen. Tilbuddet er kun for de patienter, der ikke er i stand til at komme frem til afdelingen på egen hånd.

Dataindsamling

Denne rapport præsenterer resultaterne fra en spørgeskemaundersøgelse blandt patienter, som har brugt Midttrafiks siddende patientbefordring.

Undersøgelsen er udført i et samarbejde mellem Præhospitalet i Region Midtjylland, Midttrafik og DEFACTUM, Koncern Kvalitet i Region Midtjylland.

I forbindelse med at patienter i perioden op til undersøgelsen har bestilt siddende befordring, er de blevet spurgt, om de ville deltage i undersøgelsen. 913 patienter, ville gerne deltage, og blev registreret med brugbare kontakt- og rejsedata og var dermed udtrukket til at modtage et spørgeskema.

130 af de udtrukne patienter er dialysepatienter. Dialysepatienter bestiller transport på hospitalsafsnittene i forbindelse med deres behandling. Derfor var det medarbejderne på hospitalsafsnittene, der spurgte dialysepatienter om de ville deltage i undersøgelsen. De 130 dialysepatienter betyder, at andelen af dialysepatienter i undersøgelsen svarer til lidt under den andel, som disse patienter udgør af de samlede kørsler i den siddende patientbefordring. De enkelte dialyseafsnit blev bedt om at få samtykke fra det antal patienter, der svarer til den andel afsnittes patienter udgør af de samlede dialysepatienter, som gør brug af den siddende patientbefordring.

De resterende 783 patienter, som modtog et skema, har bestilt kørsel ved at henvende sig til Præhospitalets kørselskontor. I den forbindelse spurgte medarbejdere på kørselskontoret, om patienterne ville deltage i undersøgelsen.

DEFACTUM printede og udsendte spørgeskemaerne på papir. Spørgeskemaerne blev udsendt mandag den 8. oktober 2018. Patienterne blev oplyst om tre forskellige måder, de kunne afgive svar. For de første kunne de udfylde papirspørgeskemaet, og sende det retur til DEFACTUM i en vedlagt svarkuvert. For det andet kunne de udfylde skemaet på web. Den tredje mulighed var, at de kunne vente et par uger, hvorefter en interviewer fra DEFACTUM ville ringe de patienter op, som endnu ikke havde svaret ved hjælp af de to første muligheder. DEFACTUM forsøgte minimum fem gange at få telefonisk kontakt med de patienter, som ikke havde svaret.

Tre patienter er taget ud af undersøgelsen. Én fordi vedkommende ringede til DEFACTUM, og bad om at blive undtaget. De to andre var døde mellem afgivelse af samtykket og udsendelsen af skemaerne. Dermed er der 910 patienter i undersøgelsen. Af de 910 er der 741, som har besvaret spørgeskemaet. Dette giver en svarprocent på 81.

Af de 741 besvarelser er 629 (85 %) indkommet ved at patienten har udfyldt skemaet på papir eller på web. De resterende 112 (15 %) besvarelser er afgivet ved gennem telefoninterview.

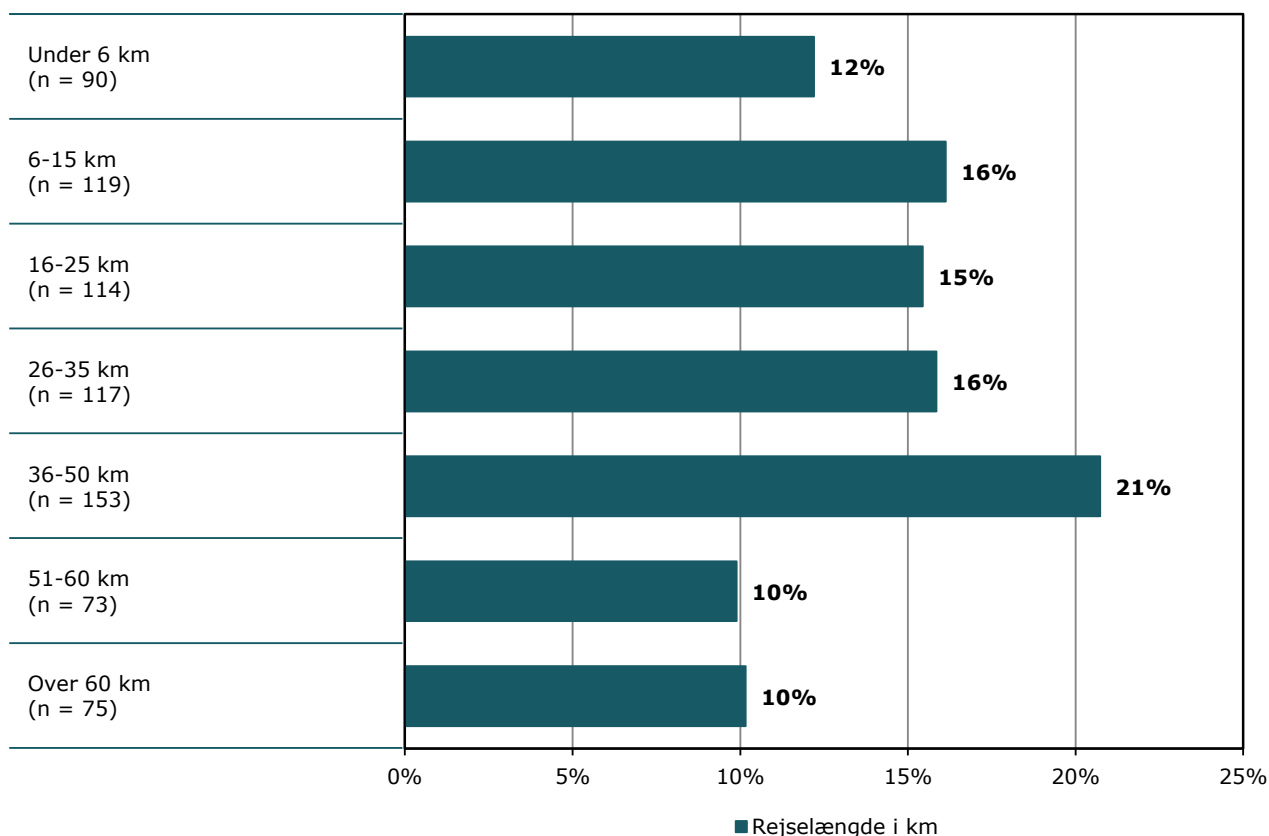
Der er blevet gennemført en lignende undersøgelse i 2015, hvor 730 patienter svarede (her var svarprocenten på 89,5). Derudover blev der også gennemført en evaluering af den siddende patientbefordring i 2010, hvor 537 patienter deltog, og svarprocenten var på 68. Undersøgelsen i 2015 blev også gennemført af DEFACTUM (der dengang hed Folkesundhed og Kvalitetsudvikling), og 2010-undersøgelsen blev udført af Rambøll Management Consulting.

Svarpersonernes baggrundskarakteristika

I dette afsnit bliver svarpersonerne beskrevet i en række figurer. Den første figur viser, hvor lang afstand patienten har fra sit hjem til hospitalsafdelingen. Oplysningerne er hentet i Midttrafik og Præhospitalets system for håndtering af kørsler, der kaldes "Planetsystemet". For patienter, som ikke er dialysepatienter, er de oplysninger fra Planetsystemet, der anvendes i denne rapport, for den kørsel, som patienten bestilte på Kørselskontoret, da patienten sagde ja til at deltage i undersøgelsen. Dermed er tallene i figur 1 udtryk for den afstand, patienten kørte på den tur, som vedkommende bestilte samtidig med, at vedkommende sagde ja til at deltage i undersøgelsen. Nogle patienter har dog haft flere kørsler til forskellige afdelinger med patientbefordringen, og har dermed oplevet at blive transporteret over forskellige afstande. Dermed er oplysningerne fra Planetsystemet ikke repræsentativ for alle patienternes oplevelser. For dialysepatienter er der blot trukket oplysninger på baggrund af en tilfældig tur. Men da de kører den samme tur hver gang (fra eget hjem til dialyseafdeling og tilbage), vil oplysningerne i Planetsystemet være det samme for alle turene på en dialysepatient.

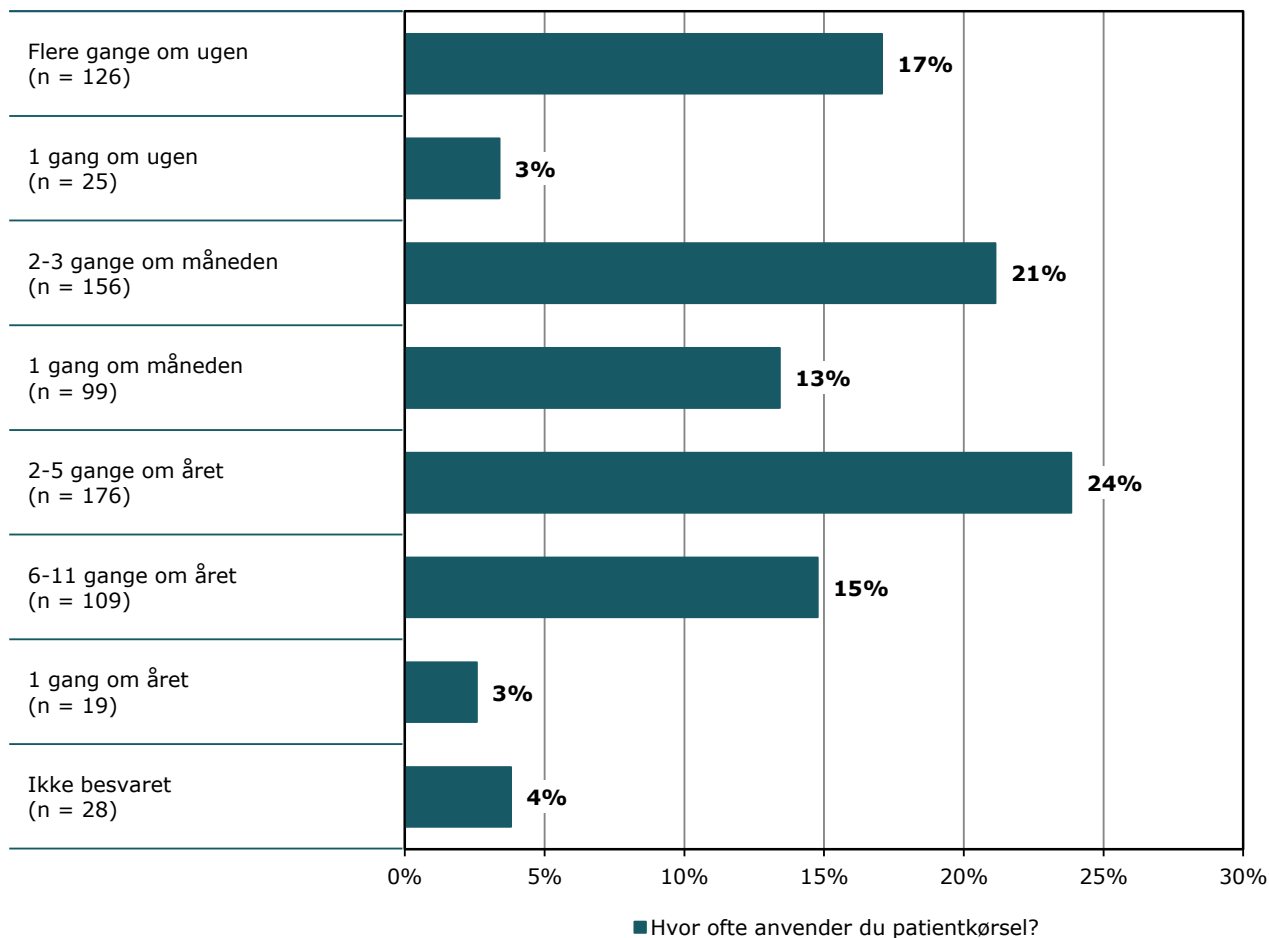
Søjlerne i figuren viser, hvor stor en andel af svarpersonerne, der hører til i et afstandsinterval. Under hvert interval er der en parentes, der angiver det præcise antal patienter, der er i intervallet.

Figur 1. Afstand for svarpersoner

Figur 1 viser, at cirka en femtedel (21 %) af svarpersonerne bliver kørt mellem 36 og 50 kilometer. De øvrige svarpersoner er jævnt fordelt på de resterende intervaller, idet der er mellem 10 og 16 % i hver.

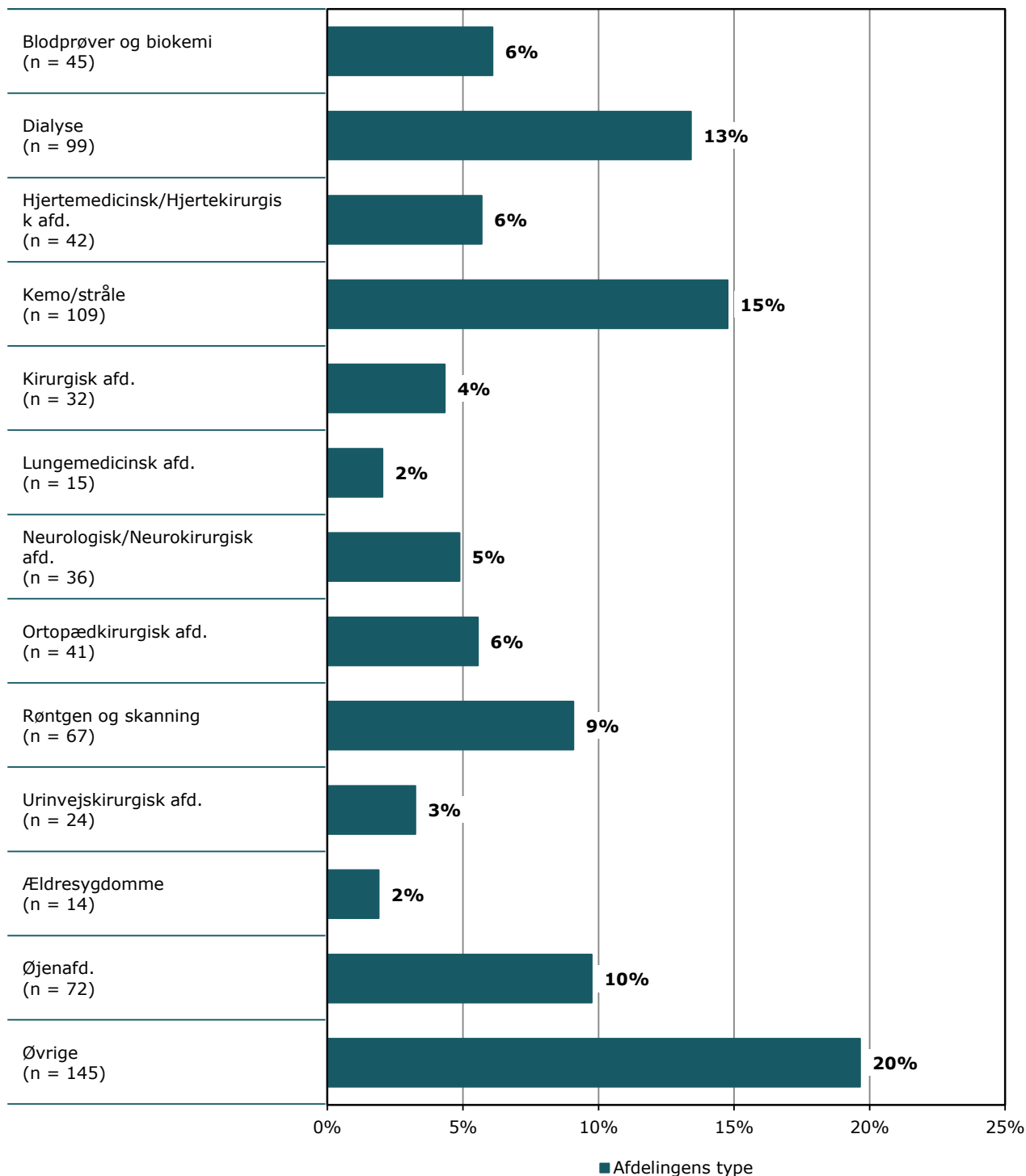
Figur 2. Hvor ofte anvender svarpersonerne patientbefordring?

Svarpersonerne blev spurgt, hvor ofte de anvender patientbefordring. Figur 2 viser deres svar. Det fremgår, at 41 % anvender kørslen enten "Flere gange om ugen" (17 %), "1 gang om ugen" (3 %) eller "2-3 gange om måneden" (21 %). Der er 13 %, som anvender kørslen "1 gang om måneden" og hele 24 %, som anvender den "2-5 gange om året". 15 % befordres "6-11 gange om året". 3 % bliver befordret af Midttrafik "1 gang om året", og 4 % har ikke besvaret spørgsmålet.

Figur 3. Hvilken type afdeling er svarpersonerne kørt til?

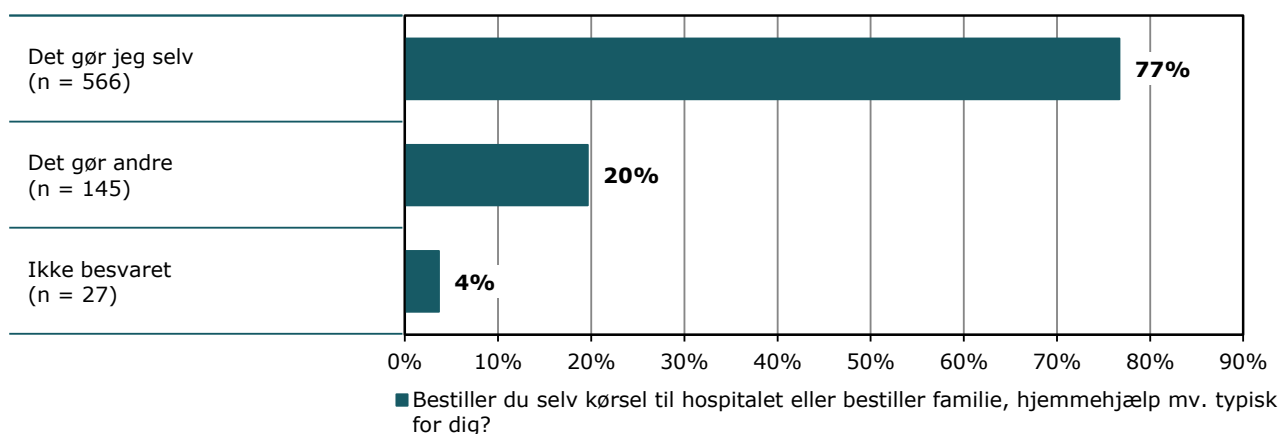

Figur 3 viser, hvilken typer afdeling patienterne er blevet kørt til. Igen er det værd at bemærke, at oplysningerne stammer fra Planetsystemet, og at der dermed er tale om type af afdeling ved den kørsel, der blev bestilt samtidig med, at patienten indvilgede i at deltage i undersøgelsen (for ikke dialysepatienter). For dialysepatienter, er oplysningerne blot trukket på en af flere identiske kørsler. Det er værd at bemærke, at figuren viser, at der er 99 dialysepatienter, svarende til 13 % af svarpersonerne. Dette er en gruppe, som ofte kører med

den siddende patientbefordringen, og så er det en gruppe, som ikke var med i undersøgelserne i 2015 og 2010.

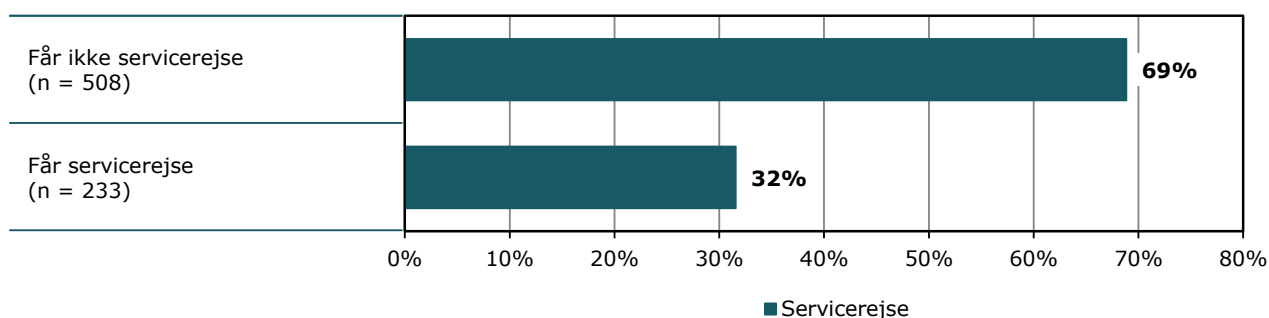
Figuren viser også, at der er relativt mange af svarpersonerne, som bliver kørt til opsamlingskategorien "Øvrige", idet denne gruppe udgør 20 %. 15 % køres til kemo-/strålebehandling og 10 % er til øjenafdelinger. De resterende kategorier har under 10 % af patienterne, som har svaret i undersøgelsen.

Figur 4. Hvem bestiller svarpersonernes patientbefordring?

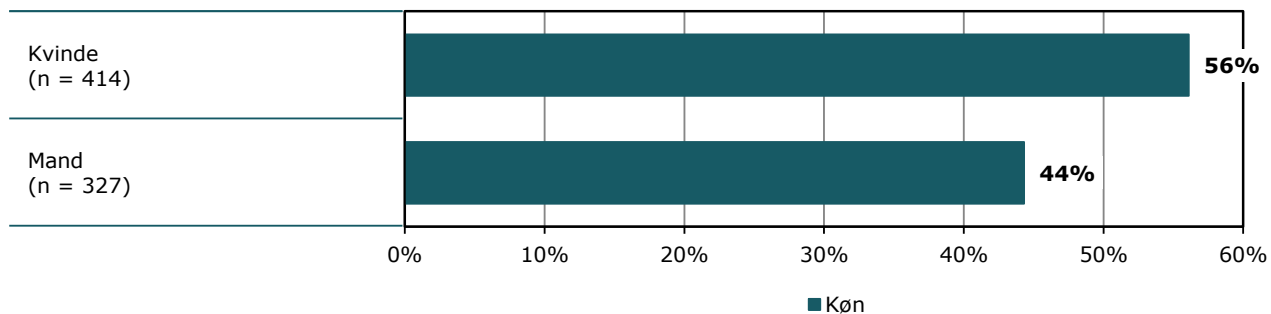
Patienterne er blevet spurgt: "Bestiller du selv kørsel til hospitalet eller bestiller familie, hjemmehjælp mv. typisk for dig?". Figur 4 viser, at 77 % (566) af svarpersonerne selv bestiller, og 20 % (145) får bestilt kørsel af andre. 4 % (27) har ikke svaret på spørgsmålet, hvilket formentligt skyldes, at de jævnligt både selv bestiller, og får andre til det.

Figur 5. Får svarpersonerne en servicerejse?

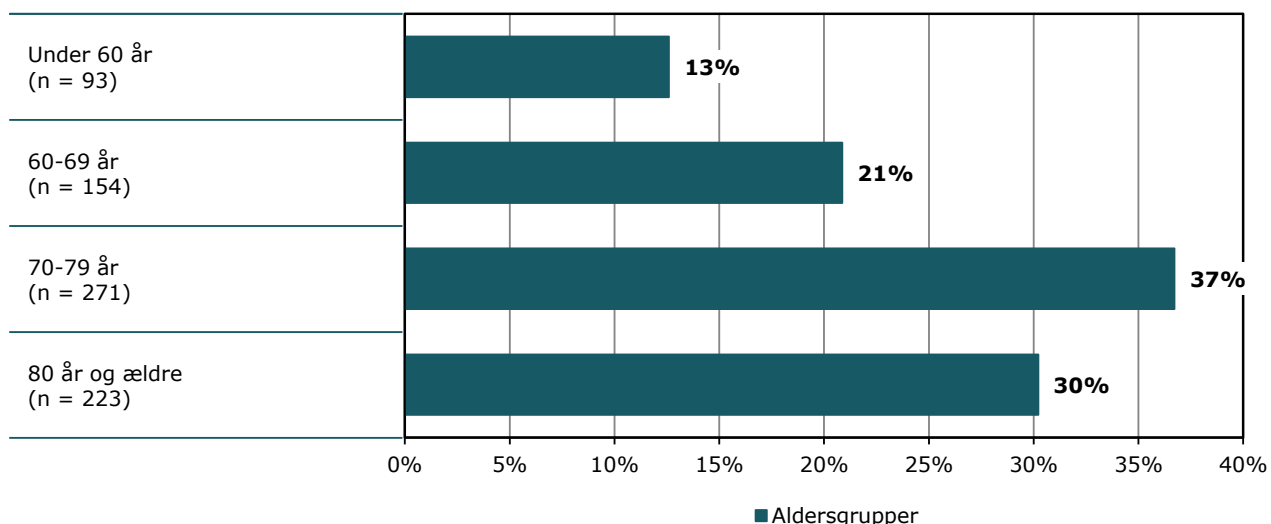
Det fremgår af Planetsystemet, om en patient får bevilget servicerejser. Figur 5 viser, at 69 % af svarpersonerne ikke får tilkendt en servicerejse, og at 32 % gør. Igen skal det bemærkes, at data trukket fra Planetsystemet kun giver oplysninger om én bestemt rejse. Det er bemærkelsesværdigt, at fordelingen af patienter med servicerejse ser sådan ud i spørgeskemadataene, da det adskiller sig fra forholdene i den generelle patientgruppe, som bruger den siddende patientbefordring. Således var cirka 58 % af alle i 2018 en servicerejse. Patienter med servicerejser er således underrepræsenteret i undersøgelsen.

Figur 6. Svarpersonernes køn

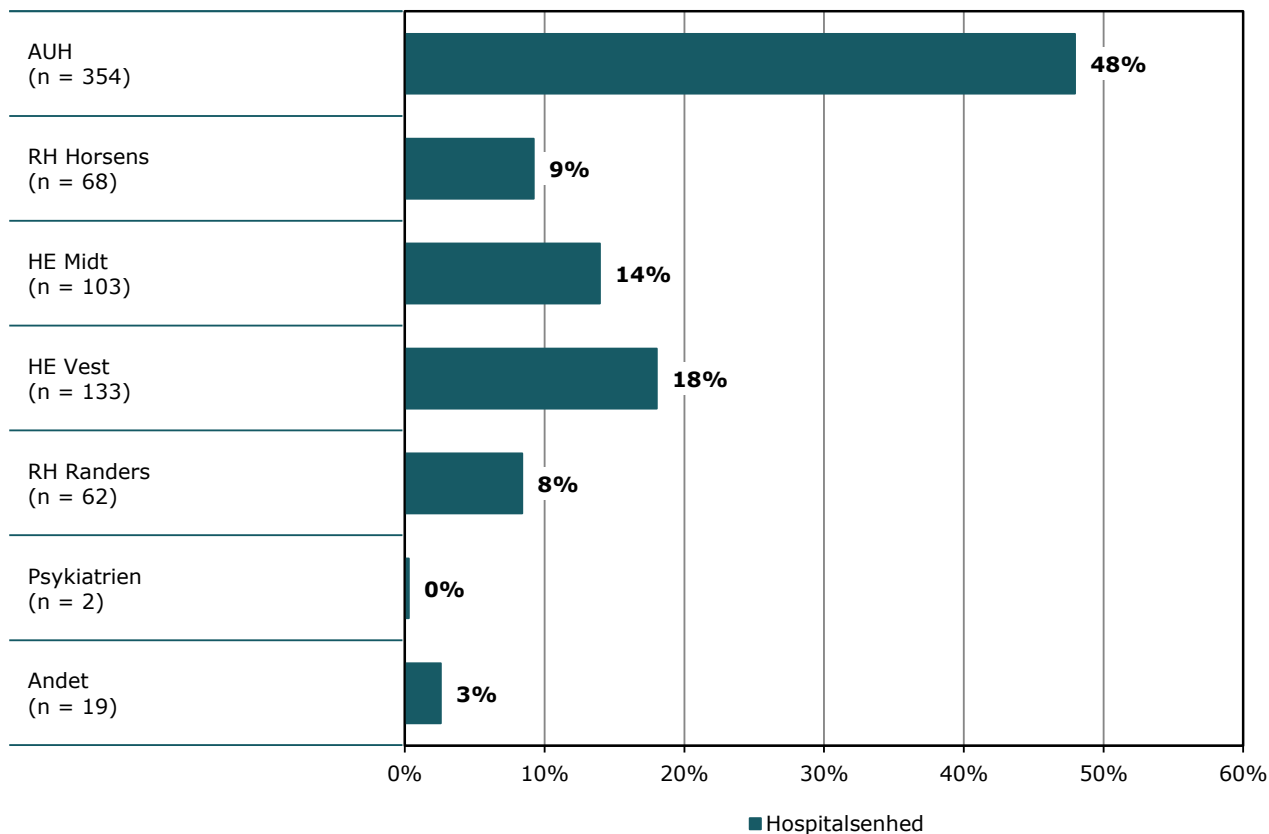
Figur 6 viser, at 56 % af svarpersonerne er kvinder, og at 44 % er mænd. Oplysningerne kommer fra Planetsystemet.

Figur 7. Svarpersonernes alder

Det ses i figur 7, at 67 % af svarpersonerne er over 70 år (37 % er mellem 70 og 79 år, og 30 % er 80 år eller ældre). 21 % er mellem 60 og 69 år, og kun 12 % er under 60 år. Svarpersonernes alder er også trukket fra Planetsystemet.

Figur 8. Hospitalsenhed svarpersonerne er blevet kørt til

Planetsystemet indeholder oplysninger om, hvilken hospitalsenhed patienterne er kørt til på den tur, de bestilte samtidig med, at de indvilgede i at deltage i undersøgelsen (for dialysepatienter er blot tale om deres dialyseafdeling). Figur 8 viser at hele 48 % af svarpersonerne er kørt til Aarhus Universitetshospital. 18 % er kørt til Hospitalsenheden Vest, 14 % er kørt til Hospitalsenheden Midt. Der er 9 % af svarpersonerne, som er kørt til Regionshospitalet Horsens, og 8 % som er kørt til Regionshospitalet Randers. Det er kun 0 % (to patienter), der er kørt til Psykiatrien, og der er 3 %, som er kørt til "Andet".

Tilfredshed alt i alt

I dette afsnit ses der på, hvor tilfredse svarpersonerne alt i alt er med den siddende patientbefordring. Der ses bl.a. på, om der er forskelle i, hvordan patienter med forskellige baggrundskarakteristika svarer.

Nedenstående figur 9 viser, hvordan alle svarpersoner har besvaret spørgsmålet: "Hvor tilfreds er du alt i alt med patientbefordringen?".

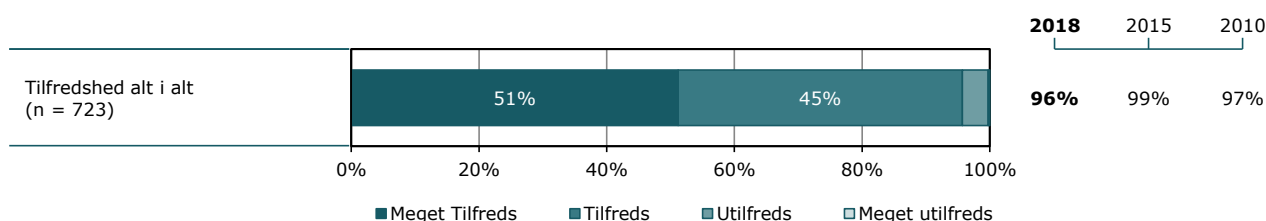
Figuren viser en liggende søjle, som er inddelt efter, hvor mange andele, der har svaret hhv. "Meget tilfreds", "Tilfreds", "Utilfreds" og "Meget utilfreds". De mørkegrønne farver i søjlen viser andele af svarpersoner, der er tilfredse, og de mere lysegrønne farver viser andele utilfredse.

Til venstre ses en forkortet formulering af det emne, som der spørges til (tilfredshed alt i alt). Derudover angives antallet af personer, som søjlen bygger på. Antallet af personer er dem, som har svaret, at de enten er tilfredse eller utilfredse. Med andre ord viser figuren alle svarpersoner minus dem, der har svaret "Ved ikke", eller som har undladt at besvare spørgsmålet.

Til højre i figuren ses først andelen af svarpersoner (som er med i figuren), som har svaret, at de i en eller anden grad er tilfredse. Det er altså de sammenlagte procentsatser, for dem der har svaret "Meget tilfreds" og dem der har svaret "Tilfreds". Det er angivet med fed under overskriften 2018. Derefter vises andelen af tilfredse i undersøgelsen fra 2015 og undersøgelsen fra 2010.

Mange af de følgende figurer er bygget op efter samme principper. Det er dog ikke alle spørgsmål, som blev stillet i hhv. 2015 og 2010.

Figur 9. Hvor tilfreds er du alt i alt med patientbefordringen?

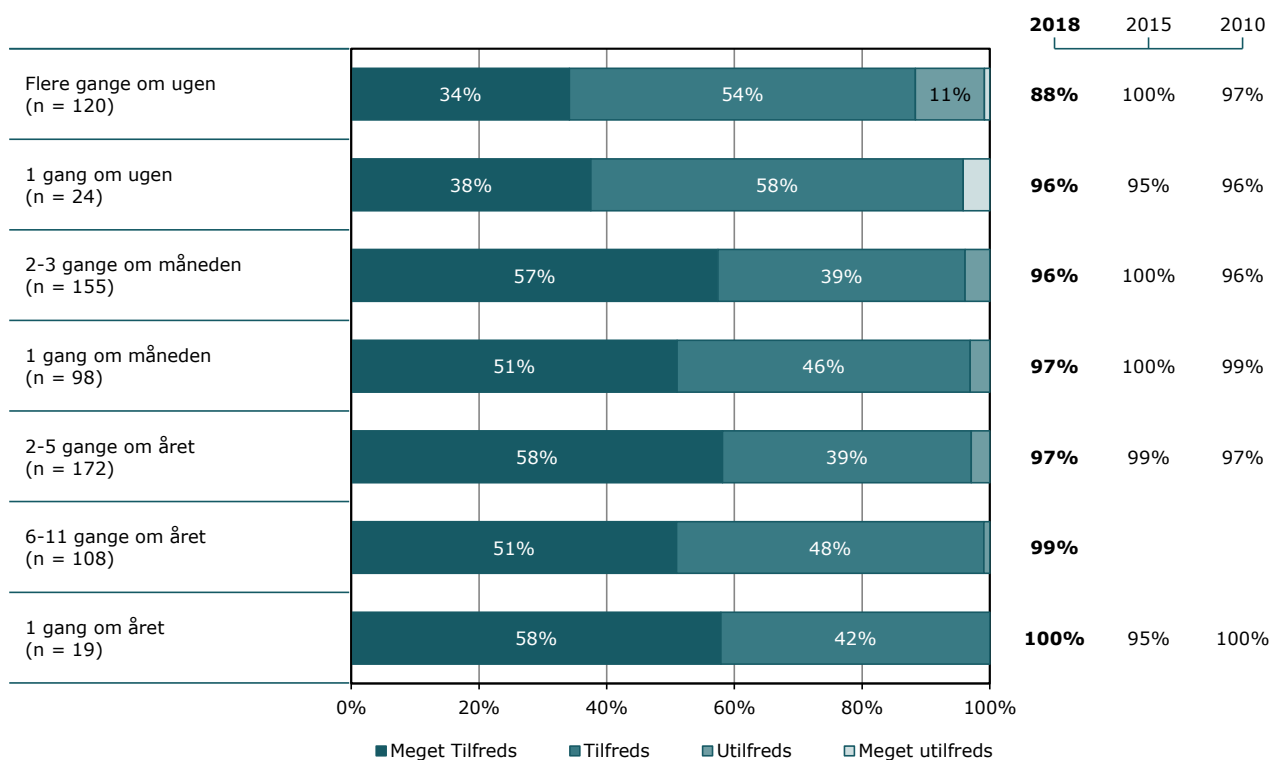
Som det fremgår, er der stor tilfredshed med patientbefordringen. Således er 51 % meget tilfredse, og 45 % er tilfredse. I alt er 96 % af svarpersonerne altså tilfredse med patientbefordringen i en eller anden grad. Dette er en smule lavere end i 2015, hvor 99 % af svarpersonerne var tilfredse med patientbefordringen.

Tilfredshed alt i alt fordelt på baggrundsvariable

I de følgende figurer ses der på, om der er forskel i svarpersonernes samlede tilfredshed med patientbefordringen, når svarpersonerne opdeles efter deres baggrundskarakteristika. Figureerne er bygget op efter samme princip som ovenstående figur 9. Dog er der den forskel, at det ikke er spørgsmålet, der fremgår af teksten yderst til venstre. Derimod er der en angivelse af hvilken gruppe af patienters svar, der afbildedes i den enkelte søjle.

Figur 10 viser svarpersonernes tilfredshed alt i alt fordelt på, hvor ofte de anvender patientkørslen.

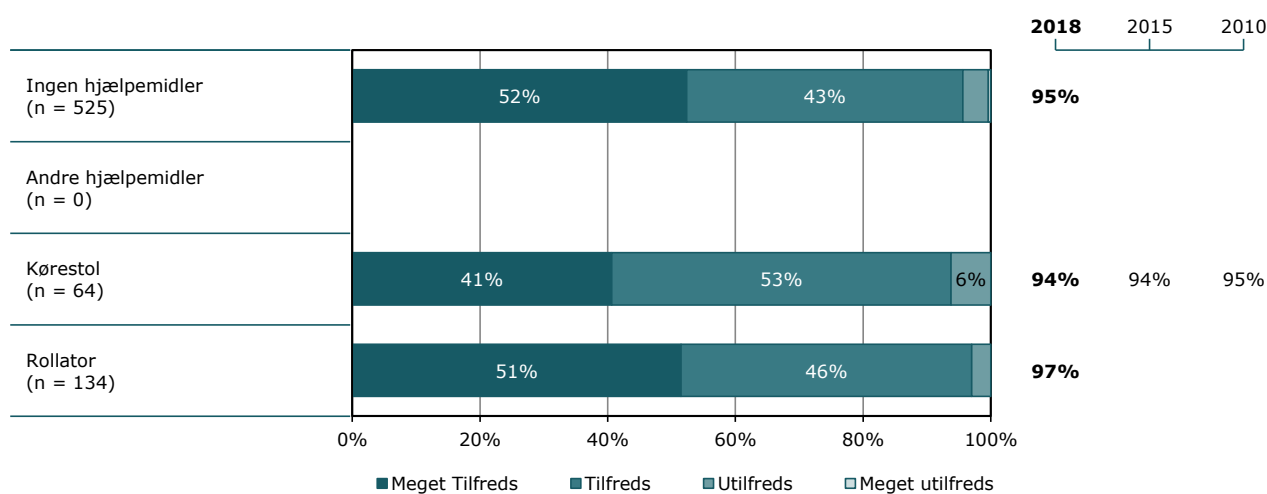
Figur 10. Tilfredshed alt i alt fordelt på hvor ofte patienten anvender patientbefordring

Som det fremgår af figur 10 er den samlede andel af tilfredse lavest i den gruppe, der anvender den siddende patientbefordring flere gange om ugen. Således er 34 % meget tilfredse, og 54 % tilfredse. Dermed er 88 % i en eller anden grad tilfredse. Dette er en tilbagegang fra 2015, hvor det gjaldt 100 % af dem, der blev kørt flere ugen. Det er værd at bemærke, at dialysepatienter ofte kører flere gange om ugen, og ikke var med i undersøgelsen i 2015.

For de resterende grupper i figur 10 ligger andelen af tilfredse mellem 96 og 100 %, hvilket svarer til resultaterne fra 2015. Bemærk dog, at svarmuligheden "6-11 gange om året" ved en fejl ikke var med i spørgeskemaet i 2015.

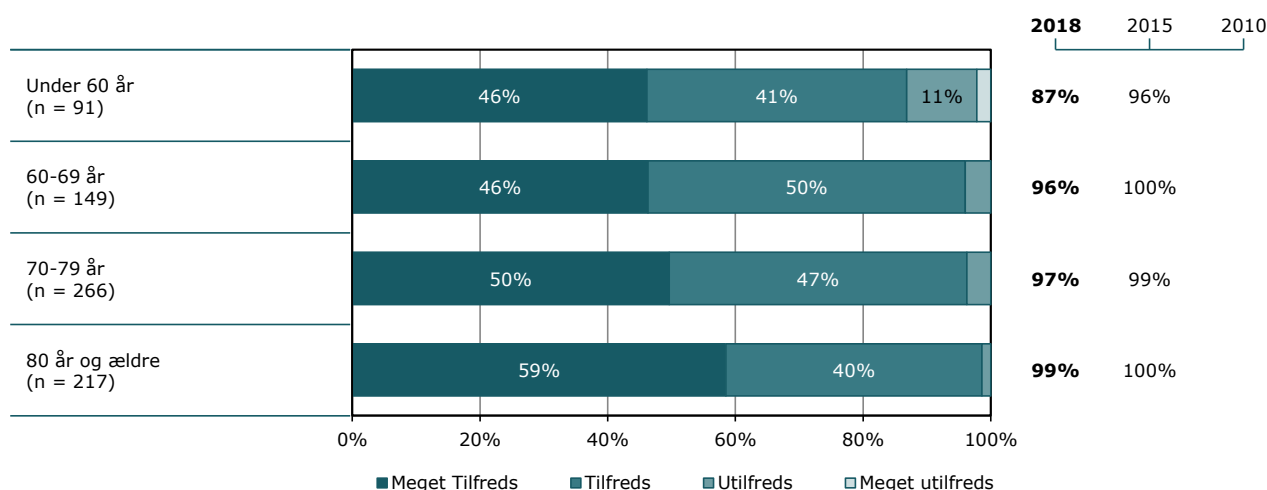
Figur 11. Tilfredshed alt i alt fordelt på om patienten har hjælpemidler

Figur 11 viser svarpersonernes tilfredshed alt i alt fordelt på Præhospitalets oplysninger om, hvorvidt patienterne har hjælpemidler med under kørslen. Figuren viser, at der ikke er nogen større forskelle i, hvor stor en andel af svarpersonerne der er tilfredse, når der opdeles efter hjælpemidler. Således er der i alle tre grupper mellem 94 og 97 %, der er tilfredse i en eller anden grad. Blandt kørestolsbrugere, er der 41 %, som er meget tilfredse. Dette gælder for 52 og 51 % af henholdsvis personer uden hjælpemidler og personer med rollator. Kørestolsbrugere oplever ofte længere ventetider end andre patienter, da der er færre biler til rådighed, der kan tage kørestole med.

I 2015 blev patienterne kun opdelt i, om de var kørestolsbrugere eller ej. Derfor kan der ikke sammenlignes på de øvrige undergrupper i figur 11.

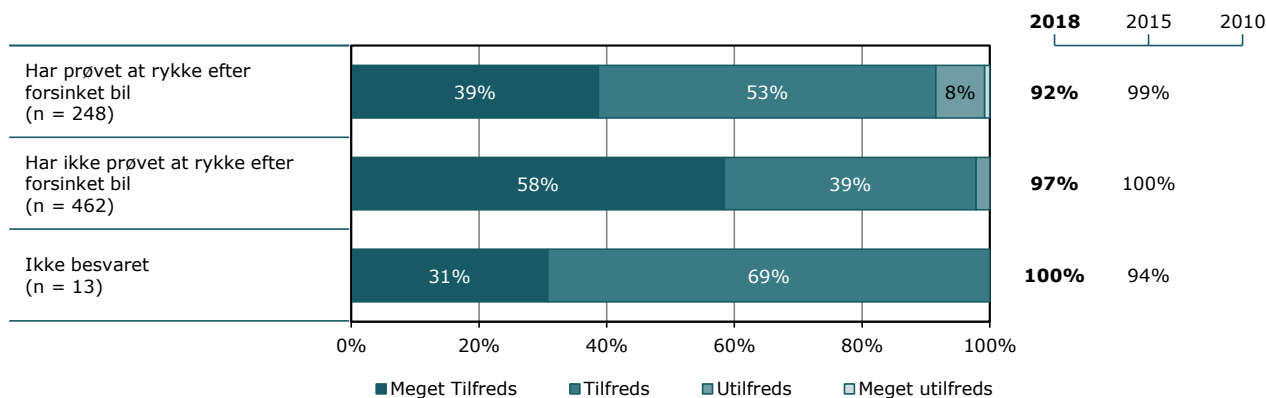
Figur 12. Tilfredshed alt i alt fordelt på patientens alder

I figur 12 vises resultatet for "alt i alt-spørgsmålet" fordelt på alder. Her er det gruppen af personer på under 60 år, der skiller sig ud, idet de er en mindre tilfredse end de øvrige

aldersgrupper. Det er også den aldersgruppe, hvor der er sket den største ændring i forhold til undersøgelsen fra 2015, idet der er sket en tilbagegang på syv procentpoint.

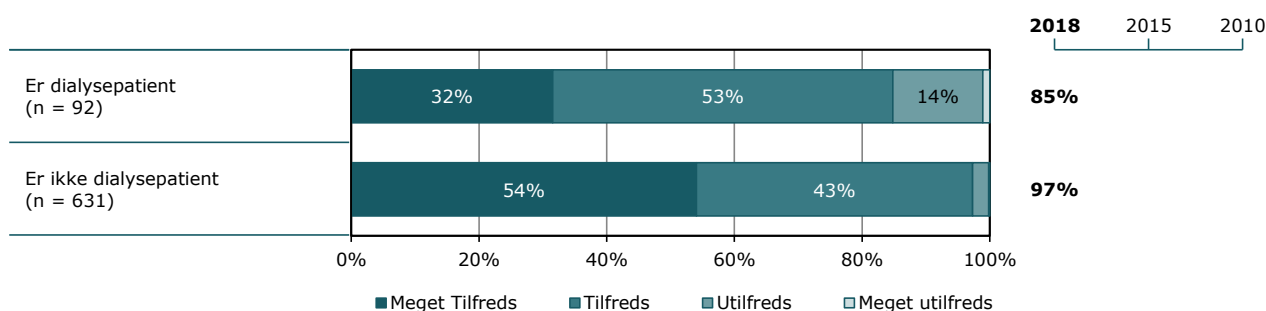
Figur 13. Tilfredshed alt i alt fordelt efter om patienten har prøvet at rykke efter forsinket bil

Figur 13 viser den samlede tilfredshed opdelt efter, om patienter har prøvet at rykke efter en forsinket bil. Hvis der ses på andelen af personer, der svarer "Meget tilfreds", er det ikke overraskende dem, der ikke har prøvet at rykke efter en forsinket bil, der er mest positive. Således er 58 % af disse meget tilfredse, i modsætning til 39 % af dem, der har prøvet at rykke efter en forsinket bil. De, der har prøvet at rykke, er dog ikke blevet decideret utilfredse med patientbefordringen, idet en stor del af dem svarer, de er "Tilfreds" med patientbefordringen alt i alt. Således er der kun en forskel på fem procentpoint på de to grupper, når der ses på de positive svarkategorier i et. Gruppen med personer, som ikke har svaret på, om de har rykket efter en forsinket bil, er mindre interessant, da det er en meget lille gruppe på 12 svarpersoner.

I forhold til undersøgelsen i 2015 er den største ændring i den samlede tilfredshed blandt dem, der har prøvet at rykke efter en forsinket bil. I denne gruppe er der sket et fald på syv procentpoint.

Figur 14. Tilfredshed alt i alt fordelt efter om patienten er i dialyse

Figur 14 viser, at der blandt dialysepatienter er en markant større andel, der er utilfredse med den siddende patientbefordring alt i alt. Således svarer 14 %, at de er utilfredse, og 1 % svarer at de er meget utilfredse. Det er dog værd at bemærke, at der er 92 dialyse patienter, som har besvaret spørgsmålet. De utilfredse svar er dermed kun afgivet af 14 personer. Hos

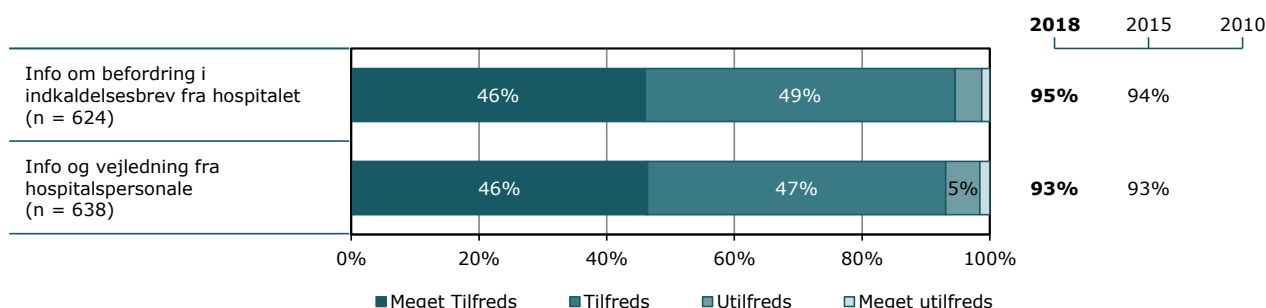
de øvrige patienter er der 3 %, som er utilfredse eller meget utilfredse (de tre procent udgør 17 personer). Dialysepatienter var ikke en del af undersøgelsen i 2015, og resultatet i figur 14, kan derfor ikke sammenlignes med tidligere.

Der er også set på, om der er forskelle i den samlede tilfredshed, når der ses på baggrundsoplysninger som afstand patienten er blevet befordret, type af afdeling, hvem der bestiller kørsel, om patienten får servicerejse, patientens køn, hospitalsenhed, hospitalsmatrikel og om patienterne har kendskab til hjemmesiden befordring.rm.dk. Resultaterne er dog, at der ikke er videre forskelle i, hvordan disse undergrupper svarer på spørgsmålet om tilfredshed alt i alt. Resultaterne kan ses i bilagene til denne rapport.

Uddybende spørgsmål

Spørgeskemaet indeholder en række spørgsmål om forskellige forhold i den siddende patientbefordring. I dette afsnit rapporteres resultatet på disse spørgsmål.

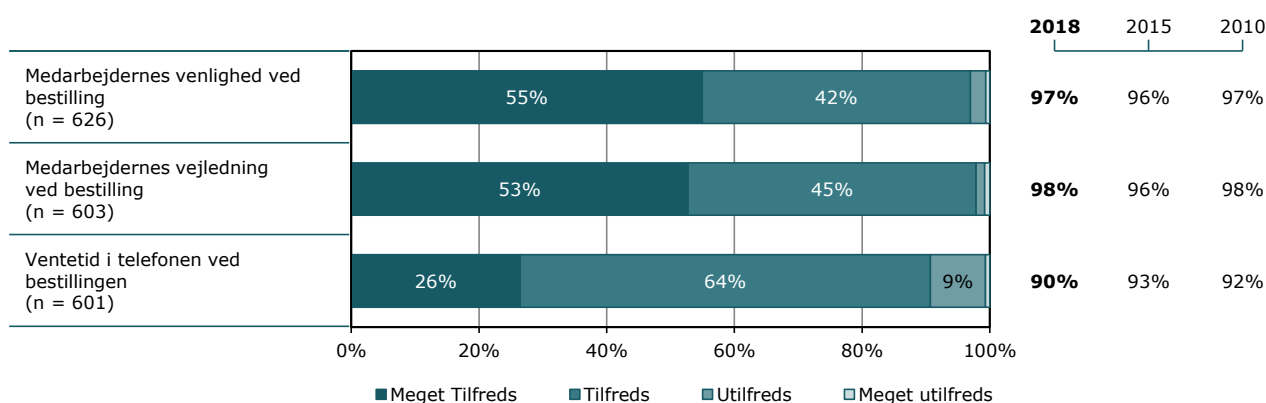
Figur 15. Information

Figur 15 viser resultater for to spørgsmål, der begge drejer sig om den information, som patienter har fået om befordringen. I den øverste søjle er det et spørgsmål om, hvor tilfredse patienterne er med den information omkring patientbefordringen, som fremgår af det indkaldelsesbrev, de har modtaget fra hospitalet. Samlet er der 95 %, som svarer, at de enten er meget tilfredse (46 %) eller tilfredse (49 %). Der er 4 %, som svarer, at de er utilfredse, og 1 % som er meget utilfredse. I 2015 var der samlet 94 %, som var tilfredse på dette spørgsmål.

I den anden søjle i figur 15 er resultatet af et spørgsmål om, hvor tilfredse patienterne er med den information/vejledning omkring patientbefordringen, som de har fået af personalet på hospitalet. Her er det 93 %, der svarer, at de i en eller anden grad er tilfredse. Resultatet var det samme i 2015.

Figur 16. Telefonisk bestilling hos Kørselskontoret

Figur 16 viser resultater for tre spørgsmål, der handler om patienternes oplevelser, når de telefonisk bestiller patientbefordring hos Kørselskontoret. Spørgsmålene er kun stillet til patienter, som ikke er dialysepatienter. Dialysepatienter bestiller kørsel på hospitalets afsnit, og har derfor ikke erfaringer med Kørselskontoret.

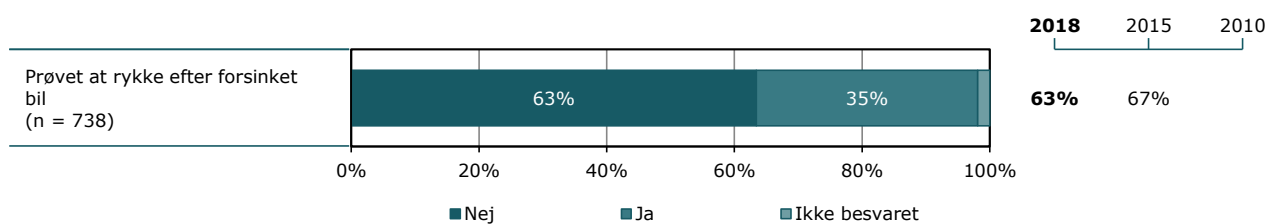
Den øverste søjle viser svarpersonernes tilfredshed med medarbejdernes venlighed ved bestilling. 55 % er meget tilfredse og 42 % er tilfredse. Dermed er 97 % i en eller anden grad tilfredse. Resultatet er næsten det samme som i 2015, hvor 96 % var tilfredse.

Den midterste søjle viser tilfredsheden med medarbejdernes vejledning ved bestilling. Her er 98 % tilfredse eller meget tilfredse, hvilket er 2 procentpoint højere end i 2015, hvor 96 % svarede, at de var tilfredse.

I den nederste søjle fremgår det, hvor tilfredse patienterne er med ventetiden i telefonen. Her er det værd at bemærke, at der er en del flere, der svarer "Tilfreds" (64 %) end dem der svarer "Meget tilfreds" (26 %). Samtidig er der 9 %, der er utilfredse, og 1 % der er meget utilfredse. Samlet er der dog hele 90 %, der i en eller anden grad er tilfredse, og det er næsten tre procentpoint lavere end i 2015, hvor det gjaldt for 93 %.

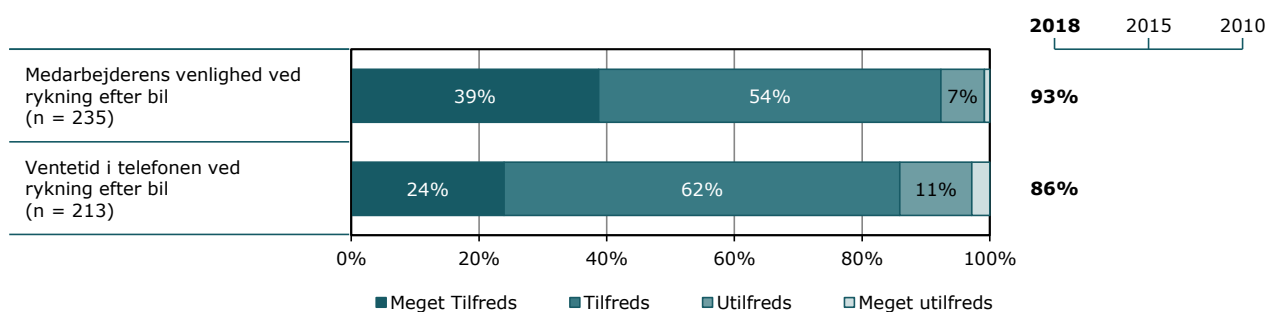
Som nævnt først i rapporten har Region Midtjylland en række servicemål, som beskriver, hvor meget ventetid patienterne må opleve. Det kan være relevant at betragte resultaterne fra spørgsmål om ventetid i forhold til disse servicemål og det forhold, at Kørselskontoret har til opgave at visitere patienterne ved at udspørge dem telefonisk.

Figur 17. Forsinket bil

Figur 17 viser, hvor mange af svarpersonerne, der på et tidspunkt har prøvet at rykke efter forsinket bil. 63 % svarer, at de ikke har prøvet at rykke efter en forsinket bil, og 35 % svarer, at det har de prøvet. Resultatet er en tilbagegang fra 2015, hvor 67 % svarede, at de ikke havde prøvet at rykke efter en forsinket bil. Her er det dog værd at bemærke, at det i denne undersøgelse er 69 %, som ikke har prøvet at rykke efter en forsinket bil, hvis der ses bort fra dialysepatienterne, som ikke var en del af undersøgelsen i 2015.

Figur 18. Tilfredshed ved forsinket bil

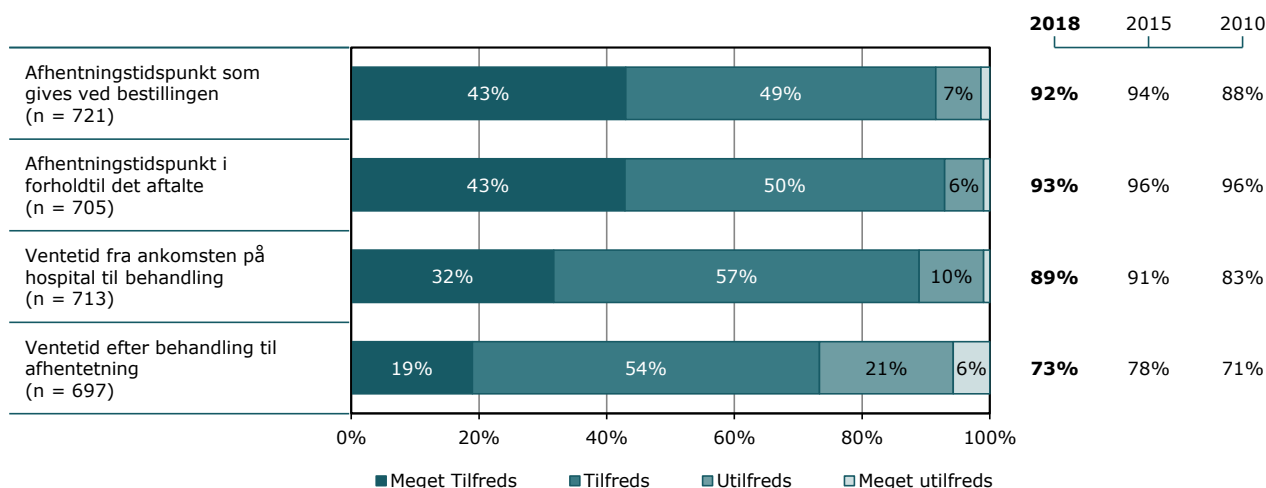

Som det fremgår af figur 18 er patienterne, som har prøvet at rykke efter en forsinket bil, blevet spurgt om deres oplevelser, når de har rykket. Øverste søjle viser at 39 % er meget

tilfredse med medarbejdernes venlighed ved rykning efter forsinket bil. 54 % er tilfredse, 7 % er utilfredse og under 1 % er meget utilfredse.

I anden søjle fremgår det, at patienterne også er overvejende tilfredse, når der spørges til ventetid i telefonen, når de rykker efter forsinket bil. 24 % er meget tilfredse, og 62 % er tilfredse. Der er dog 14 %, som i en eller anden grad er utilfredse.

Figur 19. Afhentning og præcision

Figur 19 viser resultaterne for fire spørgsmål om afhentningstidspunkter og bilernes præcision.

Den første søjle viser patienternes tilfredshed med det aftalte afhentningstidspunkt, som de får ved bestillingen. Her er 92 % i en eller anden grad tilfredse. I 2015 var der 94 % tilfredse.

I den anden søjle vises resultatet for et spørgsmål om svarpersonernes tilfredshed med afhentningstidspunktet i forhold til det aftalte. Her er 93 % tilfredse, hvilket er tre procentpoint lavere end i 2015.

Tredje søjle er et spørgsmål om tilfredshed med ventetiden fra ankomst på hospitalet til behandling. Her er 32 % meget tilfredse og 57 % tilfredse. Der er 10 %, som er utilfredse, og 1 % som er meget utilfredse. Der således 89 % tilfredse, hvor der i 2015 var 91 %.

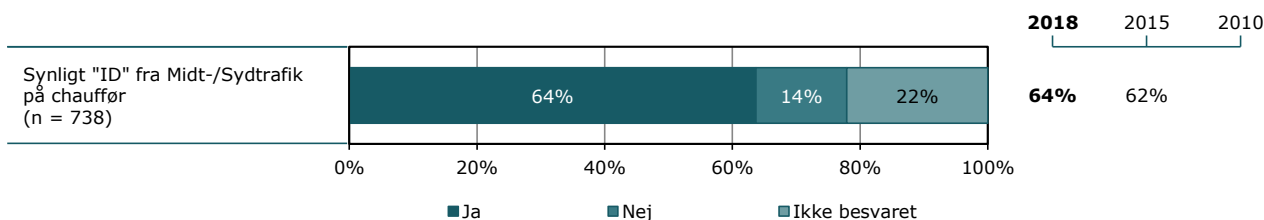
I den fjerde søjle vises tilfredsheden med ventetiden fra behandlingen er færdig til patienten bliver afhentet. 73 % er i en eller anden grad tilfredse, og 27 % er enten "Utilfreds" eller "Meget utilfreds". Spørgsmål er dermed det med den laveste andel tilfredse i undersøgelsen. Samtidig er det en tilbagegang fra 2015, hvor 78 % var tilfredse med ventetiden efter behandling.

Resultaterne i figur 19 kan ses i forhold til præhospitalets servicemål om præcision og ventetider i kørsel. Servicemålene er:

- I løbet af et år skal maksimalt 95 % af patienterne vente 60 minutter i forhold til det ønskede tidspunkt for afhentning. For dialysepatienter er servicemålet skærpet til 30 minutter.

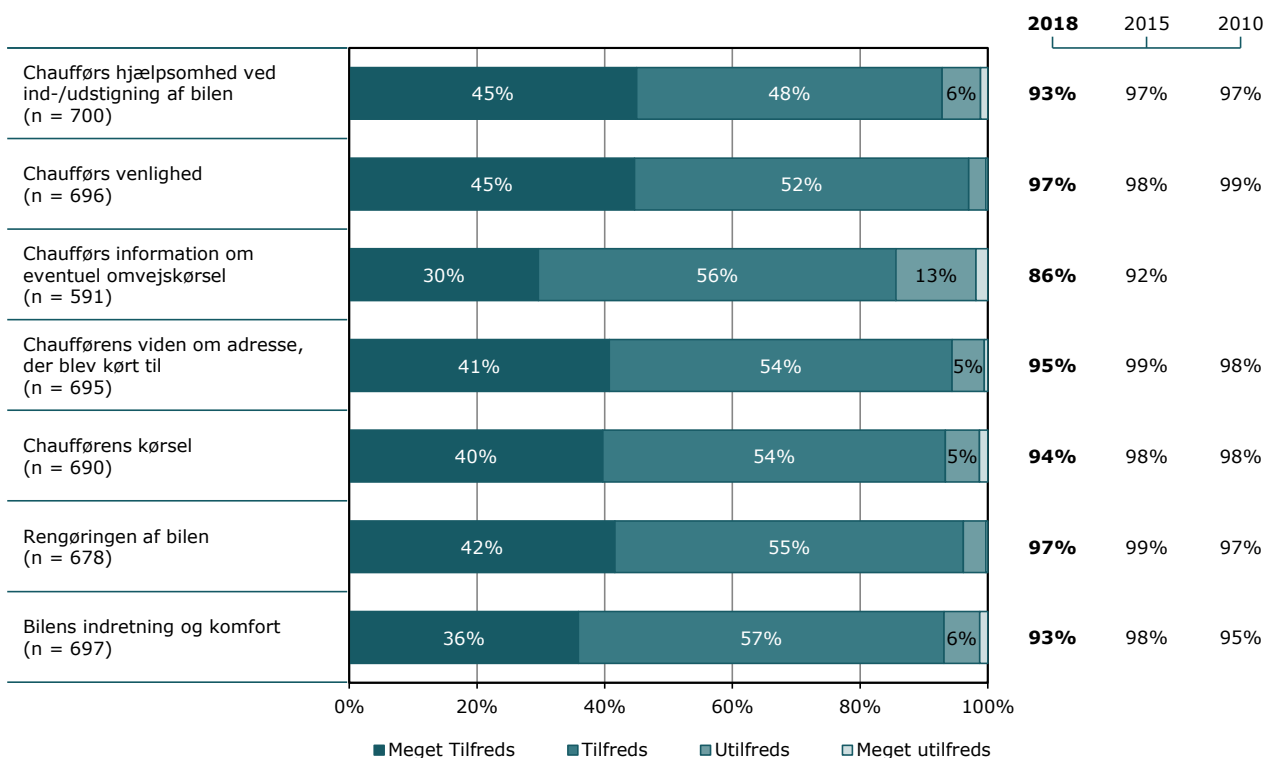
- Patienter, der kører sammen med andre og derfor kører omveje, må maksimalt køre 100 % længere end den hurtigste rute mellem hospitalet og patientens hjem. Ture under 20 minutter må dog maksimalt blive forlænget med 20 minutter.

Figur 20. Bærer chaufføren synligt "ID"

Figur 20 viser, hvorvidt svarpersonerne har bemærket, om chaufføren bærer synligt 'ID'. 64 % svarer "Ja", og 14 % svarer "Nej". Der er 22 %, som ikke har besvaret spørgsmålet, og de har dermed enten ikke bemærket det eller har haft forskellige oplevelser med forskellige chauffører. Andelen, der svarer "Ja" er den samme som i 2015.

Figur 21. Chaufføren, rejsen og bilen

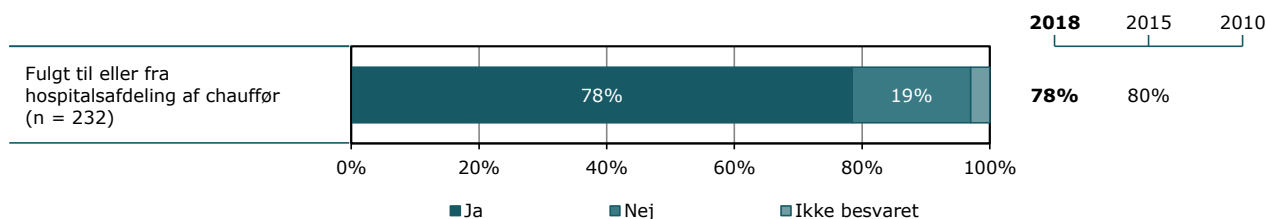
I figur 21 ses resultaterne fra syv spørgsmål om patienternes tilfredshed med chaufføren, rejsen og bilen. Overordnet er tilfredsheden meget stor på disse spørgsmål.

Tilfredsheden er størst på spørgsmålene om chaufførens venlig og rengøring af bilen (97 %). Dernæst er chaufførens viden om adressen, der køres til, hvor andelen af tilfredse er 95 %. Tæt på dette resultat er spørgsmålene om chaufførens kørsel (94 % tilfredse) samt spørgsmålene om chaufførens hjælpsomhed ved ind-/udstigning, og om bilens indretning og

komfort (begge med 93 % tilfredse). For disse spørgsmål er resultatet mellem ét og fem procentpoint under resultatet for 2015.

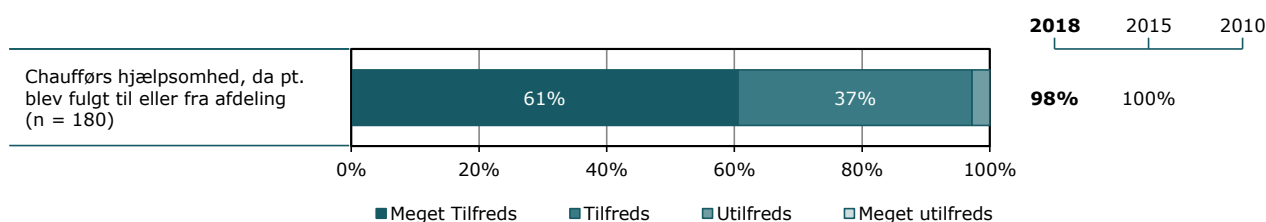
Spørgsmålet om chaufførens information om eventuelt omvejskørsel skiller sig ud, og idet andelen af tilfredse er på 86 %. Det er samtidig en tilbagegang på seks procentpoint fra 2015. Det skal bemærkes, at der kun er 591 af de 741 svarpersoner, som har svaret på dette spørgsmål. En mulig forklaring kan være, at en del patienter ikke har oplevet omvejskørsel.

Figur 22. Om chaufføren fulgte patienten til eller fra hospitalsafdelingen fordelt på, om patienten får Servicerejse

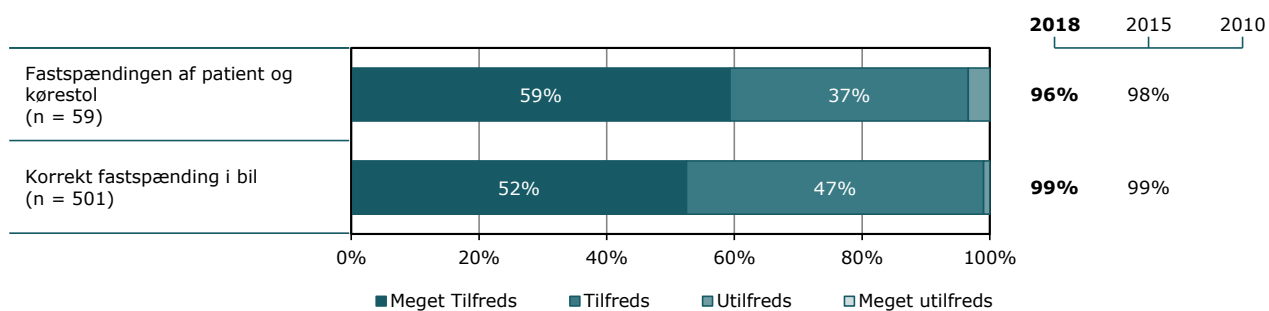
Figur 22 viser svar på et spørgsmål om, hvorvidt patienterne blev fulgt til eller fra hospitalsafdelingen. Resultatet er renset således, at det kun vises for dem, der i Planetsystemet er tilkendt en servicerejse. Figuren viser altså kun de svarpersoner, som fik en servicerejse, på den tur de bestilte samtidig med, at de sagde ja til at deltage i undersøgelsen. Det skyldes, at det kun er dem, der får en servicerejse, der skal følges til og fra afdelingerne. Figuren viser, at 78 % er blevet fulgt til eller fra en afdeling. Samtidig er 19 % af dem, der har fået bevilget en servicerejse, ikke blev fulgt til eller fra hospitalsafdelingen. Dermed har de 19 % ikke fået den service, der er bestilt hos vognmanden. I 2015 var det også 78 % af dem, der havde fået tilkendt en servicerejse, som blev fulgt til eller fra hospitalsafsnittet.

Figur 23. Chaufførens hjælpsomhed på servicerejse

Figur 23 viser patienternes tilfredshed med chaufførens hjælpsomhed, da patienten blev fulgt til eller fra hospitalsafdelingen. Resultatet er renset sådan, at der kun vises svar fra patienter, som får en servicerejse ifølge Planetsystemet, og samtidig har svaret "Ja" til, at de har oplevet at blive fulgt til eller fra afdelingen. Blandt disse er 98 % i en eller anden grad tilfredse, idet 61 % svarer "Meget tilfreds" og 37 % svarer "Tilfreds". 2 % svarer "Utilfreds". I 2015 var 100 % tilfredse.

Figur 24. Fastspænding

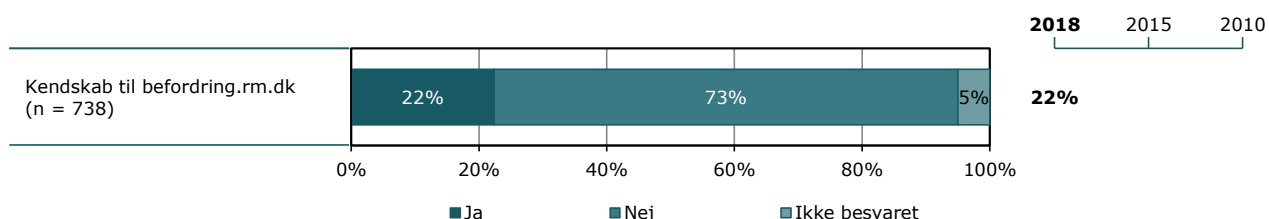

Spørgeskemaet indeholdt to spørgsmål om korrekt fastspænding i bilen. Et spørgsmål til kørestolsbrugere og et spørgsmål til de øvrige patienter. Figur 24 viser resultatet på de to spørgsmål.

Den øverste søjle viser, hvor tilfredse kørestolsbrugere er med muligheden af fastspænding af sig selv og deres kørestol. Resultatet er rensat således, at der kun vises svar fra patienter, som er registreret i Planetsystemet som kørestolsbrugere. Der er 59 % af kørestolsbrugerne, som er "Meget tilfredse" med fastspændingen og 37 % der er "Tilfredse". Dermed er 96 % tilfredse i en eller anden grad, hvilket er to procentpoint mindre end i 2015.

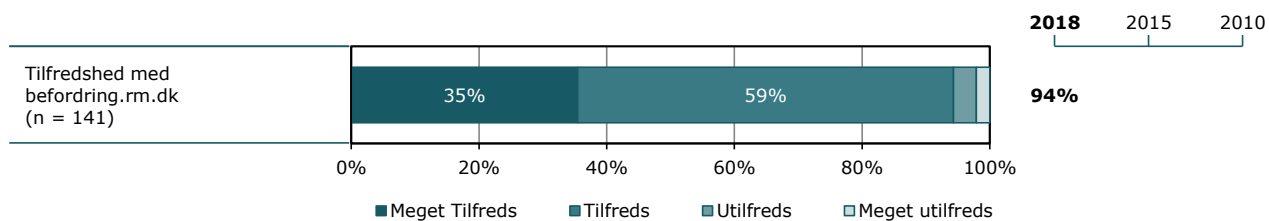
Anden søjle i figur 24 viser resultatet på spørgsmålet om tilfredsheden med korrekt fastspænding i bilen for patienter, der ikke sidder i kørestol. Her er 52 % "Meget tilfreds" og 47 % "Tilfreds". Det betyder at 99 % er tilfredse, hvilket er samme resultat, som i 2015.

Figur 25. Kendskab til hjemmesiden befordring.rm.dk

Patienterne er blevet spurgt, om de kender til hjemmesiden befordring.rm.dk. Dette spørgsmål blev ikke stillet i 2015. Figur 25 viser, at 22 % svarer, at de kender til hjemmesiden, og at 73 % svarer, at de ikke gør. 5 % har ikke besvaret spørgsmålet.

Figur 26. Tilfredshed med hjemmesiden befordring.rm.dk

De, der svarede, at de kendte til befordring.rm.dk, er blevet spurgt, om de er tilfredse med hjemmesiden. Figur 26 viser 94 % i en eller anden grad er tilfredse. 4 % svarer at de er utilfredse og 2 % svarer, at de er meget utilfredse.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for the increase in the number of people employed in the public sector. One reason is that the public sector has become a major employer in the UK. Another reason is that the public sector has become a major employer in the health care sector. A third reason is that the public sector has become a major employer in the education sector. A fourth reason is that the public sector has become a major employer in the social care sector.

The increase in the number of people employed in the public sector has led to a number of challenges for the public sector. One challenge is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector.

One of the challenges for the health care sector is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector.

One of the challenges for the education sector is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector.

One of the challenges for the social care sector is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector.

One of the challenges for the health care sector is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector.

One of the challenges for the education sector is that the public sector has become a major employer in the education sector, and this has led to a number of challenges for the education sector. Another challenge is that the public sector has become a major employer in the social care sector, and this has led to a number of challenges for the social care sector. A third challenge is that the public sector has become a major employer in the health care sector, and this has led to a number of challenges for the health care sector.

Information

Personaleredegørelse

Marts 2019

PERSONALE REDEGØRELSE

2018

midttrafik

INDHOLD

Forord	3
Personalet i Midttrafik	4
Fakta og tal om medarbejderne.....	4
Socialt ansvar.....	7
Personaleomsætning.....	8
Lønudvikling.....	9
Sygefravær	12
Initiativer til forebyggelse af sygefravær.....	13
Arbejds miljø og trivsel.....	14
Kompetenceudvikling	17

FORORD

MIDTTRAFIK HAR FIRE OVERORDNEDE MÅL

- Tilfredse kunder
- Dygtige leverandører
- Tilfredse bestillere
- En kompetent og effektiv organisation

Midttrafiks strategiplan sætter kursen for den forandring og udvikling, som er forudsætningen for at nå de opstillede mål. I 2010 indførte Midttrafik målstyring, så alle medarbejdere i Midttrafik kender deres ansvar og målsætninger. Midttrafik måler løbende på, om de aftalte mål og indsatser giver de forventede resultater.

Medarbejderne er Midttrafiks vigtigste ressource. Uden dygtige medarbejdere og ledere kunne vi ikke løse vores opgaver til gavn for kunderne. Derfor er det vigtigt, at vi løbende udvikler både medarbejdernes og ledernes kvalifikationer og samtidig skaber engagement og motivation. Formålet med at udarbejde en årlig personaleredegørelse er at give et samlet overblik over status på personaleområdet. Personaleredegørelsen giver et indblik i de forskellige initiativer, som bidrager til, at Midttrafik opleves som en god arbejdsplads.

Når man læser personaleredegørelsen, er det f.eks. tydeligt at styrke og langvarige fokus, der har været på sygefravær, har båret frugt. Midttrafik nu samlet set har opnået et stabilt sygefravær og i 2018 ligger det fint under de opsatte mål på henholdsvis 4 % og 2 %.

Vores trivselsmåling i 2018 viser, at medarbejderne generelt er meget tilfredse med at være ansat ved Midttrafik, og med et forøget fokus på tiltag, der skal styrke evnen til forandring og omstilling, er det målet at skabe en organisation, der altid leverer hele og vedkommende løsninger til Midttrafiks kunder og ejere.

I personaleredegørelsen kan man læse om medarbejdernes antal, faggrupper, alder, kønsfordeling, personaleomsætning, sygefravær, arbejdsmiljø og personalepolitiske indsatser i bred forstand. Redegørelsen giver et billede af Midttrafik som arbejdsplads og et godt grundlag for at træffe beslutninger om justeringer og nye initiativer på personaleområdet.

PERSONALET I MIDTTRAFIK

FAKTA OG TAL OM MEDARBEJDERNE

Midttrafik har med udgangen af december 2018 en samlet medarbejderstab på 139 personer. I tallet indgår alle månedslønnede medarbejdere, herunder studentermedhjælpere og afløsere. Herudover har Midttrafik løst ansatte timelønnede medhjælpere, som lejlighedsvis udfører arbejde for Midttrafik. Det kan eksempelvis være hjælp til pakkeopgaver, tælleopgaver mv. 13 af de 139 medarbejdere er studentermedhjælpere/afløsere.

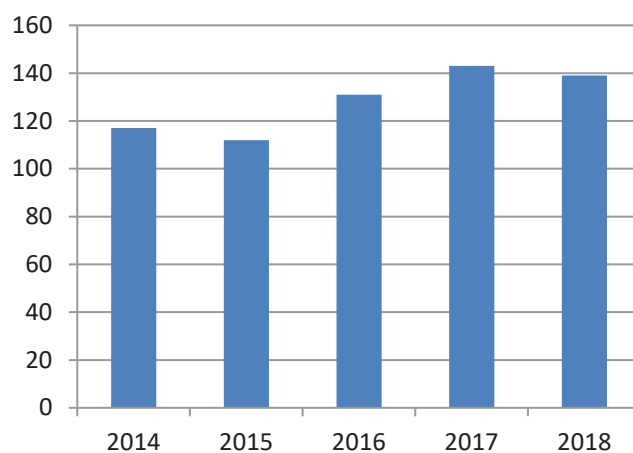
Studentermedhjælperne og afløserne ved Kundecentret har ikke tidligere været medtaget i personaleredegørelsen, hvilket primært skyldtes, at de var ansat på timeløn. Som konsekvens af EU-regler blev de danske overenskomster ændret, således at medarbejdere, der er ansat ud over en måned, skal være månedslønnet. Studentermedhjælpere og afløsere er nu ansat med et fast ugentligt timetal og indgår dermed i normeringen. Fra 2013 til 2016 faldt antallet af ansatte i Midttrafik fra 131 medarbejdere til 116.

Faldet i medarbejderstaben over årene kan primært forklares med udlicitering af billetkontrollen, overdragelse af kortsalg til Midttrafiks Kundecenter, nedlæggelse af Viborg og Randers Rutebilstationer samt at ikke alle ledigblevne stillinger ikke er genbesat. I 2015 skulle der i forbindelse med en sparerunde reduceres i medarbejderstaben med 7 stillinger. Herefter var medarbejderstaben på 110.

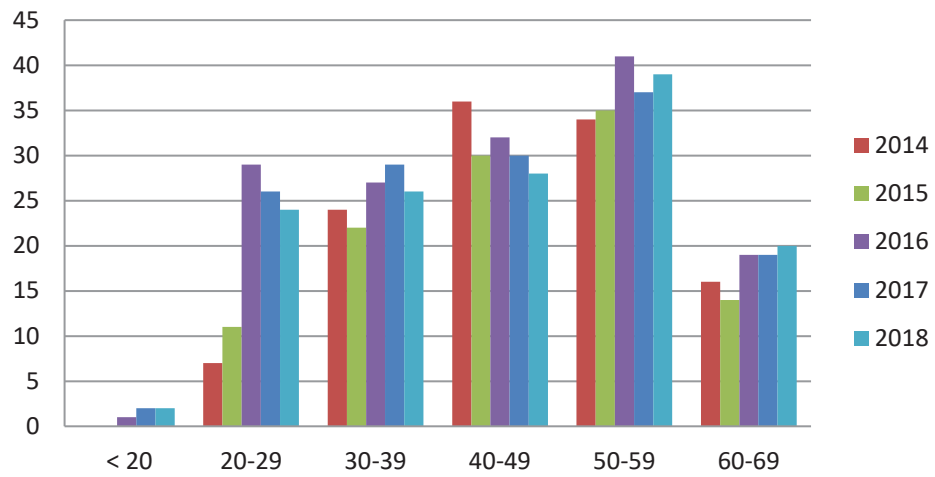
At antallet af medarbejdere steg i løbet af 2016 kan forklares med tidsbegrænsede ansættelser som følge af Midttrafiks overtagelse af specialkørslen for Aarhus Kommune, der finansierede udvidelsen. Da kommunen hjemtog hele opgaven i foråret 2017, blev medarbejderstaben reduceret.

Midttrafik hjemtog pr. 1. december 2016 Kundecentret fra Aarhus Rutebilstation, hvilket forklarer stigningen i antal medarbejdere fra 2016 til 2017.

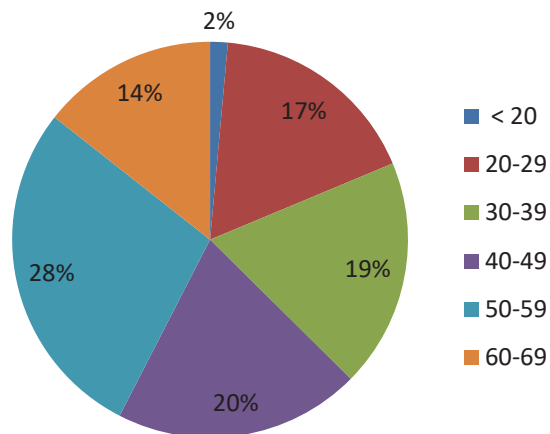
ANTAL MEDARBEJDERE

ALDERSFORDELING, 2014-2018

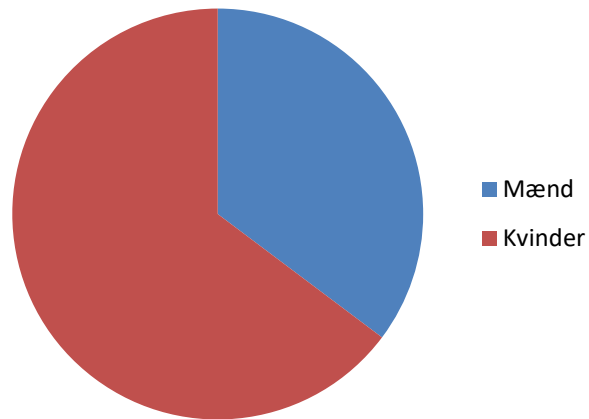

ALDERSFORDELING I PROCENT, 2018

Gennemsnitsalderen i Midttrafik er i 2017 43,61 år.

KØNSFORDELING

Kønsfordelingen i Midttrafik har ændret sig således, at der er en lidt større overvægt af kvinder end foregående år. Forklaringen herpå er overvejende, at Midttrafik har hjemtaget Kundecentret fra Aarhus Rutebilstation og Kundecentret har overvejende kvinder ansat. Hertil kommer, at der er en overvægt af kvindelige studentermedhjælpere.

SOCIALT ANSVAR

Midttrafik har siden dannelsen i 2007 haft medarbejdere på særlige vilkår ansat - flexjob. Fordelingen fremgår nedenfor. Antallet af medarbejdere i flexjob har været stabilt over årene. Nedgangen i 2017 skyldes en flexmedarbejders overgang til pension.

Andelen af medarbejdere ansat i fleksjob, udgør 2,15 %.

En del af Midttrafiks personalepolitik er seniorpolitikken. Den har til formål at sikre, at ældre medarbejdere kan blive ved med at være en aktiv, kvalificeret, fleksibel og efterspurgt arbejdskraft.

Midttrafik har også brug for at kunne tage hensyn til, at ældre, kvalificerede medarbejdere kan have ønske om og behov for at trappe ned i tid som alternativ til pensionering.

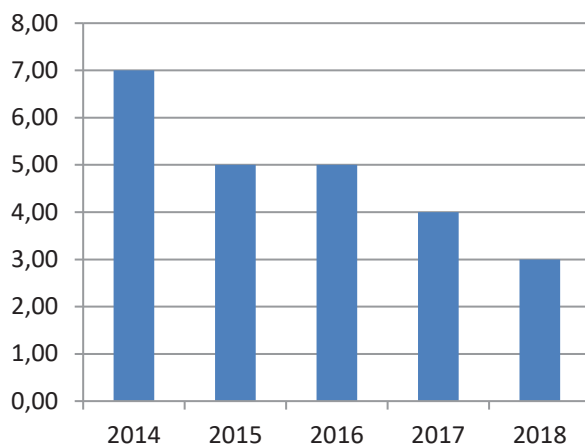
En senioraftale er en mulighed, ikke en ret, men alle medarbejdere får tilbudt at drøfte mulighederne. I Midttrafik er det naturligt, at den nærmeste leder tager initiativ til en drøftelse med medarbejderen om dennes senior år ved Midttrafik i god tid inden medarbejderen fylder 58 år.

Senioraftalen skal være til gavn og glæde for både Midttrafik og medarbejderen. Derfor skal seniorerne fortsat bidrage positivt til en fortsat udvikling af Midttrafik. Kriterierne for at få en senioraftale vil i høj grad tage sit udgangspunkt i Midttrafiks behov for en fortsat opgaveløsning. F.eks. vil behov for at fastholde en medarbejder med specialistviden, muligheden for at genbesætte stillingen, indgå som elementer i den individuelle vurdering, som vil blive foretaget.

En senioraftale kan i princippet dække alt lige fra øget fleksibilitet i arbejdstiden, justeringer af arbejdsopgaver til overgang til en egentlig seniorstilling. Ændringer kan ske både med og uden økonomisk kompensation, i praksis er det primært på pensionsområdet, hvor det er aftalebestemt, at man får indbetalinger set i forhold til ens hidtidige beskæftigelsesgrad.

Midttrafik har fire medarbejdere, som har ønsket en senioraftale. For alle gælder, at deres ugentlige arbejdstid er nedsat.

MEDARBEJDERE PÅ SÆRLIGE VILKÅR

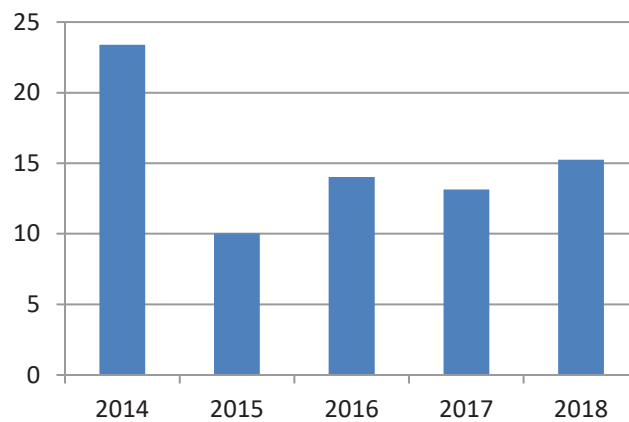
PERSONALEOMSÆTNING

I løbet af et år er der medarbejdere der stopper, og nye kommer til. Den udskiftning, der sker løbende over året, kalder vi for personaleomsætningen. Personaleomsætningen defineres helt præcist som antallet af fratrådte medarbejdere i en given periode (f.eks. december 2017 til december 2018) sat i forhold til antallet af medarbejdere ved periodens start.

Personaleomsætningen skaber bevægelse i organisationen i og med, at der skabes "huller" til ansættelse af nye medarbejdere. Generelt siges det, at en personaleomsætning på omkring 10 % sikrer en vis udskiftning, som er nødvendig for at opretholde balancen mellem fornyelser i arbejdsstyrken og det at sikre kontinuitet i arbejdet.

Personaleomsætningen for Midttrafik i 2018 er 15,24 %.

PERSONALEOMSÆTNING

LØNUDVIKLING

Løn er sammensat af flere elementer. Alle får en grundløn, som er overenskomstbestemt. Herudover er der mulighed for at aftale funktions- og/eller kvalifikationsløn. Det sker dels i forbindelse med ansættelsen, dels i forbindelse med de årlige lønforhandlinger, som Midttrafik er forpligtet til at holde med tillidsrepræsentanter/de faglige organisationer.

Kommunernes Landsforening og KTO afsatte tidligere i forbindelse med overenskomstforhandlingerne øremærkede midler til lokal løndannelse. Den praksis ophørte i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2011. Parterne er fortsat enige om, at der skal være mulighed for årlige lønforhandlinger, ligesom overenskomstparterne har en fælles forståelse af, at den andel af lønsummen, som hidtil har været finansieret af lokallønsmidler, forbliver mere eller mindre uændret.

Efter bortfald af de øremærkede midler har Midttrafik skullet finde penge til lokal løndannelse inden for budgettet. Således har der i 2014 og 2015 ikke været afsat midler på grund af besparelser. I 2016 var der afsat 200.000 kr. I 2017 var der ikke afsat midler til lønforhandling. I 2018 var puljen til lokal løndannelse på 300.000 kr. Uanset, om der er afsat øremærkede midler til lokal forhand-

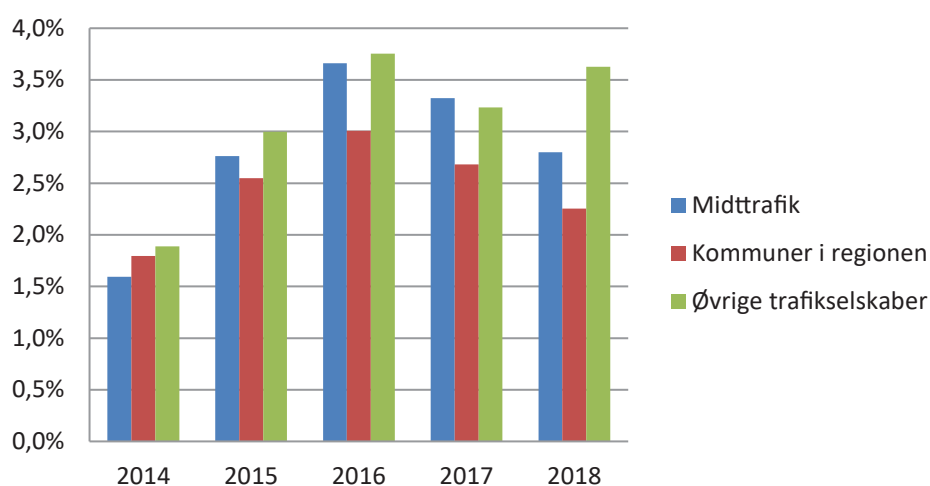
ling eller ej, har der været lønforhandlinger hver gang, der er sket væsentlige ændringer i stillingsindhold.

Lønudviklingen dækker over både overenskomstbestemte lønstigninger og lokalt aftalte lønstigninger. Lønudviklingen i f.eks. 2018 skal forstås som den udvikling der er sket fra november 2017 til november 2018 for medarbejdere, der er ansat i samme stilling i begge år. Den samlede lønudvikling i 2018 var 2,8 %.

Overenskomstforhandlingen for 2018 dækker perioden 1. april 2018 – 31. marts 2021. Der er aftalt generelle lønstigninger på 6,1 % fordelt over de 3 overenskomstsår. Således udmøntes der i 2018 stigninger på 2,4 %, i 2019 1,0 % og i 2020 2,7 %.

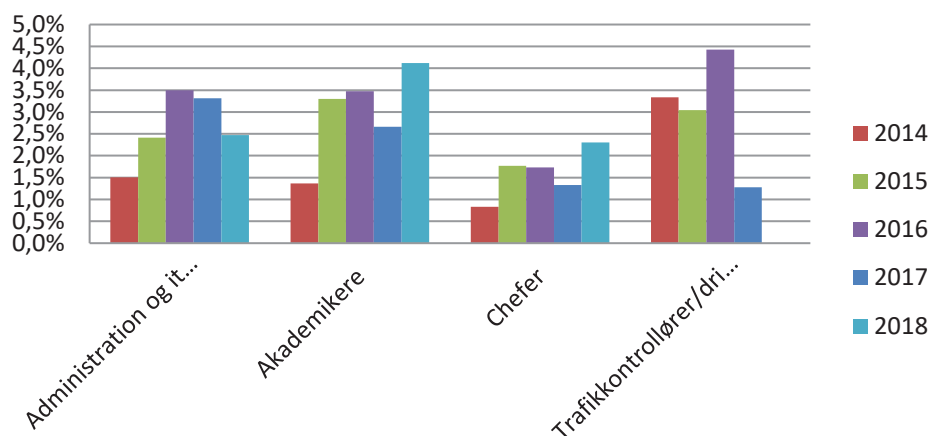
I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2015 blev der for overenskomstperioden aftalt et privatlønsværn. Hvis den kommunale lønudvikling ligger over udviklingen på det private arbejdsmarked, udmønter privatlønsværnet 100 % af forskellen (negativ udmøntning). Ligger den kommunale lønudvikling under udviklingen på det private arbejdsmarked udmønter reguleringsordningen 80 % af forskellen (positiv udmøntning). Ved overenskomstforhandlingerne i 2018 bortfaldt privatlønsværnet. Det betyder, at reguleringsordningen udmøntes som aftalt i 2013.

LØNUDVIKLING 2014 - 2018

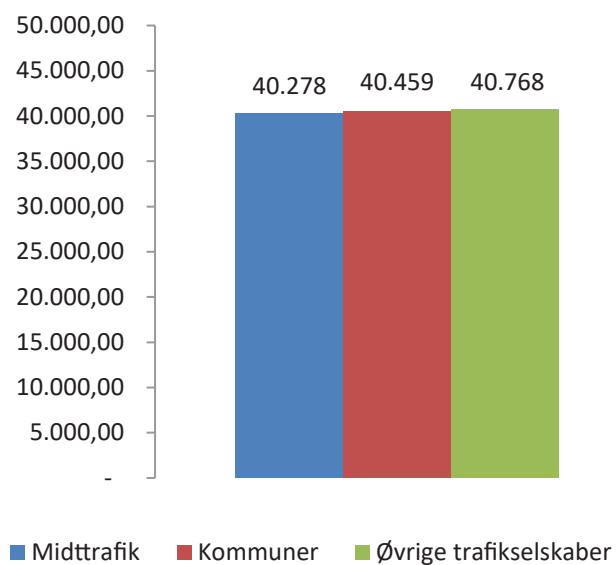
Den samlede lønudvikling i Midttrafik fra 2017 til 2018 er på 2,8 %, hvor den er 3,6 % i de øvrige trafikkselskaber og 2,3 % i kommunerne i Region Midtjylland.

LØNUDVIKLING FORDELT PÅ FAGGRUPPER

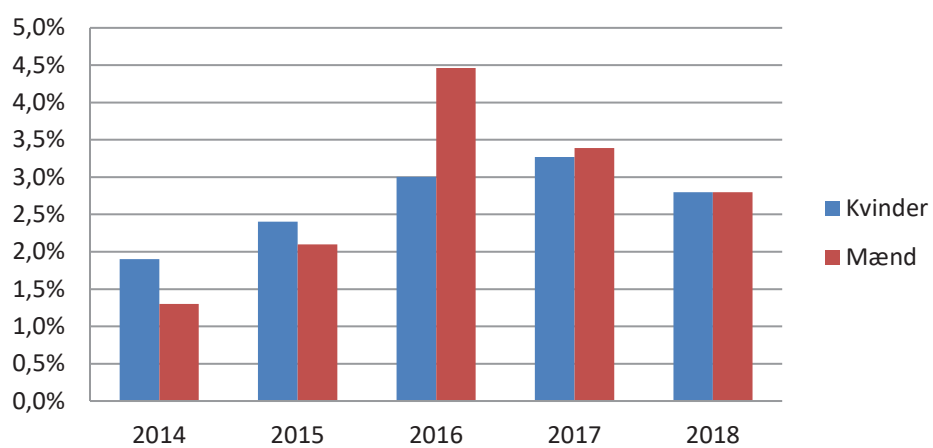
Diagrammet viser lønudviklingen på de faggrupper, som er repræsenteret i Midttrafik i 2018.

GENNEMSNITLIG LØN INKL. PENSION

Tabellen viser det gennemsnitlige lønniveau for medarbejdere omfattet af overenskomsten for henholdsvis Administration og IT samt akademikere pr. 1. november 2018.

KØNSOPDELT LØNUDVIKLING

SYGEFRAVÆR

Det er vigtigt, at Midttrafik er en sund og tryk arbejdsplads, hvor der er engagement, trivsel og arbejdsglæde, og hvor risikoen for at medarbejdere og ledere bliver syge, mindskes mest muligt.

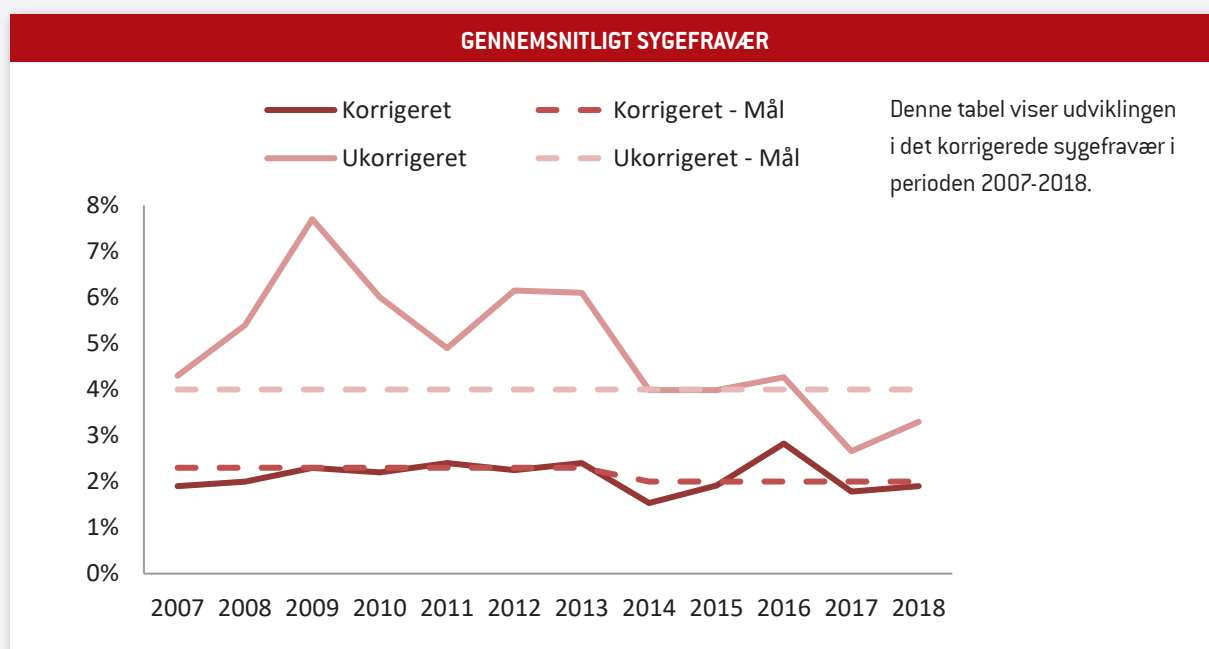
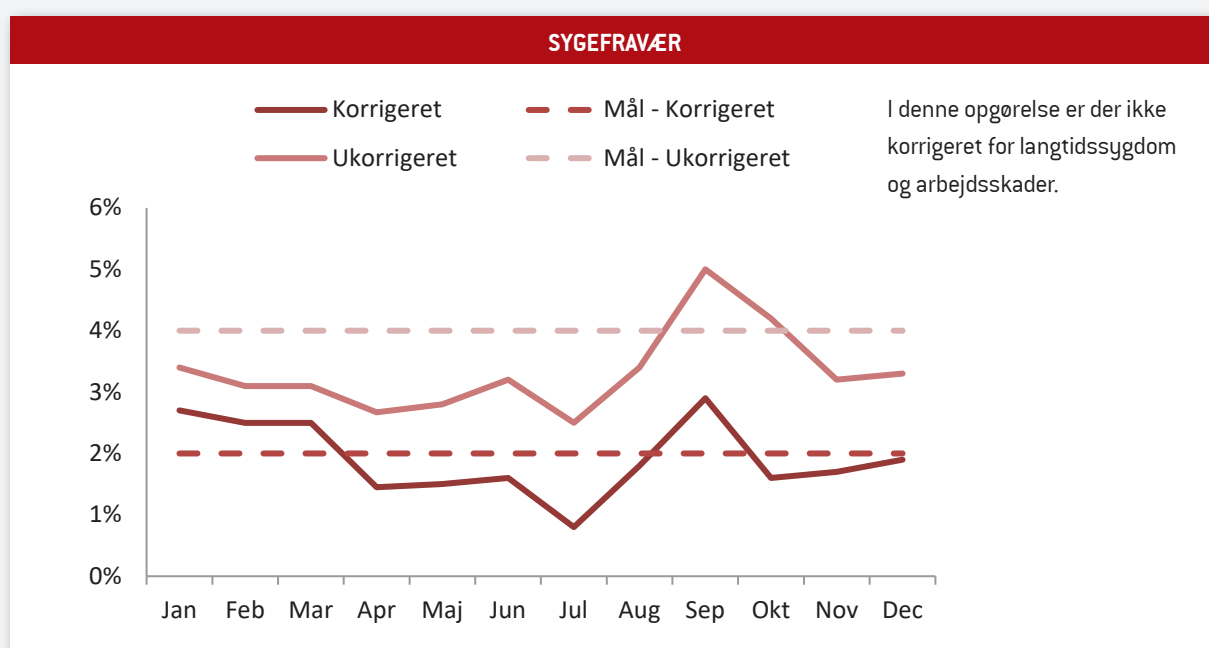
Midttrafik udarbejder på månedsbasis en fraværsoversigt, som der følges tæt op på i de enkelte afdelinger.

Fraværstatistikken for 2018 viser, at det korrigerede fravær (korttidsfraværet) for 2018 ligger på 1,9 %, hvilket er 0,1 procentpoint over niveauet i 2017, hvor det lå på 1,8 %.

Tallet fra 2016, 2017 og 2018 er direkte sammenligneligt med tallene i perioden 2007-2011, idet der i denne periode ligeledes blev korrigeret for langtidssygefravær efter 30 dage.

Midttrafik har sat målet for det korrigerede sygefravær til 2 %, gældende fra 2014. Før 2014 var målet på 2,30 %. I opgørelsen af det korte sygefravær, er der korrigeret for langtidssygdom over 30 dage og fravær som følge af arbejdsskader.

I nedenstående tabel ses udviklingen i det ukorrigerede sygefravær i perioden 2007-2018:

Midttrafik har et mål for det ukorrigerede fravær (langtidsfraværet) på 4 %. I 2018 er langtidssygefraværet i Midttrafik opgjort til 3,3 %, hvor det i 2016 blev opgjort til 2,7 %.

NY OPGØRELSESMETODE I 2015

Opgørelsen af sygefraværet i Midttrafik er pr. 1. januar 2015 ændret idet det herved sikres, at der kan benchmarkes med andre trafikskelskaber, og andre offentlige arbejdspladser. Sygefraværet er således med virkning fra 2015 opgjort på følgende måde:

- Sygefraværet opgøres i arbejdsdage
- Der korrigeres for langtids sygdom over 30 dages fravær (kalenderdage)
- Sygefraværet omregnes til dagsværk ift. en fuldtidsstilling

INITIATIVER TIL FOREBYGGELSE AF SYGEFRAVÆR

I Midttrafik foregår, og udvikles løbende initiativer til at understøtte målopfølgningen omkring sygefraværet.

- Midttrafiks sygefraværspolitik justeres løbende
- På månedsbasis gennemgås alle medarbejders sygefravær med henblik på eventuelle omsorgssamtaler jf. sygefraværspolitikens retningslinjer.
- I forbindelse med lederudvikling er ledergruppen blevet klædt på til at håndtere sygefraværet - bl.a. via et modul i 2014 omkring "Den svære samtale" og de forskellige muligheder der findes for fastholdelse og hurtig tilbagevenden til arbejdet, samt de juridiske rammer for afsked på grund af sygdom.

Endvidere yder HR-funktionen løbende sparring til den enkelte leder i forbindelse med håndtering af konkrete sager og samtaler med medarbejdere.

- Alle medarbejdere får udleveret en pjece om "Sygefravær - et fælles ansvar", der beskriver, hvordan vi håndterer sygefravær hos Midttrafik
- Midttrafik har en aftale med Falck Healthcare om gratis psykologbistand.

Udover disse indsatser, har Midttrafik i 2014 udarbejdet en sundhedsstrategi, hvorefter der løbende igangsættes initiativer er at påvirke medarbejdernes sundhed ved at understøtte, at medarbejderne i højere grad tager ansvar for egen sundhed, blandt andet ved at tage imod de tilbud, der stilles til rådighed fra Midttrafik. Der henvises i øvrigt til afsnittet Fokus på Sundhed.

Et af succeskriterierne er at fastholde lavt sygefravær hos Midttrafik, ved at bidrage til høj grad af trivsel og arbejdsglæde på arbejdspladsen.

VIDSTE DU AT

Sygefraværet i Midttrafik på 3,3 % svarer til 7,9 sygedage (arbejdsdage) pr. medarbejder i 2018. Korrigeret for langtidsfravær er tallet 1,9% svarende til 5,5 sygedage pr. medarbejder.

ARBEJDSMILJØ OG TRIVSEL

Medarbejdertrivsel og et godt arbejdsmiljø er nogle af forudsætningerne for at Midttrafik kan nå sine målsætninger, og er derfor et løbende indsatsområde hos Midttrafik. Hos Midttrafik er arbejdsmiljøarbejdet integreret i MED-strukturen, og dette ses som en naturlig måde at styrke og forbedre arbejdsmiljøet på. Det er afgørende for et sikkert, sundt og udviklende arbejdsmiljø, at alle ledere og medarbejdere bidrager positivt til udviklingen af arbejdsmiljøet.

ARBEJDSMILJØORGANISATION

Arbejdsmiljøgruppen varetager det daglige arbejdsmiljøarbejde hos Midttrafik. Arbejdsmiljøgruppen skal i samarbejde med det lokale MED-udvalg sikre, at de vedtagne fælles mål udmøntes og omsættes til lokale handlinger og indsatser på en systematisk måde.

Arbejdsmiljøgruppen består af en arbejdsleder, en arbejdsmiljøkoordinator og en arbejdsmiljørepræsentant. Alle medlemmer af arbejdsmiljøgruppen har gennemført den lovpligtige uddannelse. I henhold til MED-aftalen skal der være en årlig arbejdsmiljødrøftelse. Drøftelsen blev afholdt på mødet i arbejdsmiljøgruppen.

De væsentligste indsatser i 2018 har været:

- Ny model for interne tilfredsheds- og trivselsmålinger (se afsnittet Afvikling af interne målinger)
- Opfølgning på Trivselsmåling 2018
- Årlig sikkerhedsrundring på alle tre lokationer - administrationen på Søren Nymarks vej 3 i Aarhus. Midttrafik Kundecenter på rutebilstationen i Aarhus og Midttrafiks afdeling i Videbæk.
- Fortsat tæt samarbejde mellem ledelse og medarbejdere om forebyggelse af stress via opgaveprioritering, gennemsigtighed og styrkelse af tværgående samarbejde
- Det fysiske arbejdsmiljø - også den enkeltes ansvar. Målsætningen var at skabe en opmærksomhed i organisationen omkring, at arbejdsmiljø ikke kun er noget, som arbejdsmiljøgruppen beskæftiger sig med, men også den enkelte medarbejder.

Den årlige arbejdsmiljødrøftelse for 2018 fandt sted den 5. marts 2018.

ARBEJDSKADER

I 2018 blev der registreret nul arbejdsulykker hos Midttrafik. Der er registreret to nærved ulykker, der er registreret nul ulykker uden fravær og endelig er der registreret nul ulykker med fravær i 2018.

De indberettede nærved ulykker var et vrid i foden pga. ujævn flisebelægning uden for hoveddøren og en medarbejder, der modtog personlige ubehagelige mails. Nærved ulykkerne har ikke efterfølgende givet skader.

Udover den registrering af arbejdsskader, der anmeldes til Arbejdstilsynet sker et systematisk arbejde med registrering af problematiske kundehenvendelser på tværs af Midttrafik, primært i Flextrafik, Kundeservice, Reception, Billetkontroladministration og Midttrafiks Kundecenter, således at den enkelte leder hurtigt kan få et overblik over, hvor mange problematiske henvendelser, der har været og hvorledes de fordeler sig på de enkelte medarbejdere.

Dette arbejde skal sikre, at den enkelte leder har en viden om, hvor belastet den enkelte medarbejder i en afdeling er på grund af problematiske kundehenvendelser, og på baggrund af dette kan lederen på et tidligt tidspunkt gribe ind og træffe de nødvendige foranstaltninger for at hjælpe medarbejderen, hvilket kan forebygge en evt. sygdommelding på grund et dårligt psykisk arbejdsmiljø. Der har i 2018 været i alt én registrering af nærved hændelse i Midttrafik, som fandt sted i Økonomiafdelingen.

Til sammenligning var der fire registreringer i 2017.

FOKUS PÅ SUNDHED

Al forskning viser, at muligheden for at kunne bevæge sig og et øget fokus på sundhed generelt, vil kunne medføre øget arbejdsglæde og trivsel blandt medarbejderne og hermed højere produktivitet og effektiv opgaveløsning. Midttrafik besluttede derfor i 2014 at lave en sundhedsstrategi, således at medarbejderne i højere grad arbejder effektivt og fokuseret, og hermed leverer højere kvalitet på kortere tid.

Formålet med Sundhedsstrategien er:

- At få flere motiverede og engagerede medarbejdere, der performer optimalt
- At give Midttrafik et løft i retning af at "gå hele vejen", så det kan være ok at bevæge sig i arbejdstiden, enten som en del af et møde eller som en del af en lille pause i arbejdet.
- Der er fortsat fokus på at kunne tilbyde "det sunde valg", og give medarbejderne mulighed for at deltage i forskellige sundhedsfremmende aktiviteter, herunder bl.a.
  - Deltagelse i DHL- stafet
  - Vi cykler til arbejde
  - Massageordning, frugtordning og sund frokostordning

Alle Midttrafiks medarbejdere fik også tilbudt ergonomisk rådgivning i 2018 - kontorarbejde er i sin natur hovedsageligt stillesiddende og rådgivningen havde fokus på, hvordan vi bedst sidder ved pc'en, det gode i at skifte arbejdsstilling og fx stå op i korte perioder etc.

Derudover fik en del af Midttrafiks medarbejdere førstehjælpskurser i hjertestarter-maskinerne. Midttrafik har etableret hjertestartere i Midttrafik Kundecenter, på hovedkontoret på Søren Nymarks Vej 3 samt på kontoret i Videbæk.

OPFØLGNING PÅ TRIVSELSMÅLING

I februar 2018 blev der gennemført en trivselsmåling. Midttrafik har hidtil gennemført en trivselsmåling hvert andet år. Svarprocenten på trivselsmålingen var 89 %, hvilket giver et højst validt resultat og et reelt billede af trivslen i Midttrafik.

Undersøgelsen er bygget op omkring 10 temaer, hvoraf de 9 kan bruges til benchmark med andre offentlige arbejdspladser. Det 10. tema "Work/Life Balance" er tilføjet af Midttrafik og kan derfor kun sammenlignes med egne resultater tidligere. Svarmulighederne er en 7-punktsskal, hvor 1 er Meget uenig og 7 Meget enig.

- Omdømme
- Arbejdsopgaver
- Effektivitet
- Social Kapital - Samarbejde
- Social Kapital - Tillid og retfærdighed
- Nærmeste leder
- Direktionen
- Faglig og personlig udvikling
- Forandring og omstilling
- Work/Life Balance

Midttrafiks trivsel ligger over det offentlige benchmark på alle de 9 temaer, hvor det er muligt at lave benchmark.

Trivslen er generelt steget siden sidste måling i 2015. Der er stigninger på alle områder i den overordnede Midttrafik rapport, hvilket er særdeles positivt.

"Samlet set er jeg tilfreds med at være ansat på min arbejdsplads" opnår scoren 6,0 på 7-points skalaen, hvilket til sammenligning opnåede en score på 5,4 i 2015. Der er udsving på afdelings- og teamniveau, men generelt indenfor et rimeligt niveau.

Der er tre spørgsmål vedrørende nærmeste leder på top 5 over de højeste scorer i undersøgelsen. "Min nærmeste leder er generelt en god leder", der er spørgsmålet med det højeste gennemsnit, opnår en score på 6,2 på 7-points skalaen.

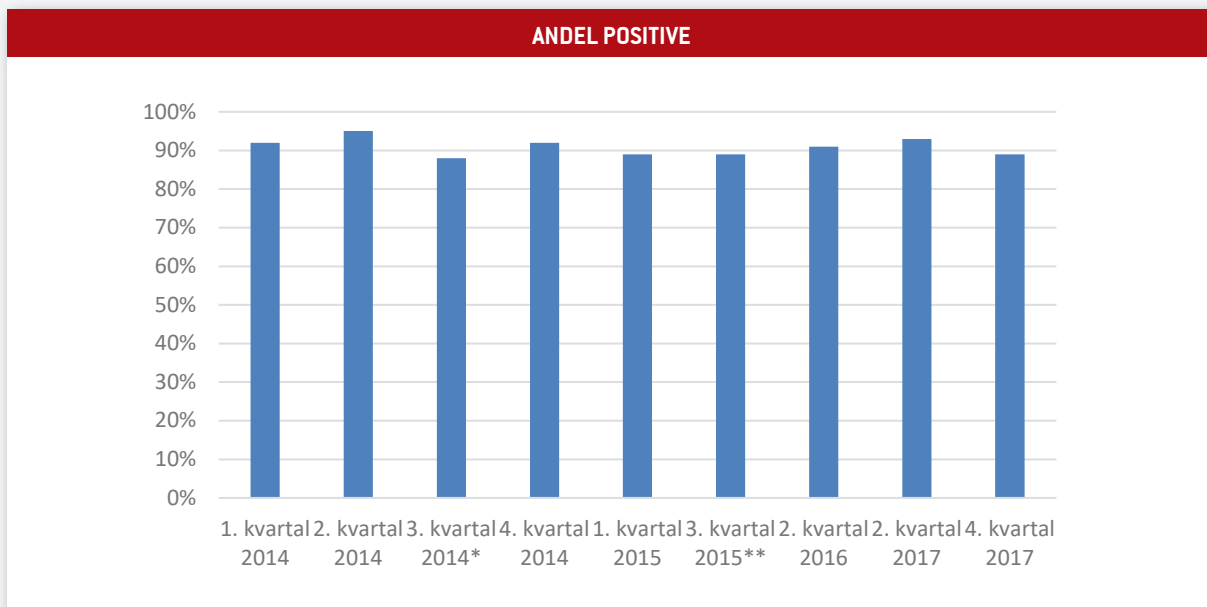
Temaerne Nærmeste leder, Faglig og personlig udvikling og Arbejdsopgaver kategoriseres som styrker, da de har stor betydning for medarbejdernes motivation og engagement og samtidig opnår en relativt høj vurdering. Her skal den høje vurdering fastholdes.

Temaet Forandring og omstilling kategoriseres som indsatsområde, da betydning er stor, men vurderingen relativt lav. Ledelsen har målrettet arbejdet med forbedrende tiltag, da man her vil få den største effekt af indsatsen. Temaet, herunder spørgsmålet "Min arbejdsplads er god til at forny sig", har bl.a. været drøftet på et fællesmøde i april 2018, årets medarbejderdag, Bezzerwizzer (beskrives nærmere i næste afsnit), havde forandring og omstilling som tema, og i 2019 er der ledelsesudvikling på programmet med emnet "Innovation i hverdagen" som omdrejningspunkt.

Afvikling af interne målinger

I 2018 besluttede Midttrafiks direktion at tilpasse, hvor ofte interne målinger skulle gennemføres. Der er enighed blandt såvel ledelse som medarbejderside om, at interne målinger af tilfredshed, ledelsesindsats, trivsel samt fysisk og psykisk arbejdsmiljø er højt prioriteret. Samtidig var der i 2018 enighed om, at hyppigheden af målingerne og antallet af spørgsmål med fordel kunne justeres for at undgå for mange målinger oveni hinanden. Direktionen besluttede derfor, at der fremover gennemføres én måling om året i foråret – hvert andet år er det en kombination af trivselsmåling, APV og medarbejdertilfredshedsundersøgelse, og hvert andet år er det medarbejdertilfredshedsundersøgelse alene.

Midttrafik har gennemført medarbejdertilfredshedsundersøgelser siden 2014. Se overblik over undersøgelsesresultater gennem årene nedenfor vedr. det overordnede spørgsmål om, hvorvidt Midttrafiks medarbejdere samlet set er tilfredse med at arbejde ved Midttrafik. Svarprocenten har gennem årene ligget mellem 72% og 88%.

KOMPETENCEUDVIKLING

Uden de mange dygtige og motiverede medarbejdere og ledere kunne vi ikke løse vores mange opgaver, til gavn for vores kunder. Derfor er det vigtigt, at vi løbende udvikler både medarbejdernes og ledernes kvalifikationer.

Kompetenceudvikling er et område Midttrafik også fremadrettet vil have fokus på, idet det er afgørende for at Midttrafik kan nå de opstillede mål i strategiplanen. Der er således fokus på strategisk kompetenceudvikling af medarbejderne, således at de i højere grad er i besiddelse af de relevante kompetencer, i forhold til at kunne understøtte målopfølgningen i egen afdeling og for organisationen som helhed.

TVÆRORGANISATORISKE KURSER

I 2018 har der været planlagt et tværorganisatorisk kursusforløb i personlig planlægning (PAS) Kurset skal afholdes i 2019 hos Midttrafik og ved at kortlægge de fælles behov for kompetenceudvikling internt, har administrationen sikret, at en stor del af Midttrafiks medarbejdere har fået ny viden og nye værktøjer til en fornuftig pris.

Derudover har en række medarbejdere også fået kompetenceudvikling gennem individuelle kurser såsom juridiske kurser inden for personalejura, udbud og indkøb, samt datadrevne kurser inden for Business Intelligence og dataanalyse. Midttrafiks medarbejdere får også kompetenceudvikling i grundlæggende værktøjer i Office-pakken som excel og word. I de kundevendte funktioner er det især kommunikation, konflikthåndtering og kundeservice der er fokus på i kompetenceudviklingen.

Derudover har den årlige tilbagevendende event, som kaldes "Bezzewizzer", været afviklet, hvor alle medarbejdere i Midttrafiks samles til en dag, hvor samarbejdet er i fokus. I 2018 blev der igen arbejdet med behov for hurtig tilpasning af arbejdsgange og opgaveløsning i en tid, hvor digitalisering og udviklingen går så stærkt, at det som var vilkårene for en opgave i går, kan se helt anderledes ud dagen efter.

KOMPETENCEUDVIKLING I TAL

I 2018 blev der budgetteret med i alt ca. 220.000 kr. på kompetenceudvikling hos Midttrafik. Herudover er der brugt ressourcer til deltagelse i erfa-grupper og andre faglige fora.

Midttrafik
Søren Nymarks Vej 3
8270 Højbjerg
midttrafik.dk

PROGRAM

MILJØKONFERENCE

13. MAJ 2019 KL. 10.30-16

MØD EKSPERTERNE, LÆR OM DRIFTS- ERFARINGER OG STIL SPØRGSMÅL OM ALTERNATIVE DRIVMIDLER

Grønne, alternative drivmidler er det nye sort. De spiller en vigtig rolle i reduktionen af transportens miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Med konferencen skaber Danske Regioner, KL og trafiksekskaberne en ramme for besvarelse af en række af de spørgsmål, som omstillingen til alternative drivmidler hos kommuner og regioner—det være sig om bl.a. økonomi, driftserfaringer, tilpasning af kontrakter mv.

Sæt kryds i kalenderen og tilmeld dig et intensivt program med fokus på udfordringer og muligheder ved alternative drivmidler i kollektiv transport.

Miljøkonferencen er en unik mulighed for erfaringsudveksling samt besvarelse af spørgsmål, som overgangen fra diesel til alternativer medfører.

Mød bl.a. transportministeren, der fortæller om regeringens ambitioner samt borgmesteren fortælle, hvorfor busserne i Roskilde kører på el.

TID //

Mandag den 13. maj kl. 10.30-16.00

STED //

Comwell, Vestre Kirkevej 12, 4000 Roskilde

TILMELDING //

Følger

TILMELDINGSFRIST //

11. april. 2019

PRIS //

Følger

PROGRAM

Konferencier: **NYNNE BJERRE CHRISTENSEN**

10:30-10.45 // Velkomst og oplæg v. formand **CLAUS WISTOFT**

10:45-11.00 // Derfor elbusser, v. **JOY MOGENSEN**, Roskilde Kommune

11.00-11.30 // Oplæg og spørgsmål/svar v. transportminister **OLE BIRK OLESEN**

11:30-12.40 // Alternative drivmidler og:

- Økonomi, v. **OLE KVEIBORG**, Cowi
- Klima og Miljø, NN
- Forsyningsikkerhed, NN
- Støj, NN, Roskilde Kommune

12:40-13.25 // Frokost

13:25-14.10 // Driftserfaringer med alternative drivmidler v. operatører

14:10-15.00 // Tilpasninger af udbud mm v. kommuner og trafiksekskaber

15:00-15.45 // Paneldebat og spørgsmål

15:45-16.00 // Opsamling og tak for i dag v. NN KL/Danske Regioner

COWI

TRAFIKSELSKABERNE

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 28. februar 2019

Forslag

til

Lov om ændring af lov om trafikkselskaber og jernbaneloven

(Fremme af digitale mobilitetstjenester m.v.)

§ 1

I lov om trafikkselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 323 af 20. marts 2015, som ændret ved § 3 i lov nr. 657 af 8. juni 2016, § 22 i lov nr. 285 af 29. marts 2017, lov nr. 1560 af 19. december 2017, lov nr. 315 af 25. april 2018 og lov nr. 1565 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b. Private virksomheder kan efter aftale med et trafikkselskab yde et tilskud til nye ruter eller ekstra afgange på eksisterende ruter til og fra virksomheden. Tilskuddet skal dække alle omkostninger forbundet hermed.

§ 3 c. Kommuner kan finansiere faste anlæg, der kan anvendes til fjernbuskørsel m.v.«

2. I § 5 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Trafikkselskabet kan efter aftale med en kommune varetage opgaver vedrørende driften af en busterminal, der anvendes til fjernbuskørsel.«

Stk. 8-15 bliver herefter stk. 9-16.

3. §§ 27 og 28 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 27. Trafikkselskaberne, Bornholms Regionskommune, Metroselskabet I/S og DSB skal i et aktieselskab benævnt Rejsekort & Rejseplan A/S drive og udvikle et elektronisk rejseplansystem for oplysning om rejsetider, rejseplanlægning og priser m.v. og et elektronisk rejsekortsystem for billettering og betaling m.v.

Stk. 2. Stiftelsen af Rejsekort & Rejseplan A/S kan i regnskabs- og skattemæssig henseende ske med virkning fra den 1. januar i stiftelsesåret.

Stk. 3. Ejerne af Rejsekort & Rejseplan A/S kan ændre selskabets navn.

Stk. 4. Rejsekort & Rejseplan A/S ledes af en bestyrelse, som udpeges af ejerne. Derudover udpeger transport-, byg-

nings- og boligministeren 1 bestyrelsesmedlem. Endvidere udpeger ejerne og transport-, bygnings- og boligministeren i fællesskab 1 eksternt bestyrelsesmedlem, som skal være formand for bestyrelsen.

Stk. 5. Kan ejerne ikke opnå enighed om bestyrelsens størrelse og fordelingen af bestyrelsesposter, fastsætter transport-, bygnings- og boligministeren antallet af bestyrelsesmedlemmer, og hvor mange medlemmer hver ejer får ret til at udpege.

Stk. 6. Kan der ikke opnås enighed om udpegning af bestyrelsesformanden, jf. stk. 4, 3. pkt., udpeger transport-, bygnings- og boligministeren formanden.

Stk. 7. Rejsekort & Rejseplan A/S skal give udmeldte økommuner, jf. § 1, stk. 3, og jernbanevirksomheder, der udfører offentlig servicetrafik på kontrakt, mulighed for at blive tilsluttet det elektroniske rejseplan- og rejsekortsystem.

Stk. 8. Rejsekort & Rejseplan A/S skal give tredjepart adgang til at få vist sine transportdata i rejseplan- og rejsekortsystemet.

Stk. 9. Rejsekort & Rejseplan A/S skal udarbejde en forretningsplan, som skal indeholde en strategi for

- 1) at samle det elektroniske rejseplan- og rejsekortsystem i én mobilitetstjeneste,
- 2) at skabe de bedst mulige rammer for tredjeparts adgang til selskabets tjenester og
- 3) at skabe bedst mulig adgang for tredjeparts videresalg af billetter.

Stk. 10. Rejsekort & Rejseplan A/S skal en gang årligt indsende en redegørelse til transport-, bygnings- og boligministeren, hvor selskabet redegør for implementeringen af de obligatoriske punkter i selskabets forretningsplan, jf. stk. 9, nr. 1-3.

Stk. 11. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om Rejsekort & Rejseplan A/S' drift og udvikling af rejseplan- og rejsekortsystemet, herunder om finansieringen af driften og udviklingen, prioriterin-

gen af udviklingsindsatserne og objektive betingelser for tilslutning til rejseplan- og rejsekortsystemet.

§ 27 a. Trafikselskaberne, Bornholms Regionskommune, Metroselskabet I/S og DSB skal vederlagsfrit stille transportdata til rådighed for tredjepart i regi af Rejsekort & Rejseplan A/S.

Stk. 2. Jernbanevirksomheder, der udfører offentlig servicetrafik på kontrakt, skal vederlagsfrit stille transportdata til rådighed for tredjepart i regi af Rejsekort & Rejseplan A/S.

Stk. 3. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om transportdata, som Rejsekort & Rejseplan A/S skal stille til rådighed for tredjepart, og standardformater for deling af transportdata, som Rejsekort & Rejseplan A/S skal anvende.

Stk. 4. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om videreudvikling af rejseplan- og rejsekortsystemets datasystemer.

§ 27 b. Rejsekort & Rejseplan A/S kan indgå aftaler i tilknytning til rejseplan- og rejsekortsystemet og dets funktioner, herunder om kommerciel anvendelse af adgang til systemet og om integration af rejsekortsystemets funktioner med andre elektroniske systemer, hvor rejsekortet kan anvendes som betaling og rejsehjemmel, og øvrige funktioner i forlængelse heraf.

§ 27 c. Overskud kan udbetales som udbytte til ejerne af Rejsekort & Rejseplan A/S.

§ 28. Trafikselskaberne, Bornholms Regionskommune, Metroselskabet I/S og DSB skal stille enkeltbilletter og periodekort, jf. § 6 b, stk. 3, til rådighed for videresalg gennem tredjepart til en pris, der ikke overstiger prisen for slutkunderne i de offentlige salgskanaler.

Stk. 2. Tredjeparts videresalg af billetter skal ske til en pris, der ikke må overstige prisen for slutkunderne i de offentlige salgskanaler.

Stk. 3. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til udvalgte billetter, herunder

rejsekort og kommercielle billetter, som trafikselskaberne, Bornholms Regionskommune, Metroselskabet I/S og DSB skal stille til rådighed for videresalg gennem tredjepart til en pris, der ikke overstiger prisen for slutkunderne i de offentlige salgskanaler.

Stk. 4. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til standarder for billetteringsformater.«

4. Efter § 28 b indsættes i *kapitel 4 a*:

»**§ 28 c.** Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte regler om rettigheder for passagerer, som benytter trafikselskabernes almindelige rutekørsel med bus og kørsel på privatbanestrækninger.

Stk. 2. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte regler for en frivillig mærkningsordning om rettigheder for passagerer, som benytter fjernbuskørsel.«

5. § 29, *stk. 3*, ophæves.

§ 2

I jernbaneloven, lov nr. 686 af 27. maj 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 658 af 8. juni 2016, § 21 i lov nr. 285 af 29. marts 2017, lov nr. 1558 af 19. december 2017 og lov nr. 1562 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 14, *stk. 1*, affattes således:

»Jernbanevirksomheder, der via kontrakt udfører offentlig servicetrafik, kan opkræve kontrolafgifter, ekspeditionsgebyrer og rejsekortfordringer.«

2. § 14, *stk. 2 og 4*, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Folketinget, den 28. februar 2019

PIA KJÆRSGAARD

/ Bent Bøgsted

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 28. februar 2019

Forslag

til

Lov om ændring af lov om trafikkselskaber

(Forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel m.v.)

§ 1

I lov om trafikkselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 323 af 20. marts 2015, som ændret ved § 3 i lov nr. 657 af 8. juni 2016, § 22 i lov nr. 285 af 29. marts 2017, lov nr. 1560 af 19. december 2017, lov nr. 315 af 25. april 2018 og lov nr. 1565 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Ved fjernbuskørsel forstås rutekørsel, hvor der er mindst 75 km mellem den enkelte passagers på- og afstigning. Udføres fjernbuskørsel som almindelig rutekørsel, jf. stk. 2, skal der udføres mindst én daglig returrejse 5 dage ugentligt på ruten i en periode af mindst 6 måneder.«

2. § 22, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Transport-, bygnings- og boligministeren kan tillade, at der på en fjernbusrute befordres passagerer mellem stoppesteder beliggende med mindre end 75 km's afstand, hvis der indgås aftale herom med de berørte trafikkselskaber, Bornholms Regionskommune eller udmeldte økommuner.«

3. § 23 affattes således:

»§ 23. Transport-, bygnings- og boligministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger en indehaver af en tilladelse skal afgive om buskørlens omfang og udøvelse, herunder om antal afgang og antal passagerer, og om tilladelsesindehavers varsel om ophør af en rute før tilladelsesperiodens udløb.«

4. § 30, stk. 1, affattes således:

»Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) udfører rutekørsel uden tilladelse, jf. § 20, stk. 1,
- 2) overtræder regler om kørsel i henhold til en kontrakt, jf. § 20, stk. 3, eller
- 3) overtræder vilkår, der er fastsat i en tilladelse eller kontrakt i henhold til loven eller regler, der er udstedt i medfør af loven.«

5. § 30, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Der kan ved udmåling af straffen efter stk. 1 og 2 lægges vægt på, hvilke økonomiske gevinster der er opnået eller forsøgt opnået ved den pågældende overtrædelse, og karakteren af den begåede overtrædelse.«

6. I § 30 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. For overtrædelse af bestemmelser i forordninger fastsat af Den Europæiske Union om forhold, som er omfattet af denne lov, kan der i regler, der fastsættes i medfør af loven, fastsættes straf af bøde.

Stk. 6. For overtrædelse af regler, der fastsættes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. Allerede udstedte tilladelser til fjernbuskørsel efter § 22, stk. 1, i lov om trafikkselskaber forbliver i kraft indtil udløbet af deres gyldighedsperiode. Transport-, bygnings- og boligministeren kan tillade, at der i henhold til disse tilla-

delser udføres kørsel efter reglerne i § 19, stk. 4, og § 22, stk. 2 og 3, i lov om trafikskaber.

Folketinget, den 28. februar 2019

PIA KJÆRSGAARD

/ Bent Bøgsted

Lov om trafikselskaber – opsamling

Lov om trafikselskaber blev 3. behandlet og vedtaget d. 28.2.2019.

Fra lovforslaget blev fremsat til det blev vedtaget har eneste ændring været, at lovforslaget blev delt i to:

- L 129 A om fremme af digitale mobilitetstjenester mv. som alle partier stemte for.
- L 129 B om forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel mv., som S, DF, V, LA og KF stemte for, og EL, ALT, RV og SF stemte imod.

Notat

1. marts 2019

Morten Brønnum Andersen

Telefon: 2320 6131

mba@moviatrafik.dk

I lyset af trafikselskabernes kritiske bemærkninger vedr. såvel 75 km grænse for fjernbusser som omkostninger til udvikling og drift af fælles app kan det umiddelbart tolkes som en fiasko, at vores indvendinger og forbehold ikke blev taget ad notam fra lovforslaget blev fremsat til det blev vedtaget.

Billedet er dog mere nuanceret:

- Det fremgår af **ministerens svar på foretræde**, at ”med forslaget om en implementeringsplan lægges der netop op til at understøtte det fælles rejseplan- og rejsekortselskabs handlefrihed til at træffe beslutninger på et for ejerne samlet set forretningsmæssigt fornuftigt grundlag.”
- Det fremgår af **den politiske betænkning**, at ”Socialdemokratiet [mener] det er vigtigt, at det sikres, at finansieringen af sammenlægningen ikke kommer til at påvirke kvaliteten af den kollektive trafik negativt. Derfor mener Socialdemokratiet, at der løbende skal holdes øje med, om de effektiviseringsgevinster, som finansieringen beror på, kan realiseres”. Videre om fjernbusser er anført en lidt blidere formulering om, at ”Socialdemokratiet er

dog optaget af, at fjernbusserne ikke undergraver den øvrige kollektive trafik i Danmark.” Trafikselskaberne vil fremadrettet kunne henvise hertil, når økonomien i en fælles Rejseplan/kort app skal drøftes.

- **KL og Danske Regioner** har været lydhøre for trafikselskabernes synspunkter og henvist til vores høringssvar ang. bl.a. udviklings- og driftsomkostninger ved en fælles app. Danske Regioner forfulgte endvidere vedholdende liberaliseringen af lovgivningen om fjernbusserne samt de forventede negative konsekvenser for bl.a. X-busserne.
- Trafikselskabernes insisteren på udviklingsomkostninger samt tilstedeværelsen af fejl i Transportministeriets konsulentrapport om MaaS om internationale erfaringer har givetvis været en medvirkende årsag til, at ministeriet har afsat 3 mio. kr. til en **konsulentrapport**, der nærmere skal analysere udviklingsspor for videreudviklingen af rejseplan- og rejsekortsystemet samt foretage en økonomisk analyse af lovforslagets konsekvenser. KL, Danske Regioner, Rejsekort samt TiD deltager i følgegruppe.

Trafikselskaberne har søgt at gøre vores indflydelse gældende via:

- **Administrativt møde i Transportministeriet** med drøftelse af udspil om nemmere kollektiv transport, hvor betydning af lokale/strukturelle forskelle i en fælles platform blev betonet samt der blev rejst et flag for prioriteringen af kollektiv trafik og en fælles platform ikke præsenterer taxi som førstevalget.
- Afgivelse af **høringssvar** med betoning af økonomiske konsekvenser
- Forudgående **kaffemøder** med alle transportpolitiske ordførere (undtagen Alternativet) bidrog til, at vi havde et godt grundlag for den videre dialog med ordførerne.
- Fremsendelse af **handout** til transportordførere, hvor det blev betonet, at trafikselskaberne også vil digital udvikling, men ikke har penge til at finansiere den efterspurgte udvikling, og hvor vi opfordrede til at skabe klarhed om omkostninger og finansiering *inden* udviklingsarbejdet igangsættes.
- **Foretræde** for transportudvalget, hvor der blev opfordret til, at det af betænkningen fremgår, at investeringer i en ny mobilitetstjeneste kun gennemføres, hvis det kan dokumenteres, at trafikselskaberne får pengene ind igen, så trafikselskabernes trafikale service ikke påvirkes. Af ministerens

svar på trafikkselskabernes præsentation fremgår, at "...med forslaget om en implementeringsplan lægges der netop op til at understøtte det fælles rejseplan- og rejsekortselskabs handlefrihed til at træffe beslutninger på et for ejerne samlet set forretningsmæssigt fornuftigt grundlag."

- Kontakt til **pressen**. Formanden citeres i artikel i Ingeniøren for, at "Det kommer næppe som en overraskelse, for alle ved, at IT-udvikling ofte koster mange penge" samt at »Det vi har forstået er, at lige nu er der i Finland investeret et trecifret millionbeløb i den type teknologi, som ministeren vist gerne vil have. Det har givet 15.000 brugere. Trafikkselskaberne er ikke bekendt med, at disse brugere har købt flere billetter til busser eller tog«.
- Forberedelse af og deltagelse i møde mellem Transportministeriet og KL og Danske Regioner om økonomiske konsekvenser af loven.
- Via afdækning af videnskabelige artikler om MaaS samt kontakt til den svenske kollektiv trafik forening blev udarbejdet **baggrundsnotat**, der fagligt gik i rette med de af ministeriet oplyste svenske erfaringer med MaaS-løsninger. Notatet blev bl.a. delt med KL og Danske Regioner.
- Bestyrelsen har via opfølgende telefonsamtaler til ordførere fremhævet vores bekymringer for lovforslagets konsekvenser.
- Bestyrelsen har via en e-mail til KLs **Teknik- og Miljøudvalgsformand** sikret, at konsekvenserne af L 129 behandles politisk i KL.

Arbejdet er ikke afsluttet, og der må i følgegruppen forventes en brydekamp med ministeriet angående de forventede økonomiske konsekvenser af en fælles app samt fordelingen heraf og dokumentation for indtægter.

Inden for få måneder afholdes valg til Folketinget. Mhp. at bevare kontakten til de nuværende ordfører samt hilse på evt. nytillkomne kan overvejes:

- Efter sommerferien at afholde en ny besøgsrunde hos de til den tid siddende transportpolitiske ordfører.
- At TID inviterer det nye Transportudvalg på besøg fx hos Movia (grundet nærhed til Christiansborg) og bl.a. give dem en live-præsentation af trafikkselskabernes Flextrafik-system.
- At de transportpolitiske ordførere inviteres på besøg hos trafikkselskabet fra deres region.